

**Uchwała Nr XXII/216/08
Rady Miejskiej w Namysłowie**

z dnia 27 października 2008 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2008 - 2011

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), Rada Miejska w Namysłowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008 – 2011, zaopiniowany pozytywnie przez Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

Przewodniczący Rady
Jarosław Iwanyszczuk

Załącznik
do uchwały Nr XXII/216/08
Rady Miejskiej w Namysłowie
z dnia 27 października 2008 r.

Gmina Namysłów

**Gminny Program Opieki nad Zabytkami
na lata 2008 - 2011**

Wstęp

Na dziedzictwo kulturowe człowieka składają się dobra kultury i dobra natury. Zabytki – dawne materialne i niematerialne dobra kultury, są ważną częścią składową tego dziedzictwa. Ich ochrona została zadeklarowana jako konstytucyjny obowiązek państwa, co zostało zapisane w art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zabytki są nie tylko śladem przeszłości, ale także cennym składnikiem kultury współczesnej, przyczyniającym się do kształtowania przyjaznego człowiekowi środowiska jego życia.

Ich zachowanie, ochrona i konserwacja jest dziełem ważnym w interesie publicznym ze względu na znaczenie zabytków w procesie edukacji, humanizacji

społeczeństwa, jego kulturowej identyfikacji, a także znaczenia dla sfery ekonomii i gospodarki.

Czas przemian wpłynął negatywnie na stan zabytków. Poważnym problemem stał się brak środków i społecznego zrozumienia dla idei ochrony naszego dziedzictwa. Przemiany czasu, transformacji sprawiły, że zabytki zostały oddane w prywatne ręce - ludzi niejednokrotnie ratujących je przed zagładą, ale także ludzi bardzo często niedoceniających ich wartości pozamaterialnych, nie potrafiących dobrze sprawować opieki gwarantującej ich przetrwanie.

Głównym celem programu jest wzmocnienie ochrony i opieki nad zabytkami, która jest istotną częścią dziedzictwa kulturowego oraz poprawą stanu zabytków w gminie, poprzez:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania gminy,
- uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków i walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków.

Propozycje działań w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami:

- aktualizacja inwentaryzacji zabytków nieruchomych, ruchomych i archeologicznych we współpracy z wojewódzkim konserwatorem zabytków,
- utworzenie Gminnej Ewidencji Zabytków i bieżąca jej aktualizacja,
- monitoring stanu i sposobów wykorzystania zabytków,
- współpraca z placówkami oświatowymi, stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi, fundacjami, kościołami i innymi związkami w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami,
- promocja wartości materialnych oraz wartości niematerialnych dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości,
- wypracowanie systemu pomocy finansowej na zabytki, poprzez odpisy podatkowe, w tym z usług tu-

rystycznych, z kar za niszczenie i nieprawidłowe użytkowanie zabytków i z innych źródeł,

- prowadzenie i doskonalenie edukacji na rzecz ochrony dziedzictwa na wszystkich poziomach szkół ze szczególnym uwzględnieniem tradycji lokalnych i idei małych ojczyzn,
- współpraca z właścicielami i użytkownikami obiektów zabytkowych w zakresie ochrony obiektów zabytkowych.

I. Podstawy prawne gminnego programu opieki nad zabytkami:

Jak wynika z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) - do zadań własnych gminy należą m.in. sprawy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) burmistrz sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami. Gminny program opieki nad zabytkami podlega uchwaleniu przez radę gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 87 ust. 3 cytowanej ustawy). Program ogłaszany jest w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 87 ust. 4 cytowanej ustawy). Z realizacją programu burmistrz sporządza co dwa lata sprawozdanie, które przedstawia radzie gminy (art. 87 ust. 5 cytowanej ustawy).

Ogólne wytyczne do sporządzenia programów ujęte są w dokumencie Narodowa Strategia Kultury na lata 2004 – 2013, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 21 września 2004 r. oraz jego przedłużeniu "Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 - 2020", przyjętym w 2005 roku. Dokumentem służącym wdrożeniu Narodowej Strategii Kultury jest Narodowy Program Kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego”. Program ten jest zgodny z narodowym planem rozwoju oraz założeniami do Krajowego Programu Zabytków.

Podstawą do sformułowania Narodowego Programu Kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego” jest uznanie sfery dziedzictwa za podstawę rozwoju kultury i upowszechniania kultury, a także za potencjał regionów, służący wzrostowi konkurencyjności regionów dla turystów, inwestorów i mieszkańców. Narodowy Program Kultury „Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego” ma określony plan działania.

Wytyczne zostały strategiczne cele polityki państwa w sferze ochrony zabytków:

- przygotowanie skutecznego systemu prawnego finansowego wspierania ochrony i opieki nad zabytkami,
- podjęcie prac nad kompleksowym systemem edukacji na rzecz dziedzictwa,
- poszukiwanie instrumentów wzmacniających efekty działalności służby konserwatorskiej,
- intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie kompleksowa poprawa stanu zabytków nieruchomych.

II. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami:

Zgodnie z art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

(Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) celem sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami jest:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania województwa,
- uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych, edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych oraz opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Państwo realizuje swoje obowiązki względem zabytków między innymi za pośrednictwem organów samorządowych różnego szczebla. W tym względzie władzom gminy przypisana została istotna rola w kreowaniu ochrony dziedzictwa kulturowego na podległych im terenach. Gminy z jednej strony są właścicielem dużej ilości dóbr kultury materialnej, z drugiej strony dysponują aparatem administracyjnym umożliwiającym prowadzenie właściwej polityki względem tej sfery życia publicznego.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) wprowadziła obowiązek, jako zadanie własne gminy, sporządzania przez samorządy gminne, gminnych programów opieki nad zabytkami.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 tej ustawy - burmistrz sporządza na okres 4 lat taki program.

Celem tego programu, opracowanego w oparciu o gminną ewidencję zabytków, jest stworzenie całościowej i wieloletniej strategii ochrony zabytków, znajdujących się na terenie Gminy Namysłów, realizowanej w 4-letnich cyklach – etapach, środkami optymalnymidostępny przez Gminę, zarówno prawnymi (zapisy dotyczące ochrony zabytków w planach zagospodarowania przestrzennego), jak też finansowymi (przeznaczenie części budżetu Gminy na ochronę zabytków). Kierunek podejmowanych przez Gminę działań, mających na celu szeroko pojętą ochronę dziedzictwa kulturowego, określa Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008 - 2011.

III. Gminny program opieki nad zabytkami a inne dokumenty i akty prawa miejscowego:

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008 - 2011 zgodny jest z kierunkami wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego na lata 2000 - 2015, w której dla prawidłowego rozwoju regionu przyjęto następujące zasady:

- dbałość o instytucje kultury na terenie województwa opolskiego oraz konieczność tworzenia systemu ochrony dóbr kultury,
- ochrona dziedzictwa kulturowego, wielu obiektów zabytkowych przed zniszczeniem i dewaluacją ja-

ko obowiązek społeczności regionu i powinności wobec przyszłych pokoleń,

- w sferze kultury - kreowanie dobrego wizerunku regionu,

- kultura jako czynnik integracji społecznej,
- tworzenie warunków trwałego zrównoważonego rozwoju poprzez rewitalizację i ochronę środowiska, w tym krajobrazu kulturowego.

Przedmiotowy Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008 - 2011 zgodny jest z innymi dokumentami obowiązującymi na terenie Gminy Namysłów, wyznaczającymi długofalowe kierunki społeczno - gospodarczego rozwoju Gminy Namysłów i sposoby ich realizacji, a to z:

- programem rewitalizacji obszarów wiejskich,
- strategią rozwoju Gminy,
- miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego dla:

miasta Namysłów, wsi Michalice, Objazda, Józefków, wsi Smarchowice Małe, wsi Ligotka, wsi Ziemiłowice, Kamienna, Łączany, wsi Mikowice, Ligota Książęca, Brzozowiec, wsi Smarchowice Śląskie, Barzyna, wsi Minkowskie, Żaba Duża, wsi Bukowa Śląska, Baldwinowice, Woskowice Małe, Iglowice, wsi Pawłowice, Smogorzów, wsi Przeczów, Niwki, Krasowice, wsi Rychnów, wsi Kowalowice, wsi Głuszyna, Brzezinka, wsi Nowy Folwark, Jastrzębie, wsi Smarchowice Wielkie, Nowe Smarchowice.

Celem opracowanych dokumentów jest zapewnienie optymalnego rozwoju społeczno - gospodarczego Gminy Namysłów oraz stworzenie możliwie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańcom.

Instrumentem kształtowania polityki przestrzennej Gminy, przy uwzględnieniu uwarunkowań wynikłych z ochrony dziedzictwa materialnego, jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Namysłów oraz uchwalone przez Radę Miejską w Namysłowie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich miejscowości Gminy Namysłów.

IV. Charakterystyka i ocena stanu zachowania dóbr kultury

Gmina Namysłów położona jest w północno - zachodniej części województwa opolskiego, na obszarze o płaskiej rzeźbie terenu. Graniczy od zachodu z województwem dolnośląskim, od północy - z gminą Wilków i województwem wielkopolskim, od południa - z gminą Lubsza, a od wschodu - z gminą Świerczów i gminą Domaszowice. Pod względem fizjograficznym leży we wschodniej części Niziny Śląskiej, niemal całkowicie w obrębie Równiny Oleśnickiej (na północ od Widawy rozciąga się mikroregion Równiny Oleśnicko - Bierutowskiej, a na południe od tej rzeki - mikroregion Równiny Namysławskiej). Jedynie południowo wschodnie krańce Ziemi Namysławskiej znajdują się już na Równinie Opolskiej (obniżenie rzeki Stobrawy). Krajobraz Ziemi Namysławskiej został ukształtowany przede wszystkim w okresie zlodowaceń i został sklasyfikowany jako tzw. krajobraz fluwioglacjalny. Zróżnicowanie rzeźby terenu sprowadza się do niewielkich morenowych wzniesień, płaskich równin denudacyjnych oraz płytkich obniżeń wykorzystywanych przez ciek wodny.

Gminę tworzy miasto Namysłów i 32 sołectwa wiejskie: Baldwinowice, Barzyna, Brzezinka, Brzozowiec, Bukowa Śląska, Głuszyna, Iglowice, Jastrzębie,

Józefków, Kamienna, Kowalowice, Krasowice, Ligota Książęca, Ligotka, Łączany, Michalice, Mikowice, Minkowskie, Niwki, Nowe Smarchowice, Nowy Folwark, Objazda, Pawłowice Namysławskie, Przeczów, Rychnów, Smarchowice Małe, Smarchowice Śląskie, Smarchowice Wielkie, Smogorzów, Woskowice Małe, Ziemiłowice, Żaba.

Stolicą Gminy jest miasto Namysłów, będące ośrodkiem administracyjnym, a także centrum gospodarczym i kulturalnym. Tu koncentruje się działalność produkcyjna, handlowo - usługowa oraz lokalne życie społeczne.

Dziedzictwo kulturowe Gminy posiada jednorodny charakter zdeterminowany jednym typem jednostki osadniczej - wiejskim (32 sołectwa wiejskie).

Na obszarach wiejskich dziedzictwo kulturowe wiąże się z gospodarką rolną. Najcenniejszymi zabytkami są tu obiekty sakralne (kościół), kapliczki oraz założenia rezydencjonalne dworskie i folwarczne, a także układy ruralistyczne z zabudową mieszkalno - gospodarczą.

Dzieje Ziemi Namysławskiej

Najwcześniejsze świadectwa zamieszkiwania terenu Ziemi Namysławskiej przez ludzi są datowane na okres paleolitu (ok. 18-20 tys. lat przed nar. Chrystusa) i pochodzą z terenu Namysłowa. Po okresie ostatniego zlodowacenia (tzw. bałtyckiego), które trwało do około 12 tysiąclecia przed nar. Chr., dzięki sukcesywnemu ocieplaniu się klimatu i rozwojowi szaty roślinnej, wzrosła atrakcyjność obszaru Ziemi Namysławskiej jako dogodnego terenu dla stałego osadnictwa. Najstarsze z tego okresu ślady (tzw. obozowisko wydymowe) pochodzą z okolic Dąbrowy Namysławskiej/Świerczowa, a datowane są na okres mezolitu (8 000 - 4200 przed nar. Chr.). Z okresu późniejszego - neolitu (4200-1700 przed nar. Chr.) pochodzą liczne przedmioty znalezione w Woskowicach Małych. Z przelomu neolitu i epoki brązu pochodzi interesujące cmentarzysko kurhanowe w Mikowicach. Licznie reprezentowane są na Ziemi Namysławskiej pozostałości osadnictwa z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, czyli kultury przedłużyckiej (1450 - 1200 przed nar. Chr.) - stanowiska z Kowalowic, Namysłowa i Woskowic Małych oraz kultury lużyckiej (1200 - 400 przed nar. Chr.) - m.in. stanowiska z Kamiennej, Namysłowa i Pawłowic, a także kultury przeworskiej (III - IV wiek po nar. Chr.) z rejonu Kowalowic.

W okresie wczesnego średniowiecza wzdłuż wschodnich krańców ziemi namysławskiej - dolnym i środkowym biegiem Stobrawy - przebiegała granica (tzw. Przesieka śląska), oddzielająca dolnośląskich Ślążan od górnośląskich Opolan. Ok. roku 990 w wyniku walk Mieszka I z Czechami, nastąpiło zjednoczenie pod jego władzą Śląska z resztą etnicznych ziem polskich. Istniejący wówczas gród na prawym brzegu Widawy - w miejscu obecnego namysławskiego Starego Miasta - tzw. Stary Namysłów, z początkiem obecnego tysiąclecia zaczął przekształcać się w ośrodek miejski z rozwijającym się rzemiosłem i handlem. Wskutek podziału terytorialnego państwa polskiego w 1138 r., Ziemia Namysłowska weszła w skład księstwa wrocławskiego. Później, na przelomie wieku XII i XIII została założona nowa osada na lewym brzegu Widawy (obecne centrum miasta) o korzystniejszym położeniu (szlak handlowy z Wrocławia do Krakowa i dalej na Ruś oraz z Czech na

Wielkopolskę i Pomorze Gdańskie). W tym okresie osiedlili się na Ziemi Namysłowskiej pierwsi zachodnioeuropejscy koloniści - osadnicy walońscy (z terenu obecnej zachodniej Belgii), którzy założyli wieś Włochy (gm. Domaszowice). Ziemia Namysłowska należała wówczas do piastowskich książąt dolnośląskich, a następnie od roku 1248 stała się częścią składową wyodrębnionego księstwa wrocławskiego. Po 1294 r. okolice Namysłowa przeszły we władanie książąt głogowskich, by w 1323 r. przypaść księciu brzesko-legnickiemu - Bolesławowi III. Ponieważ w roku 1329 złożył on hołd królowi czeskiemu - Janowi Luksemburczykowi, tym samym Ziemia Namysłowska stała się lennem czeskim. W roku 1333 została najechana podczas zbrojnej wyprawy króla Władysława Łokietka, ale pod panowanie polskie przeszła jedynie na 7 lat za rządów króla Kazimierza Wielkiego (1342 - 1348). 22 listopada 1348 r. pełnomocnicy króla Polski - Kazimierza Wielkiego i króla Czech - Karola IV, podpisali traktat pokojowy, znany w historii jako tzw. pokój namysłowski, którego głównym postanowieniem było odnowienie traktatu przyjaźni, zawartego w 1341 r. w Pradze. Poza tym Kazimierz Wielki zrzekł się praw zastawniczych do Namysłowa i sąsiednich miast.

W roku 1350 król Czech - Karol IV objął ziemię namysłowską w bezpośrednie posiadanie, a 9 lat później - w 1359 r. wcielił ją do księstwa wrocławskiego. W końcu stycznia 1588 roku część wsi we wschodniej części Ziemi Namysłowskiej zniszczyły podjazdy kanclerza Zamojskiego - wśród których byli między innymi Tatarzy - w związku z jego zwycięstwem nad arcyksięciem Maksymilianem Habsburgiem pod Byczyną. Po zagarnięciu Śląska przez Prusy w 1741 r., Namysłów stał się siedzibą powiatu. Tym samym cała Ziemia Namysłowska (łącznie z rejonem Rychtala) została objęta jednolitym systemem administracyjnym i sądowniczym. W związku z pruską akcją osadniczą w drugiej połowie XVIII w. powstało kilka nowych wsi, m. in. Krzemieniec, Kuźnica Dąbrowska, Raciszów i Wszeradów. Podczas Powstania Kościuszkowskiego (1794 r.) na Ziemi Namysłowskiej odnotowano duży oddźwięk wśród ludności wiejskiej, w związku z próbą kolportażu powstańczych ulotek. Początek XIX w. przyniósł likwidację stosunków feudalnych - w okresie Wiosny Ludów (1848 - 49 r.) w większości podnamysłowskich wsi ujawniły się narastające antagonizmy między posiadaczami ziemskimi a chłopstwem, szczególnie mocno w Krasowicach i Ziemielowicach.

Żądania chłopów sprowadzały się przede wszystkim do zniesienia podatku gruntowego, pańszczyzny wszelkiego rodzaju czynszów i opłat. Poza tym chłopcy zabiegali o rewizję procesów, jakie toczyli z ziemiaństwem oraz przywrócenie odbieranych im uprawnień (prawo do wypasu bydła, prawo do polowań i rybołówstwa, trzebieży lasu, etc.). Część właścicieli ziemskich dość szybko przystąpiła na żądania, natomiast tam gdzie panowie nie ulegali chłopstwu, ci ostatni prowadzili bierny opór, odmawiając wykonywania powinności względem ziemian.

Znaczącym wydarzeniem dla historii Ziemi Namysłowskiej był pożar w dniu 10 lipca 1854 r. modrzewiowego kościółka w Smogorzowie, którego początki sięgały X w. (zaliczany był do najstarszych chrześcijańskich świątyń na ziemiach polskich).

W roku 1862 zachodnia część Ziemi Namysłowskiej wraz z Namysłowem uzyskała połączenie kolejowe z Wrocławiem. W tym samym roku powstała również linia telefoniczna (z Bierutowa przez Namysłów do Do-

maszowic). Sześć lat później - w 1868 r. - oddano do użytku linie kolejowe do Jelowy i Kluczborka. Po I wojnie światowej na mocy traktatu wersalskiego wyznaczono plebiscyt na części powiatu namysłowskiego, którego wyniki miały zdecydować o przynależności tego terenu do Polski bądź Niemiec. Plebiscytem nie został objęty Namysłów i cała południowa część powiatu oraz rejon Rychtala, który został przyłączony do Polski w styczniu 1920 r. Głosowanie odbyło się 20 III 1921 r., obejmując 13 wsi: Dąbrowę, Domaszowice, Międzybrodzie, Nową Wieś, Piekło, Polkowskie, Siemysłów, Staroścín, Wielolękę, Włochy, Woskowice Górne i Zofiówkę. Mimo że w większości tych wsi Polacy stanowili 75 - 90% ogółu ludności, to jednak zdecydowana większość uprawnionych do głosowania opowiedziała się za pozostaniem tego terenu w państwie niemieckim. Niekorzystny dla Polski wynik plebiscytu był następstwem zastraszania i nieprzebiegającej w środkach agitacji niemieckiej wśród ludności polskiej. Latem i jesienią 1921 r. oraz wczesną wiosną 1922 r. dokonano elektryfikacji większości powiatu namysłowskiego, z wyjątkiem gmin, w których odbył się plebiscyt. Mimo intensywnej germanizacji i prześladowań, ludność polska starała się zachować swoją tożsamość. Żywił polski zachował się przede wszystkim w północnej i wschodniej części Ziemi Namysłowskiej - w Domaszowicach, Dziedzicach, Głuszynie, Polkowskim, Smogorzowie, Wielolęce, Włochach i Zofiówce. W związku z planami wojennymi III Rzeszy w roku 1938 przystąpiono w Jastrzębiu do budowy zakładów (wytwarzających m.in. bomby fosforowe) i magazynów zbrojeniowych. Okolice Namysłowa były miejscem koncentracji wojsk Wehrmachtu latem 1939 r. W nocy z 31 sierpnia na 1 września 1939 r. oddziały hitlerowskie przekroczyły granicę polsko - niemiecką niedaleko Głuszyny i skierowały się przez Drożki do Rychtala, który wraz z okolicznymi wioskami został przyłączony do powiatu namysłowskiego. W okresie II wojny światowej na terenie Ziemi Namysłowskiej hitlerowcy utworzyli 16 obozów jenieckich i komand (trzy w Namysłowie i po jednym w Baldwinowicach, Bąkowicach, Biestrzykowicach, Brzezince, Bukowej Śląskiej, Głuszynie, Gręboszowie, Jastrzębiu, Michalicach, Miejscu, Świerczowie, Wilkowie i Włochach). Dodatkowo utworzono w Namysłowie podobój obozu koncentracyjnego Gross - Rosen. Wśród zgromadzonych w nich jeńców dominowali Polacy i Rosjanie, choć nie brakowało również Jugosłowian i Francuzów. Ziemia Namysłowska znalazła się w zasięgu działań Poznańskiego Okręgu Armii Krajowej. Komendantem na jej terenie był ppor. T. Kempa, rezydujący w Głuszynie. Namysłowska AK dokonywała licznych sabotaży, penetrowała transporty wojskowe, gromadziła broń, amunicję itp. Ofensywa wojsk sowieckich rozpoczęta nad Wisłą 12 stycznia 1945 r. dotarła na Ziemię Namysłowską tydzień później; 19 stycznia oddziały I Frontu Ukraińskiego wkroczyły od strony Kępna do Rychtala i okolicznych wsi. Jednocześnie od strony Byczyny zbliżały się zagony 3 Armii Pancerniej Gwardii, które przełamały Linie Barthold w okolicach wsi Włochy. Dwa dni później - 21 stycznia doszło pod Smarchowicami Śląskimi do największej bitwy na Ziemi Namysłowskiej podczas II wojny światowej między hitlerowcami a sowietami - wycofujące się w kierunku Oławy i Wrocławia oddziały 269 Dywizji Piechoty oraz bataliony namysłowskiego Volkssturmu zostały zaatakowane przez sowieckie wojska pancerne. Następnego dnia - 22 stycznia we wsi Dziedzice pijani czerwonoarmiści dokonali kolejnej zbrodni - zastrzelili 7 mieszkańców

wsi oraz przebywającego tam pisarza, poetę i działacza serbołużyckiego - Jana Skalę. Podobnych mordów żołnierze Armii Czerwonej dokonali w tym okresie również w innych miejscowościach Ziemi Namysłowskiej. Do czerwca 1950 r. powiat namysłowski należał do województwa wrocławskiego, po czym znalazł się w nowo utworzonym (z podziału województwa wrocławskiego i śląskodąbrowskiego) województwie opolskim.

Dzieje Namysłowa:

Miasto zostało założone w XIII wieku. Prawa miejskie uzyskało w około 1249 r. Nowe przywileje i potwierdzenie praw przyznał miastu książę Henryk IV Probus. Do roku 1294 miasto należało do księstwa wrocławskiego. Przez krótki okres (1312/1313-1323) pełniło ono funkcję stolicy samodzielnego księstwa. Na skutek zastawu poczynionego przez Bolesława III, Namysłów znalazł się jako zastaw w rękach Kazimierza Wielkiego (lata 1341-1348). W historii Namysłów zapisał się dzięki pokojowi, jaki zawarł Kazimierz Wielki z cesarzem Karolem Luksemburczykiem w 1348 r. Pokój ten przesądził o przynależności Śląska do Czech. W XV wieku Namysłów występował przez pewien czas w charakterze samodzielnego miasta. W 1402 r. przyłączył się on do tzw. związku książęcego, utworzonego w celu obrony wspólnych interesów śląskich. Namysłów był oblegany, ale nie zdobyty przez husytów. W 1439 r. zawarto w Namysłowie ugodę między kandydatami do tronu czeskiego - królewiczem polskim Kazimierzem, synem Jagielly, a Albrechtem Habsburgiem. Namysłów i Wrocław były w 1453 r. jedynymi miastami śląskimi, które odmówiły złożenia holdu w Pradze Władysławowi Pogrobowcowi. Trzy duże pożary niszczyły miasto w latach: 1377, 1466 i 1483. Ożywienie handlu na drodze Wrocław - Kraków w XV wieku przyczyniło się do wzrostu znaczenia miasta pod względem handlowym. Głównym zajęciem mieszkańców miasta było wówczas rzemiosło, zwłaszcza sukiennictwo. W 1469 r. Namysłów uznał za swego władcę monarchę węgierskiego Macieja Korwina. Po jego śmierci w 1490 r., w miast postanowił układu olomunieckiego (1479 r.), miasto dostało się pod panowanie Władysława Jagiellończyka. W 1526 r. władzę nad nim objęli Habsburgowie.

W czasie wojny trzydziestoletniej miasto było oblegane i zdobyte przez Szwedów. Do wieku XVII Namysłów pełnił rolę pogranicznej warowni. W 1703 r. cesarz sprzedał dobra zamkowe zakonowi krzyżackiemu, który utrzymywał Komendę Namysłowską do sekularyzacji zakonu w 1810 r. Pod władanie Prus miasto przeszło w 1741 r. Namysłów ucierpiał w czasie wojny siedmioletniej (1756 - 1763), najpierw zajęty został przez Austriaków, potem przeszedł w ręce armii rosyjskiej. Podczas wojny francuskopruskiej (1806 - 1807) okupowany był przez dłuższy czas przez Francuzów. Po bitwie Napoleona pod Lipskiem w Namysłowie przebywali jeńcy francuscy. Pierwsza namysłowska gazeta - „Namysłowska Gazeta Powiatowa” - zaczęła wychodzić w 1846 r.; w 1862 r. Namysłów otrzymał połączenie telegraficzne z Wrocławiem. Kolejnym ważnym wydarzeniem było uzyskanie połączeń kolejowych z Wrocławiem i Kluczborkiem w 1868 r., a w 1899 r. z Opolem. Przyczyniło się to do gospodarczego rozwoju miasta. Na terenie miasta działał wówczas również poeta i publicysta łużycki Jan Skala, zastrzelony w styczniu 1945 r. przez żołnierzy Armii Czerwonej. Pochowany jest on w Dziedzicach koło Namysłowa. Po bitwie pod Smarchowicami Śląski-

mi 21 stycznia 1945 r. do Namysłowa wkroczyła Armia Radziecka. Oficjalnie Rosjanie przekazali miasto polskiej administracji 30 kwietnia 1945 r.

Zabytki Namysłowa

Osada przedlokacyjna położona na północ od obecnego miasta, po drugiej stronie rzeki Widawy, na terenie obecnie Starego Miasta. Wzmiankowana w roku 1233. W 1239 r. była siedzibą zarządu dóbr książęcych. Lokacja miasta prawdopodobnie w poł. w. XIII na mocy przywilejów księcia Henryka III Wrocławskiego. W 1278 r. wzmiankowany wójt. W roku 1281 książę Henryk IV Wrocławski sprzedał dziedziczne wójtostwo sołtysowi Ulrykowi z Kowalovic - 1285 r. osiedlenie w mieście franciszkanów, rok 1348 książę legnicki sprzedaje miasto cesarzowi Karolowi IV, który włącza je do księstwa wrocławskiego. Miasto otoczone pierwotnie palisadą i fosą, posiadające drewniany zamek wzmiankowany w 1312 r., otrzymuje mury obronne, których budowę rozpoczęto w roku 1350, w 1428 r. miasto było oblegane przez husytów. W czasie wojen szwedzkich zniszczone i splądrowane. W latach 1657 - 9 nastąpiła budowa umocnień bastionowych. W roku 1703 cesarz Leopold I sprzedaje dobra zamkowe zakonowi krzyżackiemu, który utrzymuje Komendę Namysłowską do sekularyzacji w roku 1810. Lata 1722 - 4 - budowa nowych szafców. Rok 1741 - miasto przechodzi w posiadanie Prus. Niszczony pożarami w latach: 1377, 1466, 1483, 1619, 1682, 1859 i 1937, 1856 - 62 - zasypianie fos miejskich i założenie w ich miejsce promenady. W 1863 roku nastąpiło zniszczenie bramy Wrocławskiej. W wyniku działań podczas ostatniej wojny, przestala istnieć zabudowa zach. bloku przyrynkowego, na miejsce której został założony skwer, ponadto rozebrano część zabudowy ul. Długiej, Krakowskiej oraz kilka kamienic w pd. i wsch. pierzei Rynku. Od 1961 r. budowano nowe bloki w miejsce zniszczonej zabudowy.

Miasto położone jest na średniowiecznym szlaku handlowym z Krakowa do Wrocławia, nad rzeką Widawą, w miejscu, gdzie zmienia ona kierunek biegu z pn. ku zach., tworząc na pn. od miasta rozlewiska i mokradła.

Układ urbanistyczny. Namysłów posiada dobrze zachowany średniowieczny układ urbanistyczny, bogaty w zabytkowe budowle. Zachowane w całości założenie lokacyjne o obrysie zbliżonym do równoramiennej trójkąta, wydłużonego na osi wsch.- zach., którego zach. wierzchołek zajmuje zamek. Układ ulic regularny, szachownicowy, z prostokątnym rynkiem, w którego części wsch. znajduje się ratusz. Ulice wybiegające z narożników rynku oraz przecinające w połowie dłuższe jego pierzeje (pn. i pd.). Ulice wychodzące z narożników wsch. i zach. łączące się wrzecionowato w miejscu bram, z których zachowana od wsch. Krakowska; od zach. Wrocławska, zniesiona w 1863 r. Kościół parafialny położony na pn. wsch. od rynku, w bezpośrednim sąsiedztwie murów miejskich. Dawny kościół i klasztor franciszkanów jest usytuowany w zach. części miasta, w jego sąsiedztwie przy pd. ciągu murów istniał kościół ewangelicki, zbudowany w latach 1787 - 9 wg projektu arch. Pohlmana, a rozebrany w 1963 r. W pn. części miasta dawne mury przebiegają ponad korytem rzeki Widawy, która niewielkim zakolem przenika w jego obręb, tworząc wyspę młynów. Pomiędzy kościołem franciszkanów i zamkiem oraz na pd. zach. od miasta znajduje się zespół zabudowań browaru założonego w 1395 r., który w znacznej mierze zatarł układ histo-

ryczny tej części miasta. Poza obrębem murów miejskich, na zach., przy drodze do Wrocławia - kaplica Św. Trójcy, na pn. wsch. - obszerny park założony po poł. w. XIX z wykorzystaniem koryta rzeki Widawy i stawem.

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. św. Piotra i Pawła - wzmiankowany w 1321 r. Rozpoczęcie budowy obecnego wg tradycji - 1401 r. 1405 - budowa wieży. 1405 - 41 - wzniesienie trzech zach. przęseł korpusu oraz ukończenie wieży. Spalony w czasie pożaru miasta w 1433, następnie prowizorycznie odbudowany do 1485. Według dotychczasowej literatury w latach 1483 - 93 - budowa trzech wsch. przęseł korpusu, zapewne jednak ukończenie całości przed pożarem w 1483. 1495 - odbudowa sklepień w korpusie. W końcu w. XV i być może w pocz. w. XVI - budowa kaplic po bokach trzech zach. przęseł korpusu. W 1525 przejęty przez ewangelików. 1526 - budowa zakrystii. 1605 - wzniesienie nowego helmu wieży, w miejsce poprzedniego z 1570, zniszczonego pożarem. W 1619 pożar niszczy dachy oraz uszkadza sklepienia nawy bocznej i zakrystii. 1655 - odzyskanie kościoła przez katolików. 1697 - odnowienie wnętrza. 1790 - nowe pokrycie dachu i wzniesienie obecnego helmu wieży. 1868 - 9 - gruntowne odnowienie w duchu neogotyckim. 1887 - 93 - wymiana kamiennych maswerków, z wyjątkiem okien w kaplicach pn.; w tym czasie wzniesienie kruchty pd., wykonanie zadaszeń nad szkarpami od wsch. i przeróbka portali. Wieżba dachowa odnawiana w 1844 i 1888. Gotycki. Orientowany. Murowany z cegły o układzie gotyckim, z użyciem kamienia w detalu. Trójnawowy, halowy, sześcioprzęsłowy, z trójbocznymi zamknięciami naw od wsch; zamknięcie nawy głównej, szerszej od bocznych, wysunięte ku przodowi; przy korpusie od zach. kwadratowa wieża, od pn. trójprzęsłowa zakrystia oraz trzy kaplice, od pd. przy trzech zach. przęsłach cztery kaplice i od zach. niewielka przybudówka schodowa. Od pd. między drugim a trzecim od wsch. przęsłem, niewielka neogotycka kruchta. Pomędzy zamknięciami nawy głównej i bocznych od wsch., w grubości murów, dwie kręcone klatki schodowe, występujące nieznacznie na zewnątrz, dostępne od wnętrza naw bocznych. Wieża otwarta w przyziemiu od pn. i pd. arkadami, z górnymi kondygnacjami dostępnymi z wnętrza korpusu. Wewnątrz profilowane arkady między nawowe oraz arkady kaplic ostrołukowe. Filary między nawowe prostokątne, w części zach. ze ścietymi narożnikami, opięte od strony naw lizenami, w części wsch. z cokolami i ścietymi narożnikami z profilowaniem obiegającym również arkady. Sklepienia w większości późnogotyckie, żebrowe; w nawie głównej i bocznych rozdzielone w połowie gurtami, wydzielającymi wcześniejszą część zach. od późniejszej wsch. W nawie głównej sklepienia gwiazdźiste, w dwóch przęsłach wsch. i zamknięciu wzbogacone żebrami przekątnymi. W nawach bocznych sklepienia przeskokowe, z wyjątkiem trzeciego od wsch. przęsła nawy pn. nakrytego sklepieniem krzyżowym - 1619. W części zach. korpusu zworniki gładkie, niektóre z gwiazdami oraz w trzecim od zach. przęsle nawy głównej z płaskorzeźbioną głową Chrystusa w nimbie; u spływów sklepień wsporniki, w nawie głównej podłużne o charakterze fryzów z dekoracją roślinną. W części wsch. wystrój kamieniarski bogatszy, z licznymi płaskorzeźbionymi zwornikami kolistymi i w kształcie tarcz herbowych; w zamknięciu nawy głównej zwornik z głową św. Jana Chrzciciela oraz inskrypcją, wśród zworników z herbami jeden z orłem śląskim; w pozostałych trzech wsch. prze-

ślach nawy głównej zworniki z płaskorzeźbami m. in. Baranka Eucharystycznego, głową Chrystusa w nimbie, tarczą z lwem czeskim, insygniami rzemieślniczymi oraz krzyżem, być może zakonu krzyżackiego. U spływów sklepień wsporniki w kształcie szyszek oraz masek żeńskich i męskich, ponadto po bokach zamknięcia z postaciami św. Piotra i Pawła. W nawach bocznych zworniki powtarzające motywy występujące w nawie głównej, m. in. głowa Chrystusa, lew czeski, gmerki, rozety, gwiazdy oraz jeden w nawie pn. zwierzęcy; wsporniki rzeźbione w kształcie masek. W zakrystii trzy przęsła sklepień krzyżowych, z nich skrajne żebrowe ze zwornikami, na których gmerki; środkowe przęsło - 1619. Sklepienia kaplic: w skrajnych kaplicach od pn. krzyżowo-żebrowe, w środkowej sieciowe, w pierwszej od wsch. (zamkniętej wewnątrz od wsch. trójbocznie) dwa zworniki, z nich jeden z głową Chrystusa oraz dwa wsporniki w kształcie masek, w dwóch pozostałych kaplicach zworniki gładkie; w kaplicach pd. (licząc od wsch.) sklepienia: w pierwszej w typie przerzutowego z dwoma zwornikami, z nich jeden z gwiazdą; w drugiej sieciowe z dwoma gładkimi zwornikami; w trzeciej w typie przerzutowego, siedmiopolowe, z trzema gładkimi zwornikami oraz wspornikami w kształcie głów młodzieńców; kaplica skrajna od zach. przedzielona na dwie kondygnacje - zapewne 1759, z dolną sklepioną kolebkowo z lunetami, górną nakrytą sufitem. Pod wieżą sklepienie krzyżowo - żebrowe ze zwornikiem, na którym Chusta św. Weroniki, oraz czterema wspornikami rzeźbionymi w kształcie głów męskich, ok. 1405. Okna korpusu ostrołukowe, obustronnie rozglifione, z maswerkami - 1887 - 93. W ścianie wsch. pierwszej kaplicy przy nawie pd. okno zamknięte lukiem w kształcie oślego grzbietu. Wejście do zakrystii zamknięte lukiem lekko zaokrąglonym, umieszczone w ostrołukowej wnęce, w której data 1526; w wejściu podwójne stare drzwi żelazne. W wejściach do klatek schodowych przy zamknięciach naw bocznych portale kamienne zamknięte półkoliście. Chór muzyczny murowany w nawie głównej - być może 1697, umieszczony w przęsle zach., podsklepiony krzyżowo, z parapetem o dekoracji neogotyckiej, przedłużony do nawy pd. częścią o parapecie wklęsłowy pukłym z dekoracją rokokową 2. poł. w. XVIII. Na zewnątrz kościół opięty szkarpami dwuoskawkowymi, z dolnym uskokiem i zwieńczeniami zakończonymi trójkątnie. Na wysokości ław okiennych gzyms kapnikowy obiegający szkarpy. Pod gzymsem koronującym fryzy: z cegieł układanych rębem skośnym oraz opaskowy, tynkowany. Pomędzy zamknięciami nawy głównej i bocznych dwuboczne występy klatek schodowych z okienkami zamkniętymi trójlistkiem ścietym; ponad oknami zamknięć przesklepki o luku spłaszczonym, tworzące na wysokości gzymsu koronującego pięcioboczne zamknięcie korpusu. Okna zakrystii ostrołukowe, w obramieniach profilowanych z formowanej cegły, w nich stare kraty. W narożniku pn. - wsch. zakrystii szkarpa. Przybudówka mieszcząca kaplice pn. zblokowana z zakrystią, lecz nieco od niej wyższa. Kaplice od pd. zakończone od zach. przybudówką schodową, dostępną zewnętrznymi schodami; na przybudówce oraz łączącej się z nią pd. - zach. szkarpie korpusu, wnęką ostrołukową. Pierwsza od zach. kaplica z zamurowaną profilowaną arkadą ostrołukową w ścianie pd. Dach korpusu siodłowy o jednej kalenicy, przechodzący połaciami na dobudówki po obu stronach, z wielopołaciowym zamknięciem od wsch., kryty dachówką. Wieża rozdzielona tynkowanymi fryzami opaskowymi na cztery kon-

dygnacje, opięta w narożnikach zach. parami wydatnych szkarp o jednym uskoku, z blendami w górnych częściach. Przyziemie otwarte od pn. i pd. arkadami ostrołukowymi; od zach. w miejsce analogicznej arkady wmurowana między szkarpy ściana, zapewne 1495, w której trzy wnęki zamknięte odcinkowo. W górnych kondygnacjach, oddzielonych gzymsem kapnikowym, trzy strefy blend, z których dolne i górne ostrołukowe, środkowe zamknięte dwuluczem. Okienka szczelinowe, w kondygnacji najwyższej okna ostrołukowe. Szczyt zach. kościoła wtopiony w wieżę, w jego części pd. dwie blendy ostrołukowe. Pod wieżą portal neogotycki. Helm - 1790, baniasty z ośmioboczną latarnią, zwieńczona krzyżem z datą 1869. Ołtarze: główny oraz w zamknięciach naw bocznych, neogotyckie ok. 1890, w głównym stara mensa murowana. Ołtarze w kaplicach: 1. w kaplicy pd. drugiej od zach., późnobarokowy - ok. 1720, pochodzący z kościoła franciszkanów, odnawiany w 1890, z parą kolumn i dekoracją akantową, rzezbami św. Apolonii i Katarzyny oraz aniołków, w nim współczesne owalne obrazy św. Piotra z Alkantary oraz w zwieńczeniu św. Sebastiana; antepedium o dekoracji regencyjnej, z płaskorzeźbą nieoznaczonego świętego; 2. w kaplicy pn. pierwszej od zach., późnobarokowy - ok. 1720, wykonany przez Leonarda Webera, na wzór analogicznego ołtarza z 1709 r. w Świdnicy, ujęty neogotyckim obramieniem ok. 1890 r., rzeźbiony, z niemal naturalnych wymiarów sceną Ogrójca, z częściowo malowanym tłem; antepedium rokokowe ok. poł. w. XVIII, z płaskorzeźbą Upadku pod Krzyżem; 3. w kaplicy pn. drugiej od zach., późnobarokowy - ok. 1740, z parą kolumn, rzezbami aniołków oraz w zwieńczeniu grupą Adoracji Matki Boskiej Loretańskiej i postaciami króla Heroda i żołnierza zabijającego niemowlę; w polu środkowym nisza muszlowa, w której rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem, gotycka - ok. 1410. Ambona późnorenansowa - pocz. w. XVII, o dekoracji architektonicznej i okuciowej, z neogotyckim baldachimem. Chrzcielnica rokokowa 3. ćw. w. XVIII, z rzeźbioną grupą Chrztu w Jordanie na wolutowym zwieńczeniu pokrywy; wewnątrz cynowa misa chrzcielna w. XVIII/XIX. Dawna chrzcielnica - w. XV, kamienna, ośmioboczna, bez podstawy. Stalle pod chórem muzycznym renesansowe 2. poł. w. XVI. Ławy częściowo z 1725. Szafy zakrystyjne z 1. poł. w. XVIII. Dwie kropielnice marmurowe na kamiennych podstawach - w. XVIII. Obrazy: 1. św. Maria Magdalena pokutująca, ok. 1700, w ramie rzeźbionej; 2. dwaj pielgrzymi - ok. 1700, w ramie barokowej; 3. Bóg Ojciec - pocz. w. XVIII (z dawnego zwieńczenia ołtarza); 4. św. Piotr i Paweł, ok. 1708 (z dawnego ołtarza głównego); 5. św. Jadwiga - ok. 1708; 6. czternastu wspomóżycieli - ok. 1798; 7. św. Jan Ewangelista - 1725 (z kościoła w Starym Mieście); 8. Męczeństwo św. Jana Chrzciela - ok. 1730, w ramie barokowej (uszkodzony); 9. Matka Boska Niepokalanie Poczęta - ok. 1780; 10. św. Barbara - ok. 1740, w rzeźbionej ramie akantowej; 11. Spowiedź św. Jana Nepomucena - 1756, w ramie rokokowej; 12. św. Karol Boromeusz, analogiczny do poprzedniego; 13. św. Pustelnik - ok. poł. w. XVIII (zapewne z kościoła franciszkanów); 14-15. popiersia ś. Piotra i Pawła - koniec w. XVIII. Stacje Drogi Krzyżowej 1. poł. w. XIX. Rzeźby: 1. krucyfik późnogotycki - ok. 1500; 2. Chrystus Frasobliwy, późnogotycki 1. poł. w. XVI; 3. grupa Ukrzyżowania, późnogotycka koniec w. XV, pierwotnie umieszczona we wnęce na zach. ścianie wieży, niejednolita; rzeźba Matki Boskiej Bolesnej o tradycjach 1. poł. w. XV; 4-5. św. Piotr

i Paweł, barokowe 3. ćw. w. XVII; 6. krucyfiks barokowy 2. poł. w. XVII (w przyziemiu wieży); 7. krucyfiks barokowy w. XVII/XVIII; 8. św. Jan Nepomucen - 1714; 9-12. cztery posągi Ojców Kościoła, późnobarokowe 1. ćw. w. XVIII, na neogotyckich konsolach zawieszonych na filarach międzynawowych; 13. św. Jan Nepomucen, barokowy ok. poł. w. XVIII (pochodzący z kościoła franciszkanów); 14. św. Franciszek, barokowy ok. poł. w. XVIII; 15. krucyfiks barokowy koniec w. XVIII. Epitafia: 1. późnorenansowe koniec w. XVI, otynkowane w 1892, stiukowe, rozczłonkowane kolumnami z trzonami o dekoracji okuciowej, w polu środkowym płaskorzeźbiona wielopostaciowa scena Ukrzyżowania, poniżej kłęcząca rodzina fundatora, w strefie dolnej Ostatnia Wieczera, po bokach której na cokołach kolumn sceny Ofiary Izaaka i Węża Miedzianego; we wklęsłych nadcięciach postacie symboliczne Mądrości i Roztropności oraz kartusze herbowe; w strefie górnej, w odcinkach belkowania nad kolumnami Samson walczący ze Lwem i Dawid walczący z Goliatem, w zwieńczeniu Chrystus Zmartwychwstały w bogatym obramieniu roślinnym; 2. Henryka Waclawa Sukowskiego z Sukowic, miejscowego proboszcza (zm. 1722), barokowe, stiukowe, polichromowane, z kartuszem herbowym w obramieniu akantowym, pomiędzy owalnymi tablicami, z których górna z płaskorzeźbą Ukrzyżowania, dolna inskrypcyjna. Płyty nagrobne: 1. fragment płyty marmurowej proboszcza Wilhelma (zm. 1352?); 2. Piotra Kunzen-dorf, nadzorca budowy kościoła (zm. 1454), marmurowa, inskrypcyjna, częściowo zatarta; 3. niewiasty z rodziny Warkocz, późnorenansowa pocz. w. XVII, kamienna z płaskorzeźbioną postacią kłęczącej zmarłej i czterema kartuszami herbowymi; 4. Joba Astschertie (zm. 16..), kamienna, inskrypcyjna, z kartuszem herbowym; 5. Jana Bernarda v. Lamberg (zm. 1661), kamienna, inskrypcyjna, z kartuszem herbowym. Monstrancje: 1. barokowa w. XVII/XVIII, trybowana z dekoracją roślinną na sześciolistnej stopie oraz glorią o dekoracji akantowej z kamieniami półszlachetnymi; 2. regencyjna, z cechą miejską Wrocławia, imienną Jana Krzysztofa Meissnera (1710-41) i probierczą D, o bogatej dekoracji trybowanej, z główkami aniołków, cęgami i grupą Trójcy Św. w zwieńczeniu glorii; 3. klasycystyczna 1832, fundowana przez L. de Wallersdorfa, ostatniego kumtura zakonu krzyżackiego w Namysłowie, na stopie plakietka z herbem fundatora, gloria w kształcie paludamentu z postaciami św. Piotra i Pawła. Kielichy: 1. gotycki ok. 1400, ze stopą kolistą, na której nałożona plakietka z reliefem Ukrzyżowania oraz napis minuskułowy, nodus sześciolistny z dekoracją maswerkową; 2. późnogotycki pocz. w. XVI z czarą - 1659, stopa sześciolistna z ażurowym fryzem roślinnym, nodus z guzami i inskrypcjami minuskułowymi, czara z grawerowanymi herbami i datą 1659; 3. późnorenansowy 1. ćw. w. XVII, z cechą miejską Wrocławia i imienną Augustyna Heyne Ml. (1602-31), stopa sześciolistna z główkami puttów, dekoracją roślinną oraz grupą ukrzyżowania i dwoma herbami, nodus sześcioboczny z guzami, koszyczek ażurowy z dekoracją okuciową; 4. barokowy w. XVII/XVIII, z cechą miejską Wrocławia i imienną Daniela Wolffa (1676-1712), stopa sześciolistna o trybowanej dekoracji akantowo-owocowej, nodus gruszkowy, koszyczek ażurowy z trzema owalnymi plakietkami z Arma Christi. Pacyfikal regencyjny - ok. 1730, z dekoracją trybowaną na czworolistnej stopie, rytowaną na krzyżu oraz nakładanym korpusem. Kustodia empirowa 1. ćw. w. XIX. Relikwiarze: 1. późnobarokowy ok.

1710, z dekoracją akantową i kamieniami półszlachetnymi; 2. rokokowy 3. ćw. w. XVIII, o bogatej dekoracji trybowanej stopy i ażurowej glorii; 3. regencyjny 2. ćw. w. XVIII. Łódka na kadzidło z nautilusem oprawnym w srebro, późnorenansansowa - ok. 1600. Krzyż ołtarzowy, żeliwny, empirowy. Dwa relikwiarze drewniane późnobarokowe - ok. 1720. Lichtarze: 1-2. mosiężne w. XVII; 3-4. cynowe - 1701, wykonane przez Christiana Scholtza z Namysłowa; 5-6. mosiężne w. XVIII/XVIII; 7. cynowy 1. poł. w. XVIII. Trzy tablice procesyjne późnobarokowe 1. poł. w. XVIII, z mal. scenami w ozdobnie wyciętych kartuszach: 1. Nawiedzenie i Ofiarowanie w świątyni; 2. Zwiastowanie i Adoracja Dzieciątka; 3. Upadek pod krzyżem i Zmartwychwstanie. Pająk mosiężny sześcioramienny, fundowany w 1835 przez C. Helkerta. Ornat z kolumną haftowaną - 1650, na której sceny Ukrzyżowania i Chrztu w Jordanie oraz dwaj aniołowie i Gołębicą, z datą w glorii. Dzwon odlany w 1621 przez Jakuba Goetza we Wrocławiu.

OTOCZENIE KOŚCIOŁA - dawny cmentarz przykościelny zniesiony w. XIX, otoczony murem w 1713, odnawianym w 1842 i 1891, częściowo rozebrany. Murowany z cegły, otynkowany. Rozczłonkowany od wewnątrz wnękami zamkniętymi odcinkowo. W narożniku pd. - wsch. bramka utworzona ze słupów. W narożniku pd. - zach. brama późnobarokowa - 1713, zamknięta półkuliście z oprofilowaną archiwoltą, flankowana zdwojonymi uproszczonymi pilastrami dźwigającymi gzym wygięty ku górze; nad wejściem płycina owalna; w zwieńczeniu rzeźby kamienne św. Jana Nepomucena i dwóch aniołków. Figura św. Jana Nepomucena, późnobarokowa - 1730. Fundowana przez Andrzeja Wachsmanna, radcę miejskiego, ustawiona pierwotnie w sąsiedztwie ratusza na rynku, w 1939 przeniesiona w obręb ogrodzenia kościelnego. Kamienna. Posąg św. Jana Nepomucena w otoczeniu dwóch aniołków, na ażurowym wielobocznym postumencie, ujętym po bokach wolutami z kampanulą, ozdobionym medalionami z płaskorzeźbioną sceną zrzucenia z mostu oraz inskrypcją zawierającą chronostych.

DAWNY KOŚCIOŁ I KLASZTOR FRANCISZKANÓW - klasztor wzmiankowany w 1285 oraz 1321 r., jako konwent p. w. N. P. Marii. 1420 - budowa nowego klasztoru przy istniejącym kościele. Po przejściu przez protestantów, klasztor od 1536 r. użytkowany na szpital i magazyn. Rekatolicyzowany ok. poł. w. XVII. Według wizytacji z 1666 kościół, zwany „polskim”, w złym stanie, z uszkodzonymi sklepieniami. W 1671 - ponownie objęcie klasztoru przez franciszkanów przybyłych z Nysy, w tymże roku poświęcenie kościoła p.w. św. Piotra z Alkantary. W tym okresie barokowa przebudowa wnętrza kościoła, wprowadzająca emporę w halowy korpus. Zniszczony pożarem w 1682, następnie odbudowany. W 1783 pożar niszczy dach kościoła oraz budynki mieszkalne; w czasie odbudowy, przy której czynni murarz Jacksch i cieśla Gabel, runięcie sklepienia w zakrystii, które odbudowano podobnie jak sklepienie w zamknięciu prezbiterium, 1784 - ukończenie robót i wzniesienie wieżyczki na sygnaturkę. Po sekularyzacji klasztor użytkowany jako browar, kościół w 1812 zamieniony na magazyn wojskowy. 1819 - częściowa rozbiorówka budynków klasztornych. 1825 - zakupienie kościoła przez miasto i adaptacja na magazyn, przy czym zamurowano częściowo okna. 1905 - odnowienie wieżyczki na sygnaturkę, 1924 - 9 - dachu.

A. DAWNY KOŚCIOŁ - gotycki, z wnętrzem nawy przekształconym w baroku ok. 1675. Zbudowany za-

pewne w 1. poł. w. XIV (prezbiterium), rozbudowany na kościół halowy ok. 1420. Orientowany. Murowany z cegły o układzie gotyckim, z użyciem zendrówki w ścianach nawy. Trójnawowy, pierwotnie halowy, obecnie z rzędami kaplic i emporami. Wydłużone prezbiterium o czterech nierównoszerokości przęsłach, zamknięte trójbocznie. Korpus trójprzęsłowy, z nawą główną nieco węższą i wyższą od prezbiterium. W trzech przęsłach prezbiterium sklepienie krzyżowo-żebrowe z gurtami i gładkimi zwornikami, w zamknięciu kolebkowe z lunetami i plafonem - 1783. Nawa główna sklepiona w dwóch wsch. przęsłach krzyżowo ok. 1675; w kaplicach i emporach sklepienia krzyżowe i kolebkowe z lunetami. Tęcza zamknięta łukiem ostrym. Filary w nawie głównej opięte pilastrami, dźwigającymi uproszczone belkowanie. Arkady empor i kaplic zamknięte półkuliście. Okna pierwotnie ostrołukowe, w korpusie przekształcone w baroku przez podzielenie na dwie strefy i zamknięte łukami odcinkowymi; w. XIX - zamurowane częściowo w związku z użytkowaniem na magazyn. W pn. ścianie prezbiterium okno ostrołukowe z resztkami ceglanego maswerku. Na zewnątrz kościół opięty szkarpami dwuuskokowymi, z wysokim oprofilowanym cokolem. Na pn. ścianie prezbiterium, pozbawionej szkarp, zarys przylegającego dawniej skrzydła klasztoru. Od pd. ponad oknami nawy ślady fryzu opaskowego, tynkowanego. Nad wejściem od zach. nisza muszlowa. Między prezbiterium a nawą, częściowo zachowany pierwotny szczyt z zarysem dawnego dachu. Dachy kryte dachówką: nad nawą czterospadowy z półszczytem od wsch., nad prezbiterium siodłowy, z wielopłociowym zamknięciem od wsch. i ośmioboczną wieżyczką na sygnaturkę, nakrytą hełmem baniastym z latarnią, pobitym blachą, zwieńczonym choraągiewką z datą 1784. Z dawnej dekoracji wnętrza zachowane: w zach. kaplicy po stronie pn. fragmenty polichromii barokowej, imitującej baldachim z draperią; we wsch. kaplicy po stronie pd., na sklepieniu sztukaterie i polichromia, barokowe, 4. ćw. w. XVII: bogata dekoracja akantowa i palmetowa, obejmująca cztery owalne płyciny z malowanymi scenami z życia św. Bonawentury (?).

B. DAWNY KLASZTOR - wzniesiony ok. 1675 r. w miejsce gotyckiego. W znacznej części rozebrany w w. XIX i pozbawiony cech stylowych. Przylegający od pn. do kościoła, pierwotnie z zamkniętym wirydarzem. Zachowane skrzydło zach. murowane z cegły, otynkowane. Piętrowe, wzniesione na rzucie prostokąta, łączące się przewiązką z nowszym budynkiem od pn. Układ wewnątrz jednotraktowy z korytarzem od strony dawnego wirydarza; w czterech pomieszczeniach sklepienia żaglaste, w korytarzu przedzielonym nowszymi ściankami działowymi krzyżowe. Dach siodłowy kryty dachówką. Pod przewiązką sklepioną krzyżowo, przejście na dziedziniec, zamknięte łukiem koszowym.

KAPLICA CMENTARNA p.w. Św. Trójcy - zbudowana w latach 1708-9. Przedśionek od zach. dobudowany w w. XVIII/XIX. Odnawiana w 1892 r. Barokowa, orientowana, murowana z cegły, otynkowana. Niewielkie jednoprzęsłowe prezbiterium zamknięte odcinkowo, znacznie szersza i wyższa nawa dwuprzęsłowa, z otwartym, równej szerokości przedśionkiem od zach. W prezbiterium sklepienie kopulaste, w nawie kolebkowe z lunetami. Okna zamknięte odcinkowo. Na zewnątrz podziały ścian lizenami. Przedśionek otwarty arkadami filarowymi zamkniętymi półkuliście. Nad nawą szczyty: od wsch. trójkatny, od zach. podzielony pilastrami, ujęty spływami wolutowymi, zwieńczony gzymsem wygiętym półkuliście. Dachy siodłowe kryte dachówką. Nad na-

wą nowsza wieżyczka zwieńczona iglicą pobitą blachą. Wewnątrz fragmenty rzeźb i snycerki barokowej pocz. w. XVIII.

ZAMEK - wzmiankowany w 1312 r., w tym czasie prawdopodobnie drewniany. Budowa obecnego rozpoczęta ok. 1360, na polecenie cesarza Karola IV, współcześnie z akcją fortyfikowania miasta. Po 1533, kiedy lenno zamkowe oddane zostaje w zastaw Radzie Miejskiej Wrocławia, częściowa przebudowa i rozbudowa. 1534 - wzniesienie głównej bramy wjazdowej przedmurzem i mostem. 1537, 1540 oraz 1557 - dalsze prace, m. in. wykonanie nowej więźby dachowej. 1560 - 9 - naprawa dachów i wzniesienie budynków gospodarczych. 1660 - umieszczenie więzienia w budynku bramnym. 1703 - zamek przechodzi drogą zakupu w posiadanie zakonu krzyżackiego. 1741 - uszkodzony w czasie ostrzeliwania miasta, następnie odrestaurowany. 1771 - powiększenie o skrzydło pd., przy czym wykorzystano zewnętrzny mur obronny. Po sekularyzacji w 1810 - zniesienie budynków gospodarczych. 1812 - odnowienie dachów i schodów. 1830 - przechodzi w ręce prywatne. 1861 - właściciel Hugo v. Garnier z Biestrzykowic odnawia kaplicę. W 1895, po zakupieniu zamku przez właściciela browaru Haselbacha, znaczne przekształcenie wewnątrz. 1937-9 - przebudowa wewnątrz w skrzydle pn. łącznie z sienią i klatką schodową. Gotycki. Usytuowany na niewielkim wzniesieniu, otoczony pierwotnie fosą, zniwelowaną w XIX w. Murowany z cegły o układzie gotyckim na wysokiej podmurówce z kamienia polnego, ze skrzydłem pd. otynkowanym. Założony na rzucie nieregularnego wieloboku z trzema skrzydłami wbudowanymi w obwód murów o znacznej grubości, przerwanych od wsch. przez poszerzenie dziedzińca ku budynkowi bramnemu. Najstarsze skrzydło pn., wzniesione zapewne ok. 1360 r., z występującym od dziedzińca prostokątnym ryzalitem mieszczącym pierwotnie w przyziemiu sieni wejściową, na piętrze kaplicę.

Skrzydło zachodnie dobudowane prawdopodobnie po 1533, skrzydło południowe - 1771. Skrzydło północne piętrowe z poddaszem, mieszczącym pierwotnie ganek strzelniczy, zaadaptowanym na cele mieszkalne. Podpiwniczone wysoko, z piwnicami sklepieniami kolebkowo z lunetami. Układ pomieszczeń jednotraktowy, nieregularny, znacznie przekształcony, z sienią pośrodku, mieszczącą zabiegową klatkę schodową, zrekonstruowaną w latach 1938 - 9. W sieni i niektórych pomieszczeniach stropy belkowane, w pozostałych sufity. Z sieni na piętrze wejście do dawnej kaplicy, zamkniętej trójbocznie, nakrytej sklepieniem żebrowym, ze zwornikiem w kształcie tarczy z płaskorzeźbą Jonasza i ryby, zapewne 2. poł. w. XIV. Skrzydło zach. wzniesione po 1533, podwyższone w XVII/XVIII w. o jedną kondygnację, dwupiętrowe, na piwnicach sklepieniu kolebkowo z lunetami. Jednotraktowe, z pomieszczeniami w amfiladzie, częściowo zniekształconymi przebudową koniec w. XIX. Pośrodku sieni mieszcząca zabiegową klatkę schodową. Pomieszczenia przyziemia sklepienie krzyżowo i kolebkowo z zaostrozonymi lunetami; w sieni i sąsiednim pomieszczeniu oraz na piętrze sufity, niektóre z fasetą. - Skrzydło pd. - 1771, zbudowane częściowo z materiału uzyskanego z rozbiórki średniowiecznych murów. Piętrowe z poddaszem o jednotraktowym układzie, z sienią przesuniętą z osi ku wsch. W sieni zabiegowa klatka schodowa, druga kręcona umieszczona w pn. - zach. narożniku. Pomieszczenia przyziemia sklepienie kolebkowo z lunetami, na piętrze sufity. Skrzydło pd. połączone

z zach. wąską przybudówką mieszczącą korytarz. - Elewacje dziedzińca przekształcone i scalone po 1895. Okna w większości nowo przebite, prostokątne. Ryzalit skrzydła pn. ujęty w narożnikach szkarpami, z wejściami pierwotnie po bokach, dostępnymi schodami oraz zejściem do piwnic na osi, zamkniętym lukiem odcinkowym. Na wysokości wysokiego parteru, arkady ostrołukowe (pierwotne wejścia) w obramieniach profilowanych z formowanej cegły, częściowo zrekonstruowane w 1861. Górna kondygnacja ryzalitu nieco węższa, wydzielona zadaszonym uskokiem, zamknięta trójbocznie, opięta dwuuskokowymi szkarpami, z gzymsem kapnikowym poniżej law okiennych. Okna ostrołukowe głęboko rozglifione. Skrzydło zach. sześciosiowe o nieregularnym rytmie osi, zwieńczone pośrodku neogotyckim szczytem. Wejście i okna dwóch dolnych kondygnacji, otynkowanych, w obramieniach profilowanych. Skrzydło pd. siedmioosiowe, z wejściem od dziedzińca, w którym drzwi z okuciami rokokowymi. Elewacje zewnętrzne z zakłóconym pierwotnym rytmem okien, śladami wykuszów latrynowych i częściowo zrekonstruowanymi strzelnicami szczelinowymi w poddaszu. Szczyty trójkątne zapewne z 1. poł. w. XVI: 1. nad skrzydłem pn. od wsch., rozczłonkowany ośmioma blendami zamkniętymi odcinkowo; 2. od zach. u styku skrzydeł, dwustrefowy, rozczłonkowany dołem tynekowanymi, odcinkowo zamkniętymi blendami; 3. ponad narożnikiem pd. - zach., ściętym, niski szczyt rozczłonkowany trzema blendami zamkniętymi odcinkowo. Dachy siodłowe kryte dachówką. W jednym z pomieszczeń skrzydła pd. kominek zamknięty lukiem spłaszczonym, w prostokątnej ogzymosowanej obudowie, w której zwieńczeniu owalna płyca z krzyżem i datą 1774. - Budynek bramny wzniesiony w 1534, powiększony w XVII w. i nadbudowany w 1. poł. w. XVIII. Murowany w dolnej kondygnacji z cegły o układzie gotyckim, z piętrem konstrukcji szkieletowej wypełnianej cegłą. Wzniesiony na rzucie prostokąta, z częścią pn. węższą, mieszczącą bramę przejazdową, z częścią pd. poszerzoną ku dziedzińcowi. w XVII w., obejmującą pomieszczenia gospodarcze. Przejazd bramny zamknięty półkoliście z odbojami, umieszczony od zewnątrz w prostokątnej wnęcie, służącej pierwotnie do wciągania mostu zwodzonego. Obok od pd. druga wąska wnęka, mieszcząca pierwotnie skośną strzelnicę, przeznaczoną do obrony wjazdu. Od dziedzińca ponad przejazdem kartusz kamienny z herbem Mikołaja Jenkwitz, starosty księstwa wrocławskiego (zm. 1537). Budynek gospodarczy ze szkarpą w narożniku pn. - zach. i piętrem dostępnym zewnętrznymi schodami. We wnętrzu sufity. Dach czterospadowy kryty dachówką. W przejeździe bramy fragment kuny żelaznej. Budynek bramny połączony z pierwotnym obrębem zamku odcinkami murów.

STUDNIA - późnorennesansowa z ok. 1600r. Usytuowana na dziedzińcu zamkowym w sąsiedztwie ryzalitu skrzydła pn. Kamienna. Kolistą, z cokolem i trzema występami, stanowiącymi podstawy kolumn, ozdobionymi płaskorzeźbionymi maskaronami. Nadbudowa wsparta na trzech kolumnach pokrytych dekoracją roślinną, z wyodrębnionymi trzonami, na których głowy i pęki owoców. Baldachim kolisty, w kształcie uproszczonego belkowania, z fryzem pokrytym płaskorzeźbioną dekoracją roślinną z głowami lwów.

MURY MIEJSKIE - pierwotnie miasto otoczone palisadą i fosą. Rozpoczęcie budowy obecnych murów - 1350, ukończenie prac - 1359. 1371 - wzmiankowa-

ne dwie bramy: Polska, Krakowska albo Kluczborska od wsch. oraz Niemiecka, Wroclawska albo Brzeska od zach. 1388 - budowa bramy Wodnej, jako budowniczy wzmiankowany majster Tintz (Tinetcz, Tynetcz). Tenże sam wznosi w 1390 baszty przy murach, a w 1396 podwyższa wieżę bramy Wroclawskiej. 1421-2 - reperacja murów, a 1428 - założenie przed bramą Krakowską nawodnionych fos. 1656-7 - wzniesienie umocnień bastionowych, głównie w otoczeniu zamku i bramy Wroclawskiej. 1722-4 - odnowienie i powiększenie fortyfikacji bastionowych. 1856-7 - uregulowanie fosy i założenie wzdłuż murów parku z promenadą, przy którym prace zakończone w 1862. 1863 - rozebranie bramy Wroclawskiej. W 2. poł. w. XIX obudowanie wielu odcinków muru domami. Odnowione w 1960-2. - Z pierwotnego pierścienia murów miejskich, wzmocnionych basztami i wieżami, zachowane: wieża bramy Krakowskiej oraz fragmentarycznie cztery półkoliste i dziesięć kwadratowych baszt. Mury zachowane fragmentarycznie wokół całego miasta, z większymi ciągami w części pn. (wzdłuż rzeki Widawy), w części wsch. przy bramie Krakowskiej oraz w części pd., w której zachowane również znaczne partie zewnętrznego drugiego obwodu. Murowane z cegły o układzie gotyckim z użyciem zendrówki, w niektórych odcinkach zachowana podmurówka z kamienia polnego. W murach, szczególnie w części pn. i wsch. zachowane ślady oszkarpowań, strzelnic oraz ganków; przy bramie Krakowskiej ganek zrekonstruowany w 1960.

A. BRAMA KRAKOWSKA - brama zamknięta łukiem odcinkowym, poszerzona w XIX/XX w. w dolnej części przez skucie ościeży. Przy niej od pn. wieża wzniesiona na rzucie kwadratu, z sześcioma niewyodrębnionymi zewnątrz kondygnacjami i odsadzką nieco powyżej korony muru obronnego. W dolnych kondygnacjach okna ostrołukowe i zamknięte półkolistie, w górnych okienka szczelinowe. Od pn. prostokątny otwór wejściowy dostępny pierwotnie schodami z ganku strzelniczego murów. W zakończeniu ścian wieży ślady po zniszczonym zwieńczeniu w formie krenelaża. W przyziemiu reszty sklepienia kolebkowego.

B. BASZTY - w odcinku wsch. (na pn. od bramy Krakowskiej) trzy nierównej wielkości baszty: dwie kwadratowe, trzecia, najbardziej wysunięta ku pn., prostokątna. Zachowane w dolnych partiach murów, nadbudowane w czasach nowszych, środkowa z piętrzem konstrukcji szkieletowej, nakryta daszkiem pulpitowym. W pn. ciągu murów zachowane dwie prostokątne występujące baszty: przy kościele parafialnym oraz w sąsiedztwie drugiego przepustu Widawy. W pd. ciągu murów zachowane (licząc od zach.): baszta prostokątna, nadbudowana w 1960 - 2, reszty dwóch prostokątnie występujących baszt, basteja półkolista, baszta występująca prostokątnie oraz w narożniku pd. - wsch. baszta kwadratowa, usytuowana skośnie, z nadbudowanym w XIX w. piętrzem konstrukcji szkieletowej. W zewnętrznym obwodzie muru od pd. trzy półkolistie występujące basteje.

C. PRZEPUSTY RZeki WIDAWY - w pn. - zach. części miasta pętla rzeki Widawy objęta murami i tworząca w obrębie miasta wyspę młyńską, posiada w murze dwa przepusty: 1. wsch. pojedynczy zamknięty arkadą półkolistą, 2. zach. podwójny, otwarty dwiema arkadami zamkniętymi półkolistie, wspartymi na filarach z resztkami kamiennej ostrogi.

RATUSZ - 1374 - 8 - budowa ratusza przez mistrza murarskiego Piotra. 1381 - 9 - wzniesienie wieży

przez mistrza murarskiego Tintza (w dokumentach Tinetcz lub Tynetcz). 1483 - zniszczony pożarem, wieża odbudowana w następnym roku, korpus w końcu w. XV. 1559 - wzniesienie nowego helmu. W pocz. w. XVII - przekształcenie elewacji wsch. 1619 - pożar niszczy helm wieży, odbudowany zapewne w 1625. 1702 - otynkowanie ścian. 1756 - wymiana pokrycia dachu gontowego na dachówkę. W. XVIII - dobudowa od zach. i pn. budynków mieszczących strażnicę i wagę miejską. Podczas gruntownego odnowienia w 1839 czynni: murarz Hasenwinkel, cieśla Gebel i dekarz Rumpfer; w tym czasie przekształcenie latarni i osadzenie nowej galki z wiatrowskazem na wieży. 1923 - 4 - przebudowa pod kierownictwem arch. Fryderyka Tarteyna. Gotycko-renesansowy z późniejszymi przybudówkami. Murowany z cegły w wieży o wiązaniu gotyckim, otynkowany. Obecnie na rzucie zbliżonym do litery L. Pierwotny, główny budynek z końca w. XV, prostokątny, na osi wsch. - zach., z wieżą 1381 - 9 przy pn. części elewacji zach. Powiększony przez dobudowanie od pd., zach. i pn. członów otaczających wieżę: od pd. niewielka, równej szerokości z wieżą przybudówka z ok. 1600 r.; od zach. budynek z końca w. XVIII, gruntownie przekształcony w 2. poł. w. XIX, o osi poprzecznej do osi budynku głównego; od pn. budynek z w. XVIII, na rzucie nieregularnego prostokąta, powstały być może przez połączenie w XIX w. dwóch odrębnych części. Budynek główny piętrowy z drugim piętrem w poddaszu, na piwnicach sklepionych zaostroszą kolebką. Układ wnętrz dwutraktowy, z dwoma pomieszczeniami w przyziemiu od pd., nakrytymi sklepieniami kolebkowo-krzyżowymi i kolebkowymi z lunetami. W pozostałych pomieszczeniach sufity. Ściany działowe przebite obszernymi arkadami w czasie odnowień w XIX i XX w. Na piętrze w pod. - wsch. narożniku sala posiedzeń, nakryta późnogotyckim sklepieniem sieciowym w XV/XVI w., z żebrami u spływów wtopionymi w ściany i gładkimi zwornikami. Przybudówka pd. dwupiętrowa, mieszcząca w przyziemiu sień i jedno pomieszczenie nakryte sklepieniem kolebkowo-krzyżowym. Budynki pn. i zach. dwupiętrowe, z nich zach. na piwnicy sklepionej spłaszczoną kolebką. Układy wnętrz dwutraktowe całkowicie przekształcone w nowszych czasach; wewnątrz budynku pn. znacznej grubości mur, rozdzielający pierwotnie dwie odrębne części. Wewnątrz sufity, w jednym z pomieszczeń piętra strop belkowany. Pierwotne wejście do ratusza od pn. przy wieży, gdzie zachowane nikielne ślady cylindrycznej wieżyczki schodowej; w w. XVIII wejście od pd. Obecnie główne wejście od pn., u styku budynku głównego i dobudówki, w sąsiedztwie wieży, przy której od pn. sień z klatką schodową. Na zewnątrz elewacje dłuższych boków budynku głównego czteroosiowe obecnie rytm osi przekształcony. Elewacja wsch. trójosiowa, opięta wydatnymi szkarpami z uskokiem w XIX w. (?); podziały i gzymsy między kondygnacjami 1923. Szczyt wsch. gotycki, przekształcony w renesansie w pocz. w. XVII, dwustrefowy, dwuosiowy, rozdzielony gzymsami; w strefie dolnej rozczłonkowany trzema wnękami ostrołukowymi, z których skrajne szersze, mieszczące olma; w strefie górnej dwie wnęki prostokątne o podziałach krzyżowych; szczyt ujęty po bokach falistymi spływami wolutowymi, zwieńczony przerwanym przyczółkiem. Szczyt zach. trójkątny wtopiony w wieżę. Wysoki dach siodłowy kryty dachówką, z półkolistymi okienkami strychowymi. Przybudówki o elewacjach przekształconych w 2. poł. w. XIX i pocz. w. XX. Przybudówka pd. dwuosiowa, nakryta dachem

pulpitowym. Budynek zach. o czteroosiowych elewacjach, nakryty dachem płaskim. Budynek pn. sześćoosiowy, z trójosiowymi elewacjami krótszych boków, wzmocniony w narożniku pn. - wsch. nowszą niską skośną szkarpą. Dach czterospadowy kryty dachówką, z półkolistymi okienkami strychowymi. - Wieża wzniesiona na piwnicy sklepionej zaostrzoną kolebką. W dolnej części kwadratowa 1381, o murach znacznej grubości, z okienkami szczelinowymi. Część górna ośmioboczna, nadbudowana po pożarze w 1483, o trzech kondygnacjach; dwie dolne ożywione ostrołukowymi wnękami, w których okienka szczelinowe. Kondygnacja najwyższa znacznie węższa i wyższa od pozostałych obwiedziona galeryjką z balustradą. W przejściu z kwadratu w ośmiobok cztery późnogotyckie sterczyzny. W górnej strefie części kwadratowej cztery tarcze zegarowe. Helm późnorenesansowy zapewne z 1625, baniasty z ośmioboczną latarnią, pobity blachą, zwieńczony chorągiewką z datami: 1625, 1839 i 1895.

DOMY - murowane z cegły, otynkowane, z dachami przeważnie siodłowymi krytymi dachówką. Rynek. Pierzeja pn., nr 3. Zbudowany w XVI w., przebudowany w XIX w., ostatnio odnawiany w 1960. Piętrowy z drugim piętrem w poddaszu, wielotraktowy. Elewacja trójosiowa, ze schodkowym zrekonstruowanym szczytem. - Nr 4. z XVI w. przekształcony w XVIII w. Dwupiętrowy. Przyziemie przebudowane w XX w. Elewacja czteroosiowa. Szczyt dwustrefowy, ze spływami i trójkątnym przyczółkiem. - Nr 5. Zbudowany w XVI w., przebudowany w XVIII w., z przyziemem przekształconym w XX w. Dwupiętrowy, z trzecim piętrem w poddaszu. W jednym z pomieszczeń przyziemia strop belkowany, profilowany w XVI w. Elewacja trójosiowa. Szczyt trójkątny. Zachowana klasycystyczna drewniana klatka schodowa. - Nr 6. Zbudowany w XVI w., przekształcony w XVIII w. i XIX/XX w. Narożny. Piętrowy z drugim piętrem w poddaszu, na piwnicach sklepionych kolebkowo. Elewacja frontowa czteroosiowa. Szczyt ujęty falistymi spływami, zwieńczony trójkątnym przyczółkiem. - Pierzeja pd. nr 27 zbudowany w XVI w., przekształcony w XIX w. Szczytowy, piętrowy, na piwnicach sklepionych kolebkowo, trójosiowy. W jednym z pomieszczeń przyziemia strop belkowany, profilowany, renesansowy. - Ul. Hanki Sawickiej nr 6. Zbudowany w 1. poł. w. XIX. Usytuowany kalenicowo. Piętrowy, dwutraktowy z korytarzem między traktami. Elewacja pięcioosiowa o nieregularnym układzie, z wejściem w osi skrajnej i gzymsem między kondygnacjami. Dach siodłowy z wystawką - Ul. Harcerska nr 9. Zbudowany w XVIII w. lub w pocz. w. XIX. Narożny. Piętrowy, czteroosiowy, z przyziemem przekształconym w 2. poł. w. XIX. Okna w obramieniach z kluczami. Wysoki dach siodłowy ul. Jagiellońska nr 4, dawne więzienie. Zbudowany w pocz. w. XIX. Piętrowy, z drugim piętrem nadbudowanym w 2. poł. w. XIX. Przybudowany do murów miejskich. Układ częściowo jedno-, częściowo dwutraktowy, z sieniami i klatkami schodowymi w osiach skrajnych. Elewacja o nieregularnym układzie osi. Dach naczółkowy. Jedna z klatek schodowych drewniana, klasycystyczna. Obok współczesny magazyn przybudowany od zewnątrz do muru miejskiego. Ul. Krakowska nr 12. Zbudowany w XVIII w. Barokowy. Narożny. Dwupiętrowy z przyziemem przekształconym w XX w. Na piętrze okna w obramieniach profilowanych, zwieńczone niskimi trójkątnymi szczycikami. Powyżej prostokątne płyciny i gzyms przebiegający na wysokości ław okiennych drugiego piętra. Dach trójspadowy z drew-

nianą lukarną o odcinkowym zwieńczeniu, ze spływami po bokach. - Nr 29. Zbudowany w XVIII w. Piętrowy, ze skrzydłem poprzecznym dwupiętrowym, łączącym się z murami miejskimi. Korpus główny usytuowany szczytowo, z zaokrąglonym narożem i niskimi nowszymi przyporami w elewacji bocznej. Czteroosiowy, z przyziemem przekształconym w czasach nowszych. Okna piętra w obramieniach listwowych uszaty, okno w półszczybie z kropkami, po bokach okiennice koliste. W przyziemiu skrzydła boczne nowe przejście uliczne. Dachy naczółkowe. - Ul. 3-go Maja nr 18. Z w. XVIII/XIX. Piętrowy, kalenicowy, pięcioosiowy. Podziały ramowe w tynku 2. poł. w. XIX. - Ul. Obrońców nr 1. Zbudowany w końcu w. XVI, całkowicie przebudowany i rozbudowany koniec w. XIX. W jednym z pomieszczeń parteru sklepienie kolebkowe z lunetami, z dekoracją stiukową w kształcie wydobytych szwów z owalnymi i kolistymi rozetami; na ścianach pod sklepieniem trzy plakiety z dwugłowym orłem oraz uskrzydłona główka aniołka. Nr 11/13. Zbudowany ok. 1800r.. Kalenicowy. Piętrowy, dwutraktowy, ośmioosiowy o nieregularnym układzie, z wejściami i sieniami w osiach skrajnych. Okna piętra w obramieniach profilowanych, z gzymsem na wysokości ław. Dach mansardowy. - Ul. Piastowska nr 2. Zbudowany w 1. poł. w. XIX. Kalenicowy. Piętrowy, na rzucie wydłużonego prostokąta. Dwutraktowy, dziesięcioosiowy o nieregularnym układzie, nakryty dachem naczółkowym. - Ul. Staszica (dawniej ŚŚ. Piotra i Pawła) nr 1. W niszy nad wejściem rzeźba Pieta, gotycka ok. 1450, przeniesiona zapewne z dawnego kościoła franciszkańców. Nr 4. Zbudowany w XVI w., przebudowany w 1. poł. w. XIX. Piętrowy, z dwutraktowym układem wewnątrz. W sieni sklepienie kolebkowe z lunetami. W tylnym trakcie obszerne pomieszczenie z profilowanym stropem belkowanym z podciągami w XVI w. Elewacja trójosiowa. Dach naczółkowy. Nr 6. Dawna szkoła. Zbudowana w 1419. W 1587 wzniesiona na nowo, spalona w 1619. Przebudowana w XVIII w. lub pocz. w. XIX. Budynek narożny. Piętrowy, z drugim piętrem w poddaszu, na gotyckich piwnicach sklepionych kolebkowo. Układ wewnątrz dwutraktowy, w przyziemiu trzy pomieszczenia sklepienie kolebkowe z lunetami. Elewacja frontowa czteroosiowa. Wysoki dach naczółkowy. Ul. Szkolna nr 4., dawna szkoła ewangelicka. Zbudowany w 1789 w miejsce dawnego zboru ewangelickiego i z wykorzystaniem budulca rozbiórkowego. Narożny. Piętrowy, z drugim piętrem w poddaszu. Przyziemie murowane z cegły, piętro konstrukcji szkieletowej z wypełnieniem ceglanym pobielonym. Układ wewnątrz trzytraktowy z korytarzem na przetrzał, na dłuższej osi budynku. Wewnątrz sufity. Elewacja szczytowa pięcioosiowa, elewacja dłuższego boku o nieregularnym układzie. Wysoki dach siodłowy kryty dachówką.

SPICHLERZ - ul. Piastowska nr 1. Zbudowany w 1. poł. w. XIX. Usytuowany szczytowo. Murowany z cegły, otynkowany. Trójkondygnacyjny z czwartą kondygnacją w poddaszu, z gzymsami między kondygnacjami. Przyziemie przekształcone w XX w. W wyższych kondygnacjach okienka zamknięte odcinkowo w obramieniach opaskowych. Wysoki dach siodłowy kryty dachówką.

KAPLICZKA - usytuowana u zbiegu ulic Curie-Skłodowskiej i Niwskiej. Fundowana w 1730 przez Andrzeja Wachsmanna. Barokowa. Murowana, otynkowana. W kształcie słupa z niszą, w której znajduje się barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena.

Kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP (przy ul. Staromiejskiej), gotycki, z przełomu XIII i XIV w.,

murowany z kamienia polnego i cegły, parokrotnie przebudowywany. Ołtarz główny barokowy (2 poł. XVII w.), z parą kolumn, naddatkami o dekoracji chrząstkowej i ozdobnym zwieńczeniu. W polu środkowym późnogotycka (z końca XV w.) rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Nad ołtarzem owalny malowany medalion z Trójcą Świętą (XVIII w.). Drewniany chór muzyczny z ok. 1600 r. Na zewnętrznej ścianie kościoła kamieniana płyta nagrobna Marii Seyvin ur. Reichert, zmarłej w 1780 r. Kościół p.w. św. Piotra i Pawła (przy ul. Kościelnej), gotycki, z pocz. XV w. (później parokrotnie przebudowywany), trzynawowy, halowy z cegły (z użyciem kamienia w detalu), o sklepieniach żebrowych, gwiazdzistych i przeskokowych. W zamknięciu nawy głównej zwornik z głową św. Jana Chrzyciela. Wśród zworników z herbami jeden z orłem śląskim. Na pozostałych trzech wschodnich przęsłach nawy głównej zworniki z płaskorzeźbami m. in. Baranka, głową Chrystusa w nimbie, tarczą z lwem czeskim, krzyżem (być może zakonu krzyżackiego) i insygniami rzemieślniczymi. W miejscach spływów sklepień wsporniki w kształcie szyszek oraz żeńskich i męskich masek, a po bokach zamknięcia z postaciami św. Piotra i św. Pawła. W bocznych nawach zworniki z powtarzającymi się motywami występującymi w nawie głównej - głowa Chrystusa, lew czeski, gmerki, gwiazdy i rozety. Do najcenniejszych zabytków należy duży drewniany krzyż z figurą Chrystusa z 1500 r. Kościół na zewnątrz opięty szkarpami dwuuskokowymi, z dolnym uskokiem i zwieńczeniami zakończonymi trójkątnie. Wieża rozdzielona tynkowanymi fryzamiopaskowymi na cztery kondygnacje. Pod wieżą neogotycki portal.

Kościół p.w. św. Franciszka z Asyżu i św. Piotra z Alkantary (skwer Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego), gotycki, prezbiterium z początku XIV w., rozbudowany na kościół halowy ok. roku 1420. W drugiej poł. wieku XVII barokowa przebudowa wewnątrz. Murowany z cegły o układzie gotyckim. Trójnawowy, pierwotnie halowy, obecnie z rzędami kaplic i emporami. Filary w nawie głównej opięte pilastrami, dźwigającymi uproszczone belkowanie. Na zewnątrz kościół opięty szkarpami dwuuskokowymi, z wysokim oprofilowanym cokołem. Zachowane resztki dekoracji wewnątrz - w zachodniej kaplicy po stronie północnej fragmenty polichromii barokowej, imitującej baldachim z draperią; we wschodniej kaplicy po stronie południowej na sklepieniu XVII-wieczne barokowe sztukaterie i polichromia. Bogata dekoracja akantowa i palmetowa, obejmująca cztery owalne płyciny z malowanymi scenami z życia św. Bonawentury.

Ratusz (w Rynku), gotycki wzniesiony w latach 1374 - 89, później parokrotnie przebudowywany. Murowany z cegły. Pierwotny XV-wieczny główny budynek z wieżą z XIV w. zbudowano na rzucie prostokątnym. Powiększony przez dobudowanie w XVIII i XIX w. od południa, zachodu i północy członów otaczających wieżę. Na zewnątrz elewacje dłuższych boków budynku głównego pierwotnie czteroosiowe, obecnie rytm osi przekształcony. Wieża w dolnej części pochodzi z lat 1381-89, górna nadbudowana po pożarze w 1483 r. Helm na wieży późnorennesansowy, baniasty.

Kamieniczki (północna pierzeja Rynku):

- kamieniczka nr 3, XVI-wieczna., przebudowana w XIX w., piętrowa z drugim piętrem w poddaszu, wielotraktowa. Elewacja trójosiowa ze schodkowym szczytem,

- kamieniczka nr 4, XVI-wieczna, przekształcona w XVIII w., dwupiętrowa o elewacji czteroosiowej. Szczyt

dwustrefowy ze spływami i trójkątnym przyczółkiem,

- kamieniczka nr 5, XVI-wieczna, przebudowana w XVIII w., dwupiętrowy, z trzecim piętrem na poddaszu. Elewacja trójosiowa z trójkątnym szczytem. Zachowana klasycystyczna drewniana klatka schodowa,

- kamieniczka nr 6, XVI-wieczna, przekształcona w XVIII w. i na przełomie XIX i XX w., narożna, piętrowa z drugim piętrem na poddaszu. Elewacja frontowa czteroosiowa. Szczyt ujęty falistymi spływami, zwieńczony trójkątnym przyczółkiem,

- kamieniczka (ul. Krakowska 12), XVII-wieczna, barokowa. Budynek narożny, dwupiętrowy

- na piętrze okna w obramieniach profilowanych, zwieńczonych niskimi trójkątnymi szczycikami. Powyżej prostokątne płyciny i gzyms przebiegający na wysokości ław okiennych drugiego piętra. Dach trójspadowy z drewnianą lukarną o odcinkowym zwieńczeniu, ze spływami po bokach.

System obronny miasta

Najstarszym elementem systemu obronnego w Namysłowie był drewniany zamek, wzmiankowany w 1312 r. Budowa fortyfikacji miejskich została zainicjowana przez króla czeskiego Karola IV w dniu 23 V 1350r. Ponieważ pochłaniane były na ten cel olbrzymie środki finansowe, władca z własnej kiesy wspomagał całe przedsięwzięcie. Mury wznoszono - na fundamencie z kamieni polnych - z cegły o układzie gotyckim z użyciem zendrówki, do wysokości 8 m., a na nich jeszcze 2-metrowej wysokości blanki. Grubość murów sięgała 2,2 m od strony wschodniej i 1,7 m od strony północnej i południowej. Ich budowę zakończono w roku 1359. (Z pierwotnego pierścienia murów miejskich, wzmocnionych 45 basztami i wieżami, do dzisiaj zachowała się wieża bramy Krakowskiej oraz fragmentarycznie cztery półkoliste i dziesięć kwadratowych baszt.) Dodatkowo wybudowano dwie bramy wjazdowe: od wschodu Polską (inaczej Kluczborska, obecnie Krakowska), a od zachodu Niemiecką (inaczej Brzeska lub Wrocławska) - ta ostatnia została rozebrana w 2 poł. XIX w. W roku 1360 rozpoczęto budowę obecnie istniejącego, murowanego zamku, wykorzystując za podstawę budowli umocnienia poprzedniego drewnianego zamku. Zbudowano go z cegły o układzie gotyckim na wysokim kamiennym podmurowaniu i otoczony fosą. Założono go na rzucie nieregularnego wieloboku z trzema skrzydłami wbudowanymi w obwód murów obronnych. Najstarsza część obecnego zamku to skrzydło północne, wybudowane ok. 1360 r. Kolejne dwa skrzydła dobudowano w następnych stuleciach - zachodnie po 1533 r., a południowe w 1771 r. Do zamku przylega tzw. budynek bramny, wzniesiony w 1534 r., przebudowywany w XVII i XVIII w., murowany, w dolnej kondygnacji z cegły o układzie gotyckim i z piętrem o konstrukcji szkieletowej, wypełnionej cegłą. Przejazd bramny zamknięty półkoliście z odbojami. Od strony dziedzińca ponad przejazdem kartusz kamienny z herbem Mikołaja Jenkwitza, starosty księstwa wrocławskiego. W 1375 r. obok zamku powstała zaporą wodną, która piętrzyła Widawę, dzięki czemu miasto stało się jeszcze trudniejsze do zdobycia. Aby strzec miejskich ujęć wodnych, w roku 1388 zbudowano tzw. Bramę Wodną. Sukcesywnie umacniano mury miejskie - w północnej i południowej ich części wzniesiono półwieże i dwie wieże narożne: tzw. Piekarską i Kowalską, a wieżę przy bramie Krakowskiej podwyższono do 30 m. Dla skuteczniejszej obrony wykopano w 1421 r.

w pobliżu murów głęboki rów. Dodatkowo w 2 poł. XV w. do murów dobudowano niewielkie półkola - bastiony (tzw. rondle), które pozwalały na ostrzeliwanie nieprzyjaciela ogniem bocznym. W połowie następnego stulecia, w latach 1556-57 dokonano dalszej rozbudowy systemu obronnego Namysłowa - pod kierownictwem specjalistów cesarskich zbudowano cały system bastionów ziemnych, w myśl zasad nowej wówczas sztuki fortyfikacyjnej. Były to ostatnie tego typu prace w Namysłowie, wykonane na rozkaz Habsburgów. W efekcie powstał dobrze zintegrowany system fortyfikacyjny, który pozwolił na skuteczną obronę miasta.

Dzieje osad i ich zabytki:

Baldwinowice - wieś wzmiankowana już w 1300 r. jako „Baldwinowitz” (od germańskiej nazwy osobowej „Baldwin”). Z końca XVIII w. pochodzi informacja o istnieniu we wsi posiadłości ziemiańskiej. Do czasu II wojny światowej istniał tu dobrze zachowany zespół parkowo-pałacowy, którego początki sięgały przełomu XVIII i XIX w. W roku 1945 został zniszczony pałac, a następnie rozebrany. Istniejące założenie parkowe straciło swój naturalistyczny charakter w wyniku wieloletnich zaniedbań, natomiast przedstawia dużą wartość przyrodniczą. Na przykościelnym cmentarzu kilka grobów świadczących o polskim pochodzeniu mieszkańców wsi - np. Hedwig Nowak czy August i Rosalie Troska. KOŚCIÓŁ FIL. p. w. Trójcy Św. Wzmiankowany 1414 jako nowozbudowany. W latach 1583 - 1654 przejęty przez protestantów. Prezbiterium i zakrystia zbudowane przed 1414, nawa zapewne w 1592, wieża z 2. poł. w. XVII. Odnowiony w 1832. W 1855 i 1866 - odnowienie dachów. W 1889 - wbudowanie schodów pod wieżą. W 1907 - wykonanie polichromii wnętrza i odnowienie ołtarza. Ostatnio odnawiany w 1928 i 1936. Orientowany. Prezbiterium i zakrystia murowane z cegły o układzie gotyckim, na podmurówce z kamienia narzutowego, z wyjątkiem szkarp otynkowane. Nawa i wieża drewniane, nawa konstrukcji zrębowej, wieża słupowej, oszalowana. Krótkie prezbiterium zamknięte ścianą prostą, z równej długości zakrystią od pn. Nieznacznie szersza (o grubość murów prezbiterium) nawaprostokątna, z nowszą kruchtą od pd. i niemal równej szerokości kwadratową wieżą od zach. Wnętrze nakryte stropem płaskim, w zakrystii sklepienie kolebkowe. W tęczy profilowana belka, na niej krucyfiks barokowy. Chór muzyczny drewniany, wsparty na dwóch słupach z belkami o profilowaniu późnogotyckim w. XVI, przedłużony wzdłuż ściany pd. emporą w XVII w. lub w. XVIII, wspartą na dwóch słupach; parapet płycinowy z malowanymi muzykującymi aniołkami zapewne z w. XVII, gruntownie przemalowany w XIX w. W prezbiterium okno i wejście do zakrystii zamknięte odcinkowo. W nawie okna prostokątne. Wejście pod wieżę zamknięte odcinkowo, do kruchty pd. zamknięte dwuluczem, w nim drzwi ze starymi okuciami i zamkiem. Na zewnątrz prezbiterium i zakrystia opięte w narożnikach niskimi szkarpami. Kruchta pd. konstrukcji słupowej, oszalowana. Dachy siodłowe, nad prezbiterium ze skośną połacią od wsch. przechodzący na zakrystię, kryte gontem. Niska wieża dwukondygnacyjowa; górna kondygnacja znacznie węższa, wydzielona zadaniem gontowym, nakryta ośmiobocznym dachem namiotowym, gontowym, nieznacznie wyższym od kalenicy dachu nawy. Nad wejściem do wieży krucyfiks barokowy z w. XVIII. Na ścianie pn. nawy polichromia

ze sceną Ukrzyżowania na tle Jerozolimy, w obramieniu akantowym, barokowa z 1. poł. w. XVIII, przemalowana w XIX w. - Ołtarz główny późnobarokowy z ok. 1720, odnawiany w 1907, bogato rzeźbiony, z grupą Koronacji Matki Boskiej wśród obłoków pośrodku oraz rzeźbami ś. Anny i Joachima po bokach. W ołtarzu bocznym tryptyk późnogotycki pocz. w. XVI, rzeźbiony z malowanymi skrzydłami: w polu środkowym św. Anna Samotrzeć, na awersach skrzydeł ś. Barbara i Katarzyna, na rewersach Nawiedzenie, zwieńczenie późnobarokowe z ok. 1700 z płaskorzeźbionym kolistym medalionem z Trójcą Św. Ambona renesansowa z ok. 1600. przemalowana w XIX w. Organy barokowe z pocz. w. XVIII, zakupione w 1860 w Rychtalu, odnawiane w 1907 i 1928. Dwie ławki kolatorskie renesansowe z ok. 1600, z mal. dekoracją architektoniczną. Obrazy: 1. św. Mateusza w. XVII, mal. na drzewie, pochodzący z parapetu chóru muzycznego lub ambony; 2. Ukrzyżowania 2. poł. w. XVIII; 3. Matki Boskiej Częstochowskiej w. XVIII/XIX, uszkodzony; 4. Anioła Stróża 1. poł. w. XIX, pochodzący z dawnej chorągwi. Rzeźby późnobarokowe: 1. Chrystusa Zmartwychwstałego pocz. w. XVIII; 2. św. Jana Nepomucena w. XVIII; 3. krucyfiks procesyjny z ok. poł. w. XVIII. Dwa krzyże ołtarzowe: 1. poł. w. XVIII i ludowy z pocz. w. XIX. Epitafium Ulbrychta Herttela, późnorenesansowe 1626, mal. na drzewie, z ośmioma kartuszami herbowymi oraz postacią fundatora klęczącego pod krzyżem. Dwa świeczniki procesyjne z ok. 1720, rzeźbione w kształcie aniołków z rogami 193 obfitości. Kielich gładki fundowany w 1721 przez proboszcza Joachima Henryka Chocimirskiego, z cechą imienną G W. Lampa wieczna cynowa z pocz. w. XIX.

SPICHLERZ DWORSKI. Zbudowany w pocz. w. XIX. Klasycystyczny. Murowany, otynkowany. Prostopięty, dwukondygnacyjny. Elewacje dłuższe pięcioosiowe. Podziały ścian płycinami i gzymsem na wysokości ław okiennych drugiej kondygnacji. Dach siodłowy z podłużnym wycięciem mieszczącym okienka strychowe, kryty dachówką. Na kalenicy przy szczycie od zach. wieżyczka na dzwonek.

PARK. Wokół fundamentów dworu zniszczonego w 1945, w sąsiedztwie kościoła, obszerny park krajozawodowy o starym mieszanym drzewostanie, znacznie zdewastowany. Baldwinowice - folwark, domy, trafo-stacja.

Brzezinka - DWÓR. Zbudowany w 1818. Częściowo w ruinie. Bez wyraźnych cech stylowych. Murowany z cegły, otynkowany. Parterowy na rzucie wydłużonego prostokąta z dwutraktowym układem wnętrza. Pierwotnie dwunastoosiowy, z fasadą rozczłonkowaną lizenami i pasami boniowań na narożach. Okna i wejścia w obramieniach profilowanych z kluczami. W szczycie pd. data budowy. Dach siodłowy kryty dachówką, z facjatkami zwieńczonymi szczykami o linii falistej.

DAWNA RZĄDCÓWKA. Zbudowana ok. 1820. Usytuowana przy wjeździe na dziedziniec gospodarczy. Murowana z cegły, otynkowana. Parterowa z mieszkalnypoddaszem. Prostopięta, z dwutraktowym układem wnętrza. Elewacja frontowa pięcioosiowa, z wejściem na osi i oknami w obramieniach profilowanych. Część środkowa lekko zaakcentowana, zwieńczona facjatką. Dach mansardowy z naczółkami, kryty dachówką.

SPICHLERZ DWORSKI. Zbudowany w 1829. Klasycystyczny. Murowany z cegły, otynkowany. Dwukondygnacyjny. Wzniesiony na rzucie wydłużonego prostokąta. Elewacje dłuższych boków siedmioosiowe,

z częścią środkową i narożnikami ujętymi boniowaniem. Między kondygnacjami gzyms opaskowy. Dach siodłowy kryty dachówką. Przy pd. - wch. narożniku odcinek muru z bramą z 1. poł. w. XIX, utworzoną z murowanych, otynkowanych filarów, z boniowanymi lizenami i daszkami namiotowymi.

Bukowa Śląska - pierwotna nazwa „Boguchwałów” pochodzi od słowiańskiego imienia „Boguchwał”) została już w średniowieczu zgermanizowana („Buchwalds Dorff” - 1360 r.). W murowanym kościele p.w. św. Jakuba, pochodzącym z przełomu XIV i XV w., a przebudowanym w XVIII w., zachowały się kamienne płyty nagrobne. W kościele znajdują się również barokowe rzeźby i obrazy. Na terenie wsi zachowały się 4 kapliczki oraz barokowa figura św. Jana Nepomucena. Z kompleksu pałacowo-parkowego zachował się park oraz liczne budynki folwarczne (stodoły, spichlerz, stajnie) - renesansowy pałac wybudowany w latach 1585-88, przebudowywany w XIX i XX w., rozebrany w roku 1956.

KOŚCIÓŁ FIL. p.w. św. Jakuba St. Wzmiankowany w 1400. Poprzedni kościół drewniany zbudowany zapewne w XVI w. W 1687 powstaje przy nim od pd. murowana kaplica, symetrycznie do istniejącej już od pn., wzmiankowanej w 1666. W 1786 - 7 budowla obecnego, z fundacji v. Strachwitza, archidiakona wrocławskiego, z włączeniem obu murowanych kaplic. Po usunięciu w 1864 zniszczonego helmu, w 1869 podwyższenie wieży, w tym czasie wykonano również maswerki okienne. Odnawiany w 1848 (pokrycie dachu), 1874 (otynkowanie wnętrza) i 1958. Barokowy. Orientowany. Murowany z cegły, otynkowany. Krótkie jednoprzęsłowe prezbiterium zamknięte trójbocznie, przy nim od pn. zakrystia. Szersza i wyższa nawa trójprzęsłowa, z dwiema trójbocznie zamkniętymi prostokątnymi kaplicami od pd. i pn. przy przejściu wsch. oraz kwadratową wieżą od zach. Ponad zakrystie empora dostępna zewnętrzną klatką schodową. Wnętrze nakryte sklepieniami kolebkowymi z lunetami, w zakrystii sklepienie kolebkowe, pod wieżą kolebkowo - krzyżowe, w kaplicy pn. kopułaste, w kaplicy pd. pozorna kopuła. Tęcza zamknięta półkuliście. Kaplice otwarte do nawy półkolistymi arkadami w obramieniach profilowanych, ujętymi pilastrami dźwigającymi uproszczone belkowanie z tryglifami. Empora otwarta do prezbiterium arkadą zamkniętą półkuliście, w której drewniany balkon wysunięty półkuliście ku przodowi. Chór muzyczny z 2. poł. w. XVIII, drewniany, nadwieszony, z parapetem wybrzuszonym w części środkowej. W wejściu do zakrystii drzwi żelazne okute, z ozdobną wykładką i nakładanym ornamentem roślinnym, barokowe. W wejściu od zach. drzwi klepkowe ze starym zamkiem. Na zewnątrz podziały ścian korpusu i wieży ramowe, na narożnikach kaplic pilastry. Okna zamknięte półkuliście w obramieniach profilowanych. Wejście do wieży i do nawy od pd. w obramieniach kamiennych uszaty. Dachy siodłowe, nad kaplicami trójspadowe, kryte dachówką. Wieża nakryta ośmioboczną iglicą pobitą blachą. - Ołtarz główny neogotycki z wykorzystaniem fragmentów barokowych: rzeźb ś. Augustyna (?), Piotra, Franciszka i Alojzego z 2. poł. w. XVII; św. Józefa, Antoniego i dwóch aniołów z 1. poł. w. XVIII; w nim obraz Ostatniej Wieczerzy, barokowy z XVII/XVIII w. tabernakulum o dekoracji akantowo-muszlowej z ok. 1740. Ołtarz w kaplicy pn. barokowy z ok. 1660, z dekoracją chrząstkową i rzeźbą niezidentyfikowanego bpa, w polu środ-

kowym współczesny obraz Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej. Ołtarz w kaplicy pd. barokowy z 1687, w nim rzeźba św. Jakuba St., gotycka koniec w. XIV. Ambona późnobarokowa z ok. 1730, z mal. sceną Spowiedzi św. Jana Nepomucena i płaskorzeźbą Zrucenia z mostu na parapecie oraz rzeźbami aniołków i św. Jana Nepomucena na baldachimie. Chrzcielnica z 1. poł. w. XVII Prospekt organowy z ok. 1787. Ławy z 1787. Konfesjonał zwieńczony rzeźbą św. Jana Nepomucena z 1. poł. w. XVIII. Skarbona w kształcie kamiennego czworobocznego słupa przechodzącego w ośmiobok, 1691. Obraz Naigrawania, kopia barokowa z 1. poł. w. XIX obrazu gotyckiego z 1494. Stacje Drogi Krzyżowej z XVIII w. Rzeźby: 1. św. Anna Samotrzeć, późnogotycka, koniec w. XV; 2. Chrystus Zmartwychwstały, barokowa; 3. Matka Boska tronuująca z Dzieciątkiem, o tradycjach gotyckich, zapewne wzorowana na rzeźbie z Barda Śląskiego, 1. poł. w. XIX. Płyta nagrobna Jana Wolfganga v. Franckenberg (zm. 1683), barokowa, kamienna, z płaskorzeźbioną postacią rycerza i tablicą inskrypcyjną ujętą dekoracją akantową. Kartusz z malowanym herbem fundatora kościoła v. Strachwitza, barokowego z 2. poł. w. XVIII. Dawne nadproże portalu, przeniesione z rozebranego dworu, renesansowe - 1585-8, kamienne z czterema płaskorzeźbionymi kartuszami herbowymi. Lichtarz na paschał, rzeźbiony w kształcie klęczącego anioła podtrzymującego róg obfitości, barokowo-ludowy z XVIII w. Dwa świeczniki procesyjne z rzeźbami aniołków, koniec w. XVIII. Pająk mosiężny, ośmioramienny z ok. 1787.

RUINA DWORU. Obronny dwór zbudowany w latach 1585-8 przez Achacego v. Naefe, przebudowany w latach 1911-12, rozebrany w 1957. Zachowane piwnice sklepienie kolebkowo z lunetami. W otoczeniu widoczne ślady nasypu i fosy.

KAPLICZKI. 1. Z ok. poł. w. XIX. Usytuowana w polu na zach. od wsi. Murowana, otynkowana. Parawanowa, z dwiema niszami i podwójnym trójkątnym szczytem. W niszach rzeźby Matki Boskiej i św. Jana Ewangelisty, ludowe. - 2. Z ok. poł. w. XIX. Pośrodku wsi. W kształcie słupa. W niszy rzeźba św. Floriana, ludowa. - 3. Z ok. poł. w. XIX. Usytuowana w pn. części wsi. Murowana w kształcie słupa, otynkowana, zwieńczona trójkątnym szczykiem. W niszy krucyfiks ludowy. - 4. Murowana z 1892. Usytuowana w sąsiedztwie folwarku. Wewnątrz rzeźba kamienna Oplakiwania, z napisem i datą 1682.

FIGURA. Fundowana w 1784 przez Maksymilianą v. Franckenberg i jego żonę Antoninę Ur. Traun. Usytuowana w obrębie dziedzica folwarcznego. Barokowa. Kamienna. Posąg św. Jana Nepomucena na postumencie o ozdobnym wykoju, ujętym po bokach wolutami, z płaskorzeźbioną sceną Zrucenia św. Jana Nepomucena z mostu oraz tablicą inskrypcyjną zawierającą chronostych. Wokół figury balustrada z rzeźbami sześciu aniołków podtrzymujących kartusze z inskrypcjami i płaskorzeźbami.

Głuszyna - nazwa pochodzi od wyrazu „glusza” (miejsce odludne, pustkowie), w dokumencie z 1300r. występuje jako „Glussina”. We wsi znajduje się bezstylowy murowany kościół p.w. Wszystkich Świętych, wybudowany w latach 1842 - 44.

KOŚCIÓŁ PAR p.w. Wszystkich Świętych. Wzmiankowany w 1400. Obecny zbudowany w latach 1842 - 4, na miejscu poprzedniego drewnianego, rozebranego w 1839. Usytuowany na niewielkim wzniesieniu, otoczony murem ceglany w latach 1842 - 4.

Bezstylowy. Orientowany. Murowany z cegły, otynkowany. Prezbiterium zamknięte półkoliście i nawa, wyodrębnione wewnątrz. Od. pd. przy prezbiterium zakrystia, przy nawie od zach. kwadratowa wieża. Wnętrze nakryte stropem płaskim. Okna zamknięte półkoliście. Dach siodłowy o jednej kalenicy, kryty dachówką. Wieża z fryzem i sterczynami neogotyckimi, zwieńczona ośmiobocznym ostrosłupem pobitym blachą. Ołtarz główny z 1. poł. w. XVIII z rzeźbami św. Piotra, Pawła, Jana Chrzciciela, Jana Ewangelisty; w polu środkowym obraz Wszystkich Świętych z ok. poł. w. XVIII; tabernakulum 1846. Ołtarz boczny od pn. barokowy 2. ćw. w. XVIII. Ołtarz boczny pd. od. 1740, z rzeźbami św. Antoniego Padewskiego i Franciszka. Chrzcielnica barokowa z ok. 1730, w kształcie klęczącego anioła podtrzymującego czarę; misa chrzcielna miedziana posrebrzana w XIX w. Organy z 1844. Ławki z 1844. Obrazy: 1. Trójca św. z pocz. w. XVIII, w ozdobnej owalnej ramie; 2. Ukrzyżowanie, z pocz. w. XVIII; 3. św. Piotr z ok. 1740, w ramie rokokowej; 4. Matka Boska Niepokalanie Poczęta z ok. poł. w. XVIII: sygn. Tadeusz Szaleński, w ramie rokokowej. Rzeźby: 1. Św. Anna Samotrzeć, późnogotycka z 1. poł. w. XVI; 2. krucyfiks barokowy z ok. poł. w. XVII 3. krucyfiks późnobarokowy z w. XVIII; 4. św. Michał, późnobarokowy 2. ćw. w. XVIII; 5. św. Jan Nepomucen z XVIII w. 6. krucyfiks ludowy. Krzyż ołtarzowy mosiężny z pocz. w. XIX. Dwa lichtarze przyściennie, z parami aniołków oraz dekoracją akantową, późnobarokowe z ok. 1740. Cztery lichtarze cynowe z 1723, z gmerkiem Chrystiana Scholtza z Namysłowa. Pająk sześcioramienny brązowy z XVII/XVIII w. Dzwony: 1. późnogotycki z inskrypcją minuskułową i datą 1492; 2. z 1864.

STODOLA DWORSKA. Zbudowana w pocz. w. XIX. Konstrukcji szkieletowej wypełnionej gliną, na ceglanej podmurówce. Wzniesiona na rzucie wydłużonego prostokąta, z dachem siodłowym krytym strzechą.

STODOLA przy zagrodzie nr 68. Z w. XIX. Drewniana konstrukcji zrębowej, na podmurówce ceglanej. Dach siodłowy kryty strzechą.

Iglowice - wymienione w 1300r. jako „Haugendorf” / „lugowit” / (nazwa prawdopodobnie pochodzi od niem. imienia „Huko” /Hugo/, pierw. Hugowice - Jugowice - Iglowice).

Jastrzębie - wieś wzmiankowana już w 1251r. jako „Jestrzembe” (od wyrazu „jastrząb”). W murowanym bezstylowym kościele p.w. św. Wawrzyńca z 1826 r. znajduje się barokowy ołtarz główny z ok. 1720 r. z rzeźbami Ojców Kościoła i aniołków oraz z XIX-wiecznymi obrazami Matki Boskiej i św. Wawrzyńca, a także tryptyk późnogotycki z końca XV w. w ołtarzu bocznym z licznymi rzeźbami. We wsi z istniejącego do 1945 r. neoklasycystycznego zespołu pałacowo-parkowego, do dziś zachował się park z ciekawymi okazami różnych gatunków drzew oraz zabudowania dworskie - oficyna, oranżeria, rządówka, budynek pocztowy i folwark (pałac spłonął w V 1945 r.).

KOŚCIÓŁ FIL. p. w. św. Wawrzyńca. Wzmiankowany w 1353. Poprzedni konstrukcji szkieletowej wzniesiony w XVII w., rozebrany w 1825. Obecny zbudowany w 1826, konstrukcji szkieletowej. W 1904 - obmurowanie ścian i budowa wieży wg planów arch. Seiferta z Wolczyna. Bezstylowy. Zwrócony prezbiterium ku zach. Murowany z cegły, otynkowany. Prezbiterium prostokątne, przy nim od pd. zakrystia. Szersza nawa prostokątna z kwadratową wieżą od wsch. Wnętrze nakryte stropem płaskim ze skośnymi belkami przyściennymi,

w prezbiterium pozorne sklepienie kolebkowe. Tęcza zamknięta półkoliście. Chór muzyczny drewniany wsparty na słupach. Okna zamknięte półkoliście. Na zewnątrz podziały lizenami. Dach siodłowy kryty łupkiem, na wieży hełm ostrosłupowy. - Ołtarz główny barokowy z ok. 1720, z rzeźbami Ojców Kościoła i aniołków; w nim obrazy św. Wawrzyńca i Matki Boskiej z w. XIX. W ołtarzu bocznym tryptyk późnogotycki - koniec w. XV, odnawiany w 1930, rzeźbiony z malowanymi skrzydłami: w części środkowej Matka Boska z Dzieciątkiem pomiędzy św. Barbarą i Wawrzyńcem, na kwaterach skrzydeł pary świętych, na lewym Apollonia i Małgorzata, Elżbieta i Jadwiga, na prawym scena Ukrzyżowania oraz św. Mikołaj i Szczepan; na rewersach scena Zwiastowania. Ambona późnobarokowa 2. ćw. w. XVIII. Chrzcielnica kamienna, ośmioboczna, w. XVI/XVII. Ławy z 1826. Prospekt organowy 2. ćw. w. XVIII, z rzeźbami muzykujących aniołków. Monstrancja późnoklasycystyczna z ok. poł. w. XIX. Para ampułek cynowych z w. XVIII. Kociołek miedziany z w. XVIII/XIX. Lichtarze cynowe: 1. z 1689; 2. ok. poł. w. XVIII.

ZESPÓŁ DWORSKI

A. RUINA DWORU. Zbudowany w XVIII w., przebudowany w 1833 i 1881. Zniszczony w 1945. Zachowane piwnice sklepione kolebkowo z lunetami.

B. OFICYNA, tzw. „Willa”. Wzniesiona w 1844. Późnoklasycystyczna. Usytuowana na zach. od pałacu. Murowana z cegły, otynkowana. Piętrowa, na rzucie prostokąta, z dwutraktowym układem wewnątrz i sienią pośrodku. Elewacja frontowa siedmioboczna trójosiowa. Trójosiowa część środkowa lekko zaakcentowana, rozczłonkowana w drugiej kondygnacji pilastrami, zwieńczona ponad gzymssem koronującym dwoma wazonami. Między kondygnacjami oraz nad oknami gzymsy. Dach czterospadowy kryty dachówką. Między oficyną a pałacem oranżeria zbudowana w 1881, parterowa, o formach klasycyzujących.

C. DAWNA RZĄDCÓWKA. Zbudowana w 1. poł. w. XIX. Usytuowana na pd.-wsch. od pałacu. Późnoklasycystyczna. Murowana z cegły, otynkowana. Parterowa, prostokątna, dwutraktowa. Narożniki ujęte boniowaniem, dach naczółkowy kryty dachówką.

D. BUDYNEK MIESZKALNY. Zbudowany w 1. poł. w. XIX. Klasycystyczny. Murowany z cegły, otynkowany. Parterowy, prostokątny, dwutraktowy. Elewacja frontowa pięcio-, boczne trójosiowe. Narożniki ujęte boniowaniem. Dach mansardowy z naczółkami i nowymi lukarnami, kryty dachówką.

E. TZW. DAWNA POCZTA (nr 34). Zbudowana w 1. poł. w. XIX. Klasycystyczna. Murowana z cegły, otynkowana, parterowa, prostokątna, dwutraktowa. Elewacja frontowa ośmioosiowa, z wejściem w drugiej osi od lewej. Część środkowa ujęta pasami boniowań. Gzyms koronujący kostkowy. Dach naczółkowy z półkolistymi okienkami strychowymi, kryty dachówką.

F. FOLWARK. Wśród zabudowań folwarcznych kilka budynków wzniesionych ok. poł. w. XIX, o cechach klasycystycznych, m. in. obory i stajnie. Brama wjazdowa utworzona z murowanych opilastrowanych filarów, z daszkami namiotowymi i wazą żeliwną w zwieńczeniu.

G. PARK. Rozciągający się na pd. - wsch. od pałacu. Krajobrazowy, z polaną obsadzoną starodrzewiem oraz dwoma kopcami. W sąsiedztwie ruin dworu sadzawka otoczona szpalerem kasztanów.

H. DAWNA KUŹNIA. Zbudowana w 1810. Klasycystyczna. Usytuowana przy skrzyżowaniu dróg. Mu-

rowana z cegły, otynkowana. Prostokątna, obejmująca część mieszkalną i dawną kuźnię. Oslonięta od frontu fasadą w formie ślepego portyku, nakryta dachem siodłowym. Fasada ze ślepych wejściem w obramieniu uszaty, flankowanym parami półkolumn. Ponad wejściem owalna płycina z zatartym napisem i datą. W zwieńczeniu ponad prostym fryzem trójkątny przyczółek.

J. DAWNA ROSZARNIA. Zbudowana w 1. poł. w. XIX. Zniszczona na pocz. w. XX. Usytuowana na pd. - wsch. od wsi, na skraju lasu. Zachowana fasada o formach neogotyckich. Murowana z cegły, otynkowana. W kształcie ślepego portalu z czterema półkolumnami flankującymi prostokątne wejście i ostrołukowe okno. W zwieńczeniu trójkątny szczyt.

Józefków - znane w XVI w. Jako „Juskie” (nazwa pochodzi od nazwiska „Jucha”). XIX-wieczne zabudowania folwarczne z odnowionym ostatnio dworkiem.

Kamienna - wymieniona już w 1300 r. jako „Cammenna sive Gosvinsdorf” (nazwa od wyrazu „kamień”). Klasycystyczny kościół p.w. św. Jadwigi z 1805r. Ołtarz główny zawiera elementy z ok. 1700 r. Liczne rzeźby, z postaciami św. Jadwigi pośrodku. Wyposażenie sakralne kościoła (ambona, konfesjonały, krucyfiks, ławy i prospekt organowy) z pocz. XIX w. Przed kościołem na kamiennym cokole figura Matki Boskiej. W jego otoczeniu rosną dorodne lipy drobnolistne. Neogotycka kaplica cmentarna z 1839r. ponad dawną kryptą po dawnym drewnianym kościele, z ostrołukowym wejściem i oknami, częściowo opleciona bluszczem. W południowej części wsi park - niegdyś typu swobodnego (założony na pocz. 2 połowy XIX w.), obecnie zdziczały.

KOŚCIÓŁ FIL. p. w. św. Jadwigi. Wzmiankowany w 1359. Poprzedni drewniany, rozebrany w 1804-5. Obecny zbudowany 1805, być może wg projektu arch. Pohlmanna. Odnowiany 1890 i 1912-3. Klasycystyczny. Zwrócony prezbiterium na pn. - wsch. Murowany z cegły, otynkowany. Prezbiterium zamknięte ścianą prostą, nie wyodrębnione na zewnątrz, z dwoma pomieszczeniami po bokach nad którymi empory, objęte bryłą korpusu. Szersza nawa prostokątna, trójpręsłowa, z kwadratową wieżą od zach. Wewnątrz nawa ukształtowana kolistnie przez obiegające ją drewniane empory, wsparte na dwóch wolnostojących filarach od zach. oraz sześciu filarach przyściennych, z których cztery przy ścianach bocznych i dwa przy tęczy. Stropy płaskie, w prezbiterium z fasetą. Okna zamknięte półkolistnie, umieszczone w ostrołukowych wnękach. Łoże ponad zakrystiami otwarte do prezbiterium półkolistnymi otworami. Na zewnątrz podziały ścian ramowe. W elewacjach bocznych poniżej okien płytkie nisze zamknięte półkolistnie. Dach siodłowy kryty dachówką. Wieża o dwóch kondygnacjach rozdzielonych gzymsem i zadarszeniem. W dolnej wejście zamknięte łukiem koszowym w obramieniu profilowanym z kluczem i odcinkowym przyczółkiem; powyżej w prostokątnej płycinie okno owalne, pionowe. Górna kondygnacja ujęta w narożnikach pilastrami na wysokich cokolach, nad którymi belkowanie z fryzem tryglifowym, rozszerzającym się na osi, na pomieszczenia tarcz zegarowych. W dolnej strefie okna półkolistne, w górnej zamknięte półkolistnie w obramieniach z kluczem. Helm namiotowy, łamany, o lekko wklęsłych połaciach, z ośmioboczną latarnią zwieńczoną iglicą, pobity blachą. - Ołtarz główny z użyciem fragmentów z ok. 1700, wzniesiony w 1805, odnowiony w 1879, z kolumnami oraz rzeźbami: pośrodku św. Jadwigi, po bokach dwóch niezidentyfikowanych świętych, w górnej kondygnacji grupa Koronacji Matki

Boskiej oraz św. Apolonia i Barbara; mensa wolnostojąca, na niej obramienie tabernakulum o dekoracji akantowej z 1. poł. w. XVIII. Dwa ołtarze boczne z murałnymi mensami i obrazami: w lewym św. Piotra, sygn. Antoni Basch 1804, w prawym św. Marii Magdaleny, z analogiczną sygnaturą. Ambona klasycystyczna z pocz. w. XIX. Prospekt organowy z ok. 1805. Dwa konfesjonały z pocz. w. XIX. Ławy z 1805. Krucyfiks z pocz. w. XIX.

KAPLICA CMENTARNA. Zbudowana w 1839 ponad dawną kryptą, zachowaną z kościoła drewnianego z murałową zakrystią, wzniesionego w 1638 przez Kasp. Kotulińskiego; rozebranego w 1804-5. Neogotycka. Murowana z cegły. Prostokątna, z ostrołukowym wejściem i oknami. Nakryta niskim dachem siodłowym.

Kowalowice - w dokumencie z 1270r. znane jako „Kowelwicz” (od przezwiska „Kowal”). Neogotycki kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia N. M. Panny z lat 1868-70. Wystrój wnętrza w większości neogotycki, z zachowanym ze starego, poprzedniego kościoła płaskorzeźbionym renesansowym tryptykiem i ikoną Matki Boskiej z Dzieciątkiem oraz licznymi gotyckimi i późnobarokowymi rzeźbami. We wsi znajduje się również założenie dworskie, złożone z XIX-wiecznego dworu z przylegającą do niego stajnią z tego samego okresu, co nadaje mu charakterystycznej dla Śląska cechy łączenia budynku mieszkalnego z gospodarskim oraz długiej folwarcznej stodoły. W sąsiedztwie park z widokowym wzgórzkiem, na którym stoi drewniana kapliczka z figurą św. Antoniego trzymającego Dzieciątko Jezus. Przydrożne krzyże - w północnej części wsi murowany, a w południowej drewniany.

KOŚCIÓŁ PAR. p. w. Niepokalanego Poczęcia N. P. Marii. Wzmiankowany w 1304. W 1595 - budowa poprzedniego kościoła drewnianego, zapewne ewangelickiego. W 1654 przyjęty przez katolików. Obecny zbudowany w latach 1868-70, wg projektu arch. K. Ludecke z Wrocławia, przez mistrza murarskiego Krickę z Namysłowa. Neogotycki. Murowany. Wystrój wnętrza w większości neogotycki, wykonany ok. 1870 we Wrocławiu. Ze starego kościoła zachowane: Tryptyk renesansowy z ok. 1520-30, płaskorzeźbiony, z dekoracją groteskową w obramieniach; w części środkowej scena Ukrzyżowania z rozbudowanym tłem krajobrazowym, na skrzydłach sceny Sądu Ostatecznego i Dźwignia Krzyża. Ikona Matki Boskiej z Dzieciątkiem z w. XV lub XVI, ze srebrną sukienką i ramą trybowaną o motywach akantowych, z dwoma kartuszami z herbami Syrokomla i Uniwersytetu Jagiellońskiego (?), koniec w. XVII. Rzeźby: 1. Matka Boska z Dzieciątkiem tronująca, gotycka, koniec w. XIV; 2. krucyfiks barokowy z w. XVIII. Płyty nagrobne późnorenesansowe, kamienne, z płaskorzeźbionymi postaciami zmarłych i czterema kartuszami herbowymi: 1. Anny Naefe ur. Kaschebor (zm. 1608); 2. Hieronima Naefe (zm. 1613) (data na płycie fałszywie zrekonstruowana). Rama obrazu barokowa z w. XVIII. Lichtarz na paschal z w. XVIII. Ornat czerwony z tkaniny z w. XVII/XVIII. Dwie kapy: 1. czarna, pocz. w. XVIII, z kłamrą, na której trybowana postać św. Barbary oraz litery L D; 2. biała z tkaniny z w. XVIII, z kłamrą, na której trybowana postać Matki Boskiej Bolesnej oraz litery S B E. Dwa wela z tkaniny z w. XVIII, z nich jedno z haftowanym i aplikowanym przedstawieniem św. Jana Nepomucena. Palka z haftowanym popiersiem św. Barbary i literami P C N S, 2. poł. w. XVIII. Na plebanii obrazy: 1. Zwiastowania z 1740, mal. na drzewie; 2. Ostatniej Wieczery z w. XVIII, pochodzący z rozebra-

nego kościoła ewangelickiego. Rzeźbiona grupa Ukrzyżowania, gotycka z ok. 1400. Osiem rzeźb ołtarzowych późnobarokowych z w. XVIII.

Krasowice - wieś wymieniona już w 1266r. jako „Crassowicz” (od nazwy osobowej „Krasa”). XVII - wieczny kościół p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej. Murowana kapliczka z figurką Matki Boskiej na skrzyżowaniu dróg w centralnej części wsi (przy drodze do kościoła) KOŚCIÓŁ FIL. p. w. Matki Boskiej Częstochowskiej i św. Jerzego. Zbudowany w XVII w., zapewne w 1620, jako ewangelicki. Odnawiany lub przebudowany w 1852. Ponownie odnawiany w 1911. Orientowany. Drewniany, konstrukcji szkieletowej, wypełnionej cegłą tynkowaną, z wieżą konstrukcji słupowej, oszalowaną. Podmurówka ceglana z 1911. Wzniesiony na rzucie krzyża, z trójbocznie zamkniętym prezbiterium, po bokach którego dwie niewielkie prostokątne przybudówki z łozami na piętrze. Od zach. kwadratowa wieża. Wnętrze nakryte stropem płaskim. W ramionach transeptu emporia. Okna prostokątne zamknięte odcinkowo, zaszkłone częściowo gomółkami. Na zewnątrz ramiona transeptu zakończone trójkątnymi szczytami. Dachy siodłowe, z wieloboczną połącią nad zamknięciem prezbiterium, kryte dachówką. Wieża o dwóch kondygnacjach, ze ścianami zwężającymi się ku górze, zwieńczona hełmem ostrosłupowym pobitym blachą, na którym nowsza chorągiewka z datami 1620 i 1852. - Ołtarz barokowy z 1. poł. w. XVIII, z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej w sukience. Ambona barokowa z 1. poł. w. XVIII. Organy z 1727. Ławka z 1688. Ławy z w. XVIII. Krzyż ołtarzowy z 1866. Cztery lichtarze: 1 - 2. z w. XVIII; 3 - 4. cynowe z 1819. Pająk mosiężny z w. XVIII. Dzwon z 1657, odlany przez Sebastiana Goetza.

Ligota Książęca - wzmiankowana w 1679 r. jako „Gross Elgot”, a pod obecną nazwą w 1845 r. Bezstyłowy kościół p.w. Wniebowzięcia N.M.P. z 1844 r. Na neogotyckim ołtarzu głównym w ażurowej ramie XVIII-wieczny obraz, przedstawiający scenę Wniebowzięcia N.M.P., pochodzący z Otyni (Pokucie, obecnie Zachodnia Ukraina). Sakralne wyposażenie kościoła tego samego pochodzenia. W otoczeniu kościoła drzewostan lipowy z dwoma sztucznymi grotami, w których znajdują się figury Matki Boskiej. W sąsiedztwie przy drodze kamienny krzyż pokutny.

KOŚCIÓŁ PAR. p. w. Wniebowzięcia N. P. Marii. Zbudowany 1844, w miejsce poprzedniego z w. XVI. Zniszczony w 1945. Odbudowany w 1956 - 7. Bezstyłowy. Murowany z cegły, otynkowany. Jednonawowy z wieżą od zach. W neogotyckim ołtarzu głównym obraz Wniebowzięcia N. P. Marii, w bogatej ramie ażurowej w XVIII w., pochodzący z Otyni k. Tłumacza (Stanisławskie).

KRZYŻ PRZYDROŻNY. W sąsiedztwie kościoła przy drodze. Granitowy, zapewne średniowieczny.

Ligotka - występuje już w dokumencie z 1300 r. jako „Elgotha sive Rythwindsdorf Jezeronis” (nazwa „Ligota”, pierwotnie „Lgota” oznacza wieś założoną na tzw. nowym pniu, wolną na pewien okres czasu od podatków). Na skrzyżowaniu dróg granitowy średniowieczny krzyżprzydrożny. **KRZYŻ PRZYDROŻNY.** Usytuowany przy skrzyżowaniu dróg. Granitowy, zapewne średniowieczny.

Łączany - wzmiankowane w 1300r. jako „Lanka”, a od XVI w. jako „Łączany” (pierwotna nazwa „Łąka”). Dobrze zachowany XIX-wieczny zespół pałacowo - parkowy. Pałac w stylu angielskiego późnego gotyku (tzw. styl Tudorów) z lat 1853-54, przebudowywany w

okresie 1855-1913. Budynek folwarczny z XIX i XX w. z rozległym dziedzińcem gospodarczym. Park typu swobodnego z wijącymi się w nieregularnym układzie ścieżkami i drzewostanem liczącym 35 gatunków drzew i krzewów, obecnie w znacznym stopniu zdziczały.

Michalice (8 km na północny wschód od Namyśłowa) - wymienione w dokumencie z 1288r. jako „villa S. Michaelis” (nazwa wsi wywodzi się od patrona kościoła). Zabytkowy drewniany kościół p.w. św. Michała Archanioła. We wschodniej części wsi murowana kapliczka z figurą Jezusa Chrystusa.

KOŚCIÓŁ PAR. p.w. św. Michała Archanioła. Wzmiankowany w 1288. Obecny zbudowany w 1614, przez cieślę Millera ze Starego Miasta, staraniem proboszcza Jerzego Brzóska. W 1624 - wykonanie polichromii na stropie prezbiterium, w 1663 - na ścianach. W 1668 - powtórna konsekracja kościoła, z tego czasu pochodzą: chór muzyczny i ławki oraz zapewne kruchta pd. Wieża obecna wzniesiona w miejsce poprzedniej w 1730. W 1736 - budowa emporia pn., w 1738 - wykonanie krat w oknach. W 1767 - odnowienie wnętrza, w 1825 - 6 - dachu i wieży. W 1840 - nowe oszalowanie wieży. W 1863 - 5 - pokrycie dachu gontem i rekonstrukcja hełmu wieży wg dawnego wzoru. W 1879 zamalowanie polichromii. W 1914 - gruntowne odnowienie i odsłonięcie polichromii na stropie i drzwiach zakrystii przez Józefa Langerę, konserwowanej następnie w 1918 przez A. Backera z Wrocławia. W 1937 odsłonięcie polichromii na ścianach prezbiterium i nawy. Orientowany. Usytuowany na niewielkim wzniesieniu. Drewniany, konstrukcji zrębowej na kamiennej podmurówce, z wieżą konstrukcji słupowej. Prezbiterium zamknięte trójbocznie, z zakrystią od pn. Szersza nawa na rzucie zbliżonym do kwadratu, z kruchtą od pd. i kwadratową wieżą od zach. niekomunikującą się z wnętrzem. Wnętrze nakryte stropem, w prezbiterium podzielonym listwami tworzącymi liczne kwatery, w nawie kasetonowym z profilowanym podciągami wzdłużnym, wspartym pośrodku na słupie; słup w dolnej części spiralnie rzeźbiony, w jego zwieńczeniu odcinek belki oprofilowanej, z napisem odnoszącym się do budowy, zawierającym chronostych; na słupie umieszczona w 1937 rzeźba św. Sebastiana barokowa z pocz. w. XVIII. W tęczy profilowana belka z rzeźbioną grupą Ukrzyżowania, wczesnobarokową z 1614. Wejście do zakrystii sfazowane, zamknięte w ośli grzbiet, w nim drzwi ze starym zamkiem i antabą z ok. 1614. Wejście z kruchty pd. do nawy analogiczne, na nadprożu nazwisko fundatora oraz data budowy. Okna zamknięte półkoliście, w prezbiterium od wsch. koliste, niektóre zaszkłone gomółkami. Oknozakrystii zakończone trójkątnie z kratami kowalskimi z zadziarami z 1738. Chór muzyczny wsparty na dwóch słupach z prostym płycinowym parapetem, przedłużony na pn. ścianę emporą. Na zewnątrz prezbiterium i częściowo nawa obwiedzione w połowie wysokości zadaszeniem gontowym. Dachy siodłowe, dach prezbiterium przechodzący połącią na zakrystię, kryte gontem. Na wsch. szczytce nawy, ogontowanym, wysunięte zadaszenie gontowe osłaniające sygnaturkę. Wieża o ścianach pionowych oszalowanych, rozdzielona listwą na dwie kondygnacje, z prostokątnymi okienkami w górnej części. Na jednej z belek wieży napis odnoszący się do jej fundacji w 1730 przez Jana Alberta Chocimirskiego. Hełm baniasty pobity gontem, z wysmukłą ośmioboczną latarnią pokrytą blachą. - Polichromia wnętrza z dwóch okresów: na stropie prezbiterium wykonana w 1624, z fundacji proboszcza Je-

rzego Brzóska; na ścianach prezbiterium i nawy wykonana w 1663. Strop prezbiterium podzielony sześcioma rzędami pół kwadratów przekątnie ustawionych, naprzemian z pięcioma rzędami pół kolistych; całość ujęta obramieniem o motywach roślinnych. W polach przedstawienia figuralne, herby i rozety: nad ołtarzem Chrystus i Matka Boska, po bokach rozety; drugi rząd (owale): dwa anioły z Arma Christi, oraz dwóch biskupów, zapewne św. Ambrożego i Augustyna; trzeci rząd (kwadraty): herb Nałęcz Jerzego Brzóska z inskrypcją i datą 1624, podwójny herb bpa Karola arcyksięcia austriackiego i biskupstwa wrocławskiego oraz klasztoru augustianów Na Piasku we Wrocławiu, ponadto rozety; czwarty rząd (owale): monstrancja z hostią, adorowana przez aniołki, Męczeństwo św. Szczepana, fundator kłęczący przed krzyżem i św. Wawrzyniec; piąty rząd (kwadraty): błogosławiący bp oraz rozety; szósty rząd (owale): św. Barbara, Katarzyna, Jadwiga i Magdalena; siódmy rząd (kwadraty): św. Piotr, Paweł, dwóch nieoznaczonych oraz Stygmatyzacja św. Franciszka; ósmy rząd (owale): Król Dawid, herb bpa Karola arcyksięcia austriackiego, Koronacja N. P. Marii, oraz herb bpa Karola Ferdynanda Wazy; dziewiąty rząd (kwadraty): św. Mikołaj, Jan Ewangelista, Jan Chrzciciel oraz dwóch nieoznaczonych zakonników; dziesiąty rząd (owale): św. Wacław, Hieronim, Grzegorz i Jerzy; jedenasty rząd (kwadraty): Gołębica Ducha Św., św. Marek, Mateusz i Łukasz oraz rozeta. Na ścianach prezbiterium i nawy dwie strefy pół rozdzielone: górne kolumnami, dolna hermowymi pilastrami; pomiędzy strefami płyciny z inskrypcjami. Na ścianie pn. prezbiterium w strefie górnej: Walka św. Michała Archaniola ze smokiem, Ucieczka Lota z Sodomą i Sen Jakuba; w strefie dolnej: Zwiastowanie, Anioł Stróż czuwający nad śpiącym i Adoracja Dzieciątka. Ściany zamknięcia prezbiterium: N. P. Maria tronująca w obłokach, tablica inskrypcyjna z chronostychem zawierającym datę 1663 w obramieniu okucowym i owocowym oraz Chrystus jako sędzia. Na ścianie pd. prezbiterium, w strefie górnej: Anioł karzący Asyryjczyków, Tobiasz na pustyni oraz Machabeusz; w strefie dolnej: Kuszenie Chrystusa, Anioły czuwające nad dziećmi oraz dusze czyścicowe. Na ścianie pd. nawy, w strefie górnej: Wygnanie z raju oraz Ofiara Izaaka; w strefie dolnej: Hagar i Izaak oraz anioły na tle krajobrazu. Pozostałe sceny zniszczone, lub nieczytelne. Polichromia wejść do zakrystii i nawy: 1. wejście do zakrystii z malowidłami z 1653, przedstawiającymi św. Mateusza i Andrzeja, dekoracją roślinną i sceną Ukrzyżowania na obramieniu oraz sceną Adoracji N. P. Marii przez anioły i św. Marcinem na drzwiach; 2. wejście do nawy z kruchty pd. z malowidłami zapewne z 1653, z postaciami św. Piotra i Pawła na obramieniu oraz scenami Walki św. Michała Archaniola ze smokiem i Roześlania Apostołów (?) na drzwiach. - Ołtarz główny barokowy z 1668, fundowany przez proboszcza Andrzeja Jana Janika, odnawiany w 1733, z parą kolumn i dodatkami o dekoracji chrześcijańskiej oraz rzeźbami (zapewne z 1733) św. Jana Chrzciciela i Józefa oraz w zwieńczeniu aniołków; w polu środkowym obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z 1668; na predelli postać fundatora i jego herb; tabernakulum współczesne; antependium z 1733, mal. en grissaille z przedstawieniem N. P. Marii Niepokalanie Poczętej i dekoracją akantową. Ołtarze boczne barokowe z 1699, z parami kolumn w dolnej kondygnacji i pojedynczymi w górnej, naddatkami akantowymi i rzeźbami w zwieńczeniach: w lewym N. P. Marii, Katarzyny i Jadwigi, w prawym trzech aniołów;

w nich obrazy: w lewym Adoracji św. Barbary ze sceną jej męczeństwa, fundowany w 1705 przez Joachima Henryka Chocimirskiego, miejscowego proboszcza, w górnej kondygnacji owalny Trójcy Św., zapewne 1699; w prawym Męczeństwa św. Katarzyny oraz w górnej kondygnacji Anioła Stróża, mal. zapewne w 1699 przez Klepzigę z Namysłowa. Ambona późnobarokowa z 1716, z płaskorzeźbionymi postaciami ewangelistów, rzeźbami aniołków oraz św. Michała Archaniola na baldachimie i bogatą dekoracją akantową. Chrzcielnica późnobarokowa z 1731, w kształcie anioła dźwigającego czare, na pokrywie grupa Chrztu w Jordanie; w zaplecku na ścianie płaska konsola ujęta dworną wazonami; misa chrzcielna cynowa, zapewne z 1736, odlana przez Chrystiana Scholtza z Namysłowa. Konfesjonał z ok. 1663, fundowany przez Andrzeja Jana Janika, pomalowany w 1733 przez Sebastiana Langerę, o płaskorzeźbionej dekoracji chrząstkowej. Ławy kolatorskie barokowe z ok. 1663, pomalowane w 1733 przez Sebastiana Langerę, barokowe analogiczne w dekoracji do konfesjonalu. Ławy z 2. poł. w. XVII. Fotel z ok. 1663. Balustrada przed ołtarzem, przenośna z 2. poł. w. XVII. Organy późnobarokowe 1736 odnawiane i przekształcone w 1900. Szała zakrystyjna z monogramem ks. Jerzego Brzóska i datą 1610. Komoda, fotel i dwa zydle z w. XVII. Feretron późnobarokowy z w. XVIII z obrazami malowanymi na blasze. Zwieńczenie ołtarzowe późnobarokowe, 1765 z płaskorzeźbioną grupą Trójcy Św: Obrazy: 1 - 2. św. zakonnik i bp, późnobarokowe z w. XVIII; 3. prorok, pocz. w. XIX; 4. portret ks. Jerzego Brzóska z 1614 lub 1635, owalny. Rzeźby: 1 - 2. krzyżysy, późnobarokowe z 1. poł. w. XVIII, z nich jeden procesyjny; 3 - 4. św. Franciszek i Antoni, późnobarokowe z ok. 1780, ustawione w kruchcie pd., flankujące wejście do nawy; 5. św. Jan Nepomucen z 1. ćw. w. XVIII, pochodzący z kapliczki; 6. św. Jan Nepomucen, na wolutowej konsoli z 1736; 7. Chrystus Zmartwychwstały, późnobarokowy z 1744. Płyta nagrobna proboszcza Jana Krzysztofa Stephetiusa (zm. 1637). śyrandol drewniany późnobarokowy z 1743. Monstrancje: 1. regencyjna, z cechą miejską Wrocławia, imienną Jana Klinge i probierczą C; 2. późno klasycystyczna z 1855. Kielichy: 1. późnogotycki z pocz. w. XVI z grawerowaną dekoracją o motywach maswerkowych na stropie i czarą wymionioną w 1905; 2. z 2. ćw. w. XVIII, gładki, z cechą miejską Wrocławia, imienną Chrystiana Lammera i probierczą D. Pacyfikał z 1742, z cechą miejską Wrocławia i imienną Chrystiana Lammera. Krzyż relikwiarzowy rokokowy z 1768. Łódka i puszcza na kadzidło regencyjne z ok. 1720. Lawaterz cynowy z 1696. Dwa krzyże ołtarzowe drewniane z 1733. Lichtarz na paschał z 1733. Lichtarze: 1 - 6. mosiężne, fundowane w 1668 przez Andrzeja Jana Janika, odlane przez Jerzego Hellera we Wrocławiu; 7 - 8. procesyjne, późnobarokowe z ok. 1735, rzeźbione w kształcie aniołków z rogami obfityści; 9 - 18. cynowe z 1. poł. w. XVIII, z nich cztery z gmerkiem Chrystiana Scholtza z Namysłowa; 19-24. pogrzebowe, w kształcie obelisków z malowanymi trupimi głowami i krzyżami z ok. 1813. Kanony w ramach o dekoracji akantowej z 1733. Latarnia żelazna, okuta z 1. poł. w. XVIII. Ornaty: 1. zielony, późnogotycki z ok. 1500, boki z aksamitu strzyżonego o motywie owocu granatu, kolumna w kształcie krzyża, haftowana ze sceną Ukrzyżowania pośrodku, Chrystusa przed Pilatem w górnej części, Obnażenia i Cierniem Koronowania po bokach oraz Pojmania i Ogrojbem w części dolnej; 2. biały, z tkaniny, koniec w. XVIII; 3. koniec w. XVIII,

z haftowanym herbem. Bursa z ok. 1800. Poduszka skórzana z 1614, z wytłoczonym orłem. Dzwon odlany w 1629 przez Jakuba Goetza we Wrocławiu, z plakietkami Ukrzyżowania, św. Jadwigi, Jana Ewangelisty i Michała Archanioła oraz herbem ks. Jerzego Brzóska.

STODOŁA FOLWARCZNA. Zbudowana w 1. poł. w. XIX. Z szesnastoma murowanymi, otynkowanymi filarami, pomiędzy którymi wypełnienie drewniane. Wzniesiona na rzucie wydłużonego prostokąta, z dachem siodłowym krytym dachówką.

KAPLICZKA. Zbudowana w pocz. w. XIX. Murowana, otynkowana. Prostokątna w kształcie słupa z głęboką, półkoliście zamkniętą niszą i daszkiem siodłowym.

Mikowice - wieś znana pod nazwą „Lamperti villa” już w 1266 r., a jako „villa Mikovicz” w 1295r. (nazwa wsi pochodzi od nazwy osobowej „Mika” = Mikołaj). Drewniany krzyż na skrzyżowaniu drogi na Ligotę Książęcą. Z istniejącego do 1945r. założenia dworskoparkowego zachował się jedynie park z dominującym drzewostanem liściastym, m.in. tulipanowiec (duże drzewo) i platany.

RUINY DWORU. Zbudowany zapewne w XVII w. Zniszczony w 1945 i następnie w znacznej mierze rozebrany. Usytuowany na nieznanym wzniesieniu, otoczony z trzech stron nawodnioną fosą. Zachowany narożnik oraz znaczne partie murów pn. ściany budynku. Murowany z cegły, otynkowany. - W otoczeniu niewielki park krajobrazowy z aleją grabową i owalnymi polanami, zdewastowany.

Minkowskie - w 1300 r. występuje pod nazwą „Mikosszka” oraz „Minkowski” (nazwa pochodzi od nazwy osobowej „Mieniek + owskie” lub wprost od nazwiska „Mieńkowski”). We wsi znajduje się jeden z ładniejszych zespołów pałacowo-parkowych na Ziemi Namysłowskiej. Rokokowy pałac wybudowano w latach 1765 - 84 nawiązuje do poczdamskiej szkoły architektonicznej (inspiracja pałacem Sanssouci). Na początku XX w. został częściowo przebudowany. Jest to budowla parterowa z mansardą, bogato zdobiony barokowymi ornamentami w formie kolumn naściennych, pilastrów i obramowań okiennych. Ponad stuletnie zabudowania folwarczne zgrupowane są wokół obszernego dziedzińca - najstarsze z nich (spichlerz i stodoła) pochodzą z początku XIX w. Park pochodzący z drugiej połowy XVIII w. miał początkowo charakter barokowego ogrodu francuskiego, ale na przełomie XVIII i XIX w. przekształcono go w park romantyczny - sentymentalny. Aktualnie jest on obiektem zaniedbanym, przedstawiający przede wszystkim dużą wartość przyrodniczą. W parku neogotycka kaplica grobowa z 1873 r. oraz tzw. ruina romantyczna z wieżą i murem z polnych kamieni.

ZESPÓŁ PAŁACOWY: A. PAŁAC. W 1765 - nabycie dóbr przez gen. Fryderyka Wilhelma v. Seydlitz; w tym okresie rozpoczęcie budowy pałacu. W 1784 - prace wykończeniowe staraniem jego córki Wilhelminy Albertyny Mączyńskiej, m. in. czynni wówczas rzemieślnicy z Brzegu: zdun Jan August Schneider i tapicer Jan Franciszek Capran. Ok. 1900 - wbudowanie piętra w mansardzie. W 1917 - odnowienie i częściowa przebudowa wnętrza oraz wzniesienie przybudówki od wsch. Rokokowy, wzniesiony pod wpływem poczdamskiej szkoły architektonicznej, w nawiązaniu do pałacu Sanssouci. Zwrócony frontem ku pd. Murowany z cegły, otynkowany. Parterowy na wysokich suterrenach, z piętrową częścią środkową oraz mieszkalnym mansardem. Wzniesiony na rzucie prostokąta, z wgłębionym

portykiem i facjatą na osi frontu, półkolistym, piętrowym ryzalitem na osi fasady ogrodowej, piętrową przybudówką od wsch. oraz dwukondygnacyjnym skrzydłem gospodarczym, przybudowanym do elewacji zach. Układ wnętrza dwutraktowy. Na osi sień, mieszcząca w narożniku pn. - zach. zabiegową klatkę schodową; za sienią salon na rzucie owalu, z dwiema niszami na piec. Pozostałe pomieszczenia o nieregularnym układzie, w części zach. rozdzielone wąskim korytarzem. Wewnątrz sufity z fasetą, w dwóch pomieszczeniach części wsch. sklepienia kolebkowo - krzyżowe. W suterrenach sklepienia żaglaste na filarach. Fasada frontowa trzynastoosiowa; pośrodku wgłębiony portyk trójjarkadowy z opilastrowanymi filarami, podtrzymujący na wysokości piętra balkon, poza którym wgłębiona facjata, zwieńczona trójkątnym przyczółkiem. Przed portykiem taras z dwubiegowymi schodami o żelaznej, uszkodzonej balustradzie, obejmującymi półkoliście zejście do suterren, zamknięte odcinkowo w obramieniu boniowanym. Wejście do sieni zamknięte półkoliście, po bokach dwa okna. Balkon z kamienną balustradą tralkową z kartuszem herbowym pośrodku. Kondygnacja suterren wyodrębniona w formie cokołu ożywionego boniowaniem, z oknami zamkniętymi odcinkowo, powyżej, ponad gzymsem ściany rozczłonkowane naprzemian pojedynczymi i parzystymi pilastrami, z głowicami o dekoracji rokokowej. Okna w obramieniach profilowanych, zwieńczone gzymsami, okna facjaty z dekoracją rokokową w nadokiennikach. Fasada ogrodowa jedenastoosiowa, o analogicznych podziałach. Trójosiowy, piętrowy ryzalit, rozczłonkowany parami pilastrów jońskich w wielkim porządku, dźwigających gzyms konsolkowy, nad którym tralkowa balustrada tarasu. Okna przyziemia i wejście do ryzalitu zamknięte półkoliście, zwieńczone faliście wygiętymi gzymsami, wspartymi na esownicowych konsolach, z nadokiennikami o dekoracji rokokowej. Okna piętra prostokątne, w obramieniach profilowanych z dekoracją roślinną w nadokiennikach. Pomiedzy oknami obu kondygnacji płyciny, mieszczące kartusz herbowy nad wejściem oraz antykizujące sceny plaskorzeźbione po bokach, przedstawiające posłów samnickich przed Curium Dentatusem oraz powołanie Cincinnata na dyktatora. Przybudówka przy elewacji wsch. o dekoracji neorokokowej. Dach mansardowy z nowymi lukarnami w dolnej i okienkami strychowymi w górnej połaci, kryty łupkiem. W salonie zachowane resztki posadzki, ponadto częściowo stolarszczyzna z w. XVIII. Trzy kominki marmurowe o skromnej dekoracji rokokowej. - Skrzydło gospodarcze wzniesione współcześnie z korpusem głównym, dwukondygnacyjne, na rzucie prostokąta. Układ jednotraktowy, z pomieszczeniami stajen w przyziemiu i mieszkalnymi na piętrze. Podziały ścian ramowe, okna dolnej kondygnacji umieszczone w prostokątnych płycinach. Dach siodłowy kryty dachówką.

B. FOLWARK. Usytuowany na pn. zach. od pałacu, oddzielony drogą. Budynek zgrupowane wokół obszernego dziedzińca, pochodzące przeważnie z 2. poł. w. XIX. Z pocz. w. XIX pochodzą: spichlerz murowany z cegły, otynkowany, dwukondygnacyjny, prostokątny, z wejściem zamkniętym odcinkowo, w którym drzwi klepkowe oraz okienkami podłużnymi ze starymi kratami; dach siodłowy kryty dachówką. - Stodoła z murowanymi ścianami szczytowymi oraz w dłuższych bokach filarami, pomiędzy którymi drewniane wypełnienia; wzniesiona na planie wydłużonego prostokąta, nakryta dachem siodłowym.

C. PARK. Położony na pn. od pałacu. Od pd. na osi frontu polana obsadzona półkolem drzew, otoczona ogrodzeniem na planie półelipsy z uskokiem, z bramami od pd. i zach. Park właściwy o śladach układu geometrycznego, poprzecznie przeciętego kanałem. W pn.-wsch. części o charakterze krajobrazowym, z przepływającym przezeń strumieniem i polaną, w pobliżu której ruina romantyczna, z wieżą i fragmentem murów wzniesionych z kamienia polnego. W obrębie parku na pn. od pałacu kaplica grobowa wzniesiona w 1873, neogotycka, murowana. Pawłowice - już w 1233 r. wymienione jako „Bandlouici”, a w 1251 r. jako „Bandlevici” (od imienia „Pawel”). Prawie 150-letni późnoklasycystyczny piętrowy dwór z zaakcentowaną trójosiową częścią środkową, zwieńczoną attyką ze ślepą balustradą.

DWÓR. Zbudowany ok. poł. w. XIX, zapewne w miejsce starszego, z którego zachowane piwnice pod pd.-zach. częścią budynku, sklepione kolebkowo z lunetami. Późnoklasycystyczny. Murowany z cegły, otynkowany. Piętrowy, na rzucie prostokąta z dwutraktowym układem wnętrza. Elewacja frontowa dziewięcioosiowa, z zaakcentowaną trójosiową częścią środkową, zwieńczoną attyką ze ślepą balustradą. Dach czterospadowy z nowszymi wystawkami nad elewacjami bocznymi, kryty dachówką.

Przeców - wymieniony w 1295 r. jako „Preczow” (od nazwy osobowej „Przeclaw”). Neogotycki kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa z 1863 r. W murze kościoła płyta nagrobna z 1788 r. Na łuku drogi przy kościele murowana kapliczka z figurką Matki Boskiej. Na sąsiadującej od wschodu z kościołem posesji odnowiona drewniana studnia z kamienną figurką „orla” trzymającego w szponach węża. Obok na drzewie kamienna figurka sowy. Dość dobrze zachowane XIX-wieczne założenie pałacowo-parkowe. Neogotycki pałac z 1880 r., modernizowany w 1913 r. z charakterystyczną fasadą frontową poprzedzoną wysokim podjazdem. Obok XIX-wieczna folwarczna zabudowa mieszkalno-gospodarcza z zachowanymi do dzisiaj dwoma budynkami - o konstrukcji ryglowej i w stylu neogotyckim. Naturalistyczny park z układem ścieżek w kształcie obrzeżnej promenady, z 35 gatunkami drzew i krzewów.

KOŚCIÓŁ PAR. p. w. Najśw. Serca Pana Jezusa. Wzmiankowany w 1295. Pierwotnie p. w. św. Jerzego. Obecny zbudowany w 1863. Neogotycki. Murowany z cegły, otynkowany. Orientowany. Salowy, z trójkątną apsydą, czteroprzęsłowym korpusem i wieżą od zach. Wnętrze nakryte otwartą konstrukcją dachową, wypełnione emporami. Okna ostrołukowe. Gzymsy koronujące konsolkowy. Dach siodłowy kryty dachówką. Wieża w dolnej kondygnacji kwadratowa, w górnej ośmioboczna nakryta iglicą pobitą blachą.

Rychnów - znany z 1273 r. pod nazwą „Rychnow”. Późnogotycki kościół z przelomu XV i XVI w., p. w. św. Jana Chrzciciela, z charakterystyczną drewnianą wieżą i podmurówką z kamieni narzutowych. Prezbiterium wraz z zakrystią są pozostałością po gotyckim kościółku z XIV w. Wyposażenie sakralne kościoła gł. barokowe, m.in. ołtarz z 1720 r. Ambona reprezentuje styl renesansowy, z wymalowanymi scenami: Ukrzyżowania, Zmartwychwstania i Wniebowstąpienia. XVIII-wieczny zespół pałacowo - parkowy przekształcony został z renesansowego założenia dworskiego. W XIX w. częściowo przebudowany w stylu klasycystycznym. Z założenia dworskiego zachował się tzw. stary dwór z przelomu XVIII i XIX w. Wokół dwóch dziedzińców gospodarczych znajduje się spichlerz i stodoła oraz stajnie

i obory z pocz. XIX w. Dość dobrze zachowany barokowy pałac z klasycystycznymi zmianami. W sąsiedztwie bramy wjazdowej skromny klasycystyczny dom ogrodnika. Krajobrazowy park wykształcony z wcześniejszego założenia ogrodowego.

KOŚCIÓŁ FIL. p. w. św. Jana Chrzciciela. Wzmiankowany w 1376. Obecny późnogotycki z w. XV/XVI. W 1719 wzniesienie wieży w miejsce pierwotnej wieżyczki na sygnaturkę, znajdującej się na szczycie zach. W 1833 - dobudowa kruchty pd. Ostatnio odnowiony w 1903. Orientowany. Murowany z cegły o układzie polskim z użyciem zendrówki na podmurówce z kamieni narzutowych. Wieżadrewniana konstrukcji słupowej, oszalowana. Krótkie dwuprzęsłowe prezbiterium zamknięte ścianą prostą, przy nim od pn. zakrystia zlicowana ze ścianą wsch. Wyższa nawa trójprzęsłowa, z kruchtą od pd. i wieżą od zach. oddzielona od prezbiterium ścianą tęczą. Wewnątrz stropy płaskie, w zakrystii sklepienie kolebkowe. Tęcza zamknięta łukiem ostrym. Przy dłuższych ścianach nawy, poniżej okien ośmiokątne. Okna powiększone, być może 1719, zamknięte półkoliście. Wejście do zakrystii zamknięte łukiem odcinkowym. Na zewnątrz kościół opięty szkarpami o jednym uskoku. We wsch. ścianie prezbiterium okno zamknięte półkoliście, umieszczone we wnęce ostrołukowej. Ponad okniem zakrystii i oknami nawy, ślady pierwotnych, zamurowanych otworów okiennych. Szczyt wsch. wydzielony gzymsem z wysuniętych cegieł, trójkątny, z trzema nieregularnie umieszczonymi blendami i okienkami. Szczyt między prezbiterium i nawą oblicowany nowszą cegłą. Wieża częściowo wbudowana w konstrukcję dachową, trój kondygnacyjowa, z kondygnacją dolną występującą nieznacznie ku przodowi, wydzieloną od frontu zadaniem. Wysokie dachy siodłowe kryte gontem i papą, dach prezbiterium przechodzący nad zakrystią. Wiązanie dachowe storczykowe, z usztywnieniem wzdłużnym i dwiema kondygnacjami krzyży św. Andrzeja. Wieża zwieńczona hełmem baniastym z latarnią, pobitym blachą, z chorągiewką na której data 1719. - Ołtarz późnobarokowy z ok. 1720, przekształcony w XIX w. przed ołtarzem współczesna balustrada. Ambona renesansowa z w. XVI/XVII, o podziałach rustykowanymi arkadami i kolumienkami na cokołach z rautami; w arkadach przemalowane w XVIII/XIX w. sceny: Ukrzyżowanie, Zmartwychwstanie i Wniebowstąpienie, w zaplecku Adoracja Dzieciątka. Chrzcielnica późnobarokowa z ok. 1720, w kształcie anioła z rogami obfitości i wolutową pokrywą na której rzeźba Boga Ojca. Ławy z 1. poł. w. XIX. Rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem na półksiężycu, późnogotycka, koniec w. XV. Płyty nagrobne: 1. Jana Stwolińskiego ze Starościna (zm. 1583) i jego żony Jadwigi ur. v. Schlieben (zm. 1572), renesansowa, kamienna, z płaskorzeźbionymi postaciami fundatorów klęczących pod krucyfiksem, dwoma kartuszami herbowymi i tablicą inskrypcyjną; 2. Franciszka v. Blanckenstein (zm. 1611), późnorenesansowa, kamienna, z płaskorzeźbioną postacią rycerza i czterema kartuszami herbowymi (w zewnętrznej ścianie prezbiterium); 3. Ernesta Fryderyka v. Wentzky (zm. 1791), marmurowa, inskrypcyjna (w zewnętrznej ścianie prezbiterium). Dwa lichtarze cynowe z w. XIX. Dzwon późnogotycki z 1514 z inskrypcją majuskułową i plakieta z Ukrzyżowaniem.

ZESPÓŁ PAŁACOWY.

A. PAŁAC. Zbudowany w 1781 przez Ernesta Fryderyka v. Wentzky. W latach 1906 - 7 gruntowna prze-

budowa wnętrza, przekształcenie elewacji frontowej, m.in. dodanie portyku, dobudowa tarasu w elewacji ogrodowej oraz zapewne przybudówki przy elewacji zach. Barokowy, znacznie przekształcony w XX w. Zwrócony frontem ku pd. Murowany z cegły, otynkowany. Piętrowy, z mansardami i facjatkami na piwnicach sklepionych kolebkowo. Wzniesiony na rzucie prostokąta z nieznacznymi ryzalitami na osiach elewacji dłuższych i nowszą przybudówką od zach. Układ wnętrz dwutraktowy, niemal całkowicie przekształcony w latach 1906 - 7. W pomieszczeniach sufity. Elewacja frontowa dziewięciosiowa z trójosiowym, nieznacznie występującym dwupiętrowym ryzalitem, poprzedzonym nowszym portykiem z balkonem na wysokości piętra. Ryzalit oraz przybudówka od zach. zwieńczone neobarokowymi szczytami wolutowymi. Elewacja ogrodowa powtarzająca układ frontowej z ryzalitem zwieńczonym niskim trójkątnym przyczółkiem, oraz poprzedzony nowszym tarasem. Podziały ścian lizenami i płycinami w tynku. Dach mansardowy z nowszymi lukarnami, nad facjatkami i przybudówką dachy siodłowe, kryte dachówką.

B. tzw. STARY DWÓR. Zbudowany ok. 1800. Klasykistyczny. Zwrócony frontem ku. pd., murowany z cegły, otynkowany. Piętrowy, na sklepionych piwnicach. Prostokątny z nieznacznym ryzalitem na osi frontu. Układ wnętrz dwutraktowy, nieregularny. W pomieszczeniach sufity. Elewacja frontowa pięciosiowa. Między kondygnacjami gzyms przepaskowy. Ryzalit obejmujący oś środkową, mieszczący wgłębiony portyk o zaokrąglonych narożach z dwiema kolumnami toskańskimi; wejście na osi, poprzedzone schodami, w nim drzwi klepkowe; powyżej płycina z nazwiskiem fundatora (Wentzky) ponad nią okienko koliste. Wysoki dach czterospadowy, kryty dachówką.

C. tzw. DOM OGRODNIKA. Zbudowany ok. 1800. O skromnych cechach klasycystycznych. Usytuowany w sąsiedztwie bramy wjazdowej. Murowany z cegły, otynkowany. Parterowy, wzniesiony na rzucie prostokąta, z podcieniem od pd. w ścianie szczytowej. Podcień utworzony przez cztery drewniane słupy, na których wsparty zaszalowany trójkątny szczyt. Na osi wejście, po bokach dwa półkolistie zamknięte okna. Dach siodłowy kryty dachówką.

D. BUDYNKI GOSPODARCZE. Wzniesione w większości w pocz. w. XIX. Zgrupowane wokół dwóch dziedzińców gospodarczych. O skromnych cechach klasycystycznych. Murowane z cegły, otynkowane. Spichlerz. Prostokątny, dwukondygnacyjny, pięciosiowy, z bramą wjazdową zamkniętą odcinkowo. Podziały ścian lizenami. Dach siodłowy, kryty eternitem. - Stajnie i obory. Wzniesione na rzucie wydłużonego prostokąta z zaakcentowanymi częściami skrajnymi. Przedzielone gzymsami, z gzymsiem koronującym konsolkowym. W częściach skrajnych bramy wjazdowe oraz okienka drugiej kondygnacji objęte półkolistie zamkniętymi płytkami wnękami. Dachy siodłowe, nad częściami skrajnymi nieco wyższe z naczółkami, nad częścią środkową z podcięciami mieszczącymi okienka strychowe, kryte dachówką. - Stodół. O ścianach ożywionych ślepym arkadowaniem.

E. PARK. Wokół pałacu niewielki park krajobrazowy z okazami starodrzewia, m. in. na osi wielkich rozmiarów platanów.

Smarchowice Śląskie - nazwa wsi pochodzi od nazwy osobowej „Smarch” bądź „Smark”. Drewniany kościółek p.w. św. Krzyża. Drewniana dzwonnica z 1875 r., konstrukcji słupowej, na podmurówce. Z dawnego zespołu dworskiego zachował się budynek dwor-

ski i mieszkalny budynek folwarczny z przełomu XVIII i XIX w., konstrukcji szkieletowej z wypełnieniem ceglany. W sąsiedztwie niewielki park z czterema potężnymi platanami. KOŚCIÓŁ FIL. p. w. św. Krzyża. Istniał w XIV/XV w., wzmiankowany w 1580. Do 1654 ewangelicki. Obecny zbudowany w pocz. w. XVII. W 1822 - odnowienie dachu. Gruntowne odnowienie w 1848. w - 1883 wprowadzenie w nawie słupa wspierającego strop. Ostatnio odnawiany w 1922 i 1928. Orientowany. Drewniany, konstrukcji zrębowej, oszalowany, na ceglanej nowszej podmurówce. Krótkie i wąskie prezbiterium zamknięte trójbocznie. Szersza nawa prostokątna. Wnętrze nakryte stropem, wspartym pośrodku nawy na słupie. W tęczy belka fazowana. Okna zamknięte odcinkowo. Chór muzyczny wsparty na dwóch słupach, połączony z emporą wzdłuż pn. ściany nawy; na słupie wspierającym emporę wyryta data 1610 i litery I E P. Dachy siodłowe, ze skośną połacią od zach. i wieloboczną od wsch., kryte gontem. Na kalenicy dachu nawy kwadratowa wieżyczka na sygnaturkę, nakryta daszkiem namiotowym pobitym gontem. - Ołtarz. w kształcie tryptyku, późnorenesansowy z 1603, z rzeźbioną grupą Ukrzyżowania w części środkowej na tle malowanym; w predelli mal. scena Ostatniej Wieczerzy, na skrzydłach sceny: Zmartwychwstanie i Wniebowstąpienie; na rewersach dekoracja z wicią roślinną i monogram IHS; zwieńczenie w kształcie belkowania z inskrypcją we fryzie, dwiema konsolkami z główkami aniołków i szczytikiem ze spływami oraz trójkątnym przyczółkiem i datą 1603. Ambona późnorenesansowa 1604, z surowego drewna z korpusem ujętym wolutowa. Ławy z XVII w. Rzeźby Matki Boskiej i św. Jana Ewangelisty, zapewne z grupy Ukrzyżowania, barokowe z XVII w. Krzyż i dwa lichtarze empirowe, mosiężne.

Smarchowice Wielkie - BUDYNEK FOLWARCZNY. Mieszkalny. Usytuowany pomiędzy drogą a dziedzińcem folwarcznym. Zbudowany w końcu w. XVIII lub pocz. w. XIX. Konstrukcji szkieletowej z wypełnieniem ceglany otynkowanym oraz przyziemiem obmurowanym. Piętrowy. Wzniesiony na rzucie wydłużonego prostokąta. Układ wnętrz dwutraktowy z trzema wejściami w dłuższym boku. W pomieszczeniach stropy płaskie, na piętrze belkowane. Elewacja od dziedzińca ośmiosiowa. Wysoki dach naczółkowy, kryty dachówką. DZWONNICA. Zbudowana w 1875. Drewniana, konstrukcji słupowej na ceglanej podmurówce, oszalowana, nakryta dachem namiotowym pobitym blachą.

Smogorzów - wymieniany już w 1038 r. jako „Smogorow” (pochodzi od nazwy osobowej „Smogorz”), a tym samym jedna ze starszych miejscowości na Śląsku. Prawdopodobnie już w 970 r. wybudowano tu pierwszy na Śląsku kościół (z modrzewiowego drewna), który spalił się 9 lipca 1854 r. (miał ok. 900 lat!). Obecny neogotycki kościół p.w. św. Jana Chrzciciela z lat 1861-63 (w którego budowę zaangażowany był m.in. Józef Lompa i krakowski „Czas”) z 60 m. wysokości wieżą, posiada późnobarokowe wyposażenie, w tym trzy obrazy: „Kazanie na Górze”, „św. Jadwiga” i „św. Anna nauczająca Marię”. W przykościelnym murze kamienia renesansowa płyta nagrobna Jana von Munsterberg z XVI w., z płaskorzeźbioną postacią rycerza i czterema kartuszami herbowymi oraz 12 stacji drogi krzyżowej z malowanymi scenami Męki Pańskiej. Na znajdującym się po drugiej stronie drogi (za plebanią) starym cmentarzu jeszcze w 1994 r. znajdował się „Kamień św. Jadwigi”, na którym wg legendy, patronka Śląska umartwiała swoje ciało. Święta miała pić wodę tylko z miejscowe-

go źródelka, które w okresie późniejszym miało moc uzdrawiającą (obecnie źródelko jest zamulone). Wg. tradycji w Smogorzowie znajduje się miejsce pochówku pierwszych pięciu biskupów wrocławskich (okres 966 - 1052). Ponad 150-letnia plebania, wewnątrz której na piętrze w obszernym pomieszczeniu na suficie malowidło z drugiej połowy XIX w., przedstawiające biskupa Gotfryda nawracającego pogan. Wg. tradycji w Smogorzowie miała istnieć pierwsza na Śląsku szkoła - Marcin Helwig na swojej mapie Śląska (1561 r.) zamieścił przy Smogorzowie dopisek: „Prima scola 966”. Natomiast z całą pewnością ze Smogorzowa pochodził Walenty Fontana - profesor filozofii i medycyny na Akademii Krakowskiej, piastujący aż 5-krotnie godność jej rektora. KOŚCIÓŁ PAR. p. w. św. Jana Chrzyciela. Istniał zapewne już w 1038. Wzmiankowany w 1400. W latach 1564 - 1654 ewangelicki. Poprzedni drewniany, zbudowany być może w 1538, spalony w 1860. Obecny wzniesiony w 1861 - 3 wg planów arch. Alojzego Langem. Neogotycki. Orientowany. Murowany z cegły. Krótkie prezbiterium, przy którym od pn. zakrystia, zamknięte trójbocznie. Szersza i wyższa nawa trójprzęsłowa, z wieżą od zach. Wewnątrz sklepienia żebrowe. Na zewnątrz opięty szkarpami, z oknami ostrołukowymi i dekoracją neogotycką. Wieża zakończona wysoką iglicą. Dachy siodłowe, kryte dachówką. - Tabernakulum barokowe z pocz. w. XVIII: Obrazy: 1. Kazanie na Górze, barokowy, koniec w. XVII; 2. św. Jadwiga, późnobarokowy z 1. poł. w. XVII; 3. św. Anna nauczająca Marię, późnobarokowy z 1. poł. w. XVIII. Rzeźby: 1. św. Anna Samotrzeć, późnogotycka, koniec w. XV; św. Jan Chrzyciel, późnobarokowy, 2 ćw. w. XVIII; 3. krucyfiks barokowy. W murze otaczającym kościół wmurowana płyta nagrobna Jana V. Mlinsterberg (zm. 1595), renesansowa, kamienna, z płaskorzeźbioną postacią rycerza i czterema kartuszami herbowymi. Na cmentarzu, w miejscu poprzedniego kościoła, nad pozostałą po nim kryptą, określaną wg tradycji jako miejsce spoczynku czterech pierwszych bpów wrocławskich w latach 966 - 1052, krzyż kamienny z 1854, z wyrytymi imionami i datami życia bpów. Opodal głaz narzutowy, granitowy, zwany Kamieniem św. Jadwigi. PLEBANIA. Zbudowana w 1845. Bezstyłowa. Murowana z cegły, otynkowana. Piętrowa, prostokątna, dwutraktowa. Podziały ramowe. Dach siodłowy, kryty dachówką. Na piętrze i obszerne pomieszczenie, w którym na suficie malowidło z 3. ćw. w. XIX, przedstawiające bpa Gotfryda nawracającego pogan; w krajobrazowym tle widok poprzedniego drewnianego kościoła. SPICHLERZ FOLWARCZNY. Zbudowany w pocz. w. XIX. Murowany z cegły, otynkowany. Prostokątny, dwukondygnacyjny o podziałach ramowych, kwadratowych oknach i dachu siodłowym krytym dachówką.

Woskowice Małe - nazwa związana prawdopodobnie z kościołem p.w. św. Wawrzyńca. Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi już z 1201 r. Dobrze zachowane założenie pałacowo - parkowe - XVIII-wieczny neogotycki pałac z klasycystycznym gankiem od frontu. Neoklasycystyczny XIX-wieczny park krajobrazowy ze stawem i widokowym pagórkem. Na uwagę zasługuje również wjazdowa brama z jeleniami na cokółach. KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. Św Wawrzyńca. Wzmiankowany w 1417 roku. W XVI wieku zajęty przez protestantów, rekatolizowany w 1654 roku. Obecny zbudowany lub gruntownie przebudowany w 1711 roku, w 1721 i 1811 - odnowienie wieży. Kościół odnawiany w 1818, 1840, 1888-9 i 1914. Orien-

towany. Usytuowany na niewielkim wzniesieniu, w kręgu starych lip, otoczony drewnianym ogrodzeniem, w znacznej mierze wykonany na wzór poprzedniego w 1960 roku. Drewniany, konstrukcji zrębowej na podmurówce, oszalowany w 1888-9, w miejsce pierwotnego obrzucenia gliną. Wieża konstrukcji słupowej, kruchta od południa konstrukcji szkieletowej wypełnionej cegłą. Prezbiterium jednoprzęsłowe zamknięte trójbocznie, przy nim od północy zakrystia z lożą na piętrze. Szersza nawa na rzucie zbliżonym do kwadratu, z kruchtą od południa i wieżą na zachodzie, przesunięta nieco z osi ku południowi, wewnątrz stropy płaskie. Loża otwarta od wnętrza prostokątnym podłużnym wycięciem. Wejście do zakrystii zamknięte półkoleściami. Chór muzyczny drewniany, wsparty na czterech słupach, z prostym parapetem. Okna prostokątne, powiększone w 1888 - 9. Loża przed zakrystią dostępna od wschodu zewnętrznymi schodami z balkonem wspartym na słupie; balustrada balkonu wycinana z desek w kształcie balaśków; w wejściu do loży drzwi klepkowe. Dach o jednej kalenicy, kryty gontem, wokół prezbiterium z wydatnym okapem wspartym na wysuniętych belkach stropu, częściowo wzmocnionych profilowanymi zastrzałami w kształcie konsol. Kruchta południowa nakryta daszkiem siodłowym. Wieża o ścianach nieznacznie zwężających się ku górze, o trzech kondygnacjach zaakcentowanych listwami. Wysoki dach ostrosłupowy, przechodzący z kwadratu w ośmiobok, kryty gontem. - Wnętrze pokryte polichromią neobarokową, wyk. w końcu w. XIX przez Beihafa z Rychtalu, powtarzając motywy dekoracyjne poprzedniej (wić akantowa), z której zachowane fragmenty na kilku deskach na strychu. W wejściach drzwi klepkowe. Ołtarz główny późnobarokowy z pocz. w. XVIII, architektoniczny, z kolumnami korynckimi, odcinkami belkowania i naddatkami o motywach akantowych; rzeźby: pośrodku w niszy muszlowej św. Wawrzyniec, w zwieńczeniu Bóg Ojciec i płaskorzeźba N. P. Marii Niepokalanie Poczętej oraz cztery aniołki, po bokach św. Józef i Jan Chrzyciel; po bokach bramki, na których rzeźby św. Piotra 160 i Pawła. Ambona późnorenansowa pocz. w. XVII, 84 z polichromii koniec w. XVIII: na korpusie rozczłonkowanym kanelowanymi pilustrami przedstawienia Ojców Kościoła, na purapecie scena Snu Jakuba; baldachim z ażurową dekoracją i rzeźbą gołębiczy w podniebiu. Chrzcielnica późnobarokowa z 2. ćw. w. XVIII; z czarą puldowaną 93 na postumencie tralkowym i rzeźbioną grupą Chrztu w Jordanie na pokrywie; wewnątrz misa chrzcielna miedziana, współczesna. Stalle z w. XVIII. Ławy z pocz. w. XIX, Organy z ok. 1840, odnowione w 1897. Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej z pocz. w. XIX. Stacje Drogi Krzyżowej z pocz. w. XIX, ludowo - barokowe. Rzeźby: 1. Chrystus Zmartwychwstały, późnobarokowa 1. poł. w. XVIII; 2. św. Jan Nepomucen, późnobarokowa koniec w. XVIII, pochodząca z kościoła w Woskowicach Górnych; 3. krzyż procesyjny z 1. poł. w. XIX. Krzyż ołtarzowy z 2. poł. w. XVIII. Lampa wieczna rokokowa. Monstrancja rokokowa z ok. poł. w. XVIII, 175 z niezidentyfikowaną cechą miejską (róża) i trybowaną dekoracją. Kielich z 2. ćw. w. XIX. Lichtarze cynowe: 1 - 6. z 2. poł. w. XVIII; 7 - 8. z pocz. w. XIX. Dzwon odlany w 1593 przez Stefana Goetza. PAŁAC. Zbudowany zapewne w XVIII w. Gruntownie przebudowany w 1872 - 4. W 1912 - dobudowa ganku od frontu i wykusa. Neogotycki. Murowany, otynkowany. Piętrowy, na piwnicach sklepionych kolebkowo z lunetami. Prostokątny, dwutraktowy.

Część pomieszczeń przyziemia sklepiona kolebkowo. Elewacja frontowa siedmioosiowa z dekoracją neogotycką. Szczyty schodkowe, ze sterczynami. STAJNIA DWORSKA. Zbudowana w 2. poł. w. XVIII, przebudowana w 1934. Konstrukcji szkieletowej z wypełnieniem ceglanym, tynkowanym, na murowanej podmurówce. Wzniesiona na rzucie wydłużonego prostokąta. W elewacji dłuższej od pd. trzy bramy wjazdowe oraz wejście. Dach siodłowy z trzema wystawkami objętymi półkoliście połaciami dachu, kryty dachówką. Szczyty szalowane deskami. DZWONNICA WIEJSKA. Zbudowana w XVIII/XIX w. Przeniesiona w 1933 z Gluszyń. Drewniana, konstrukcji szkieletowej, oszalowana. Kwadratowa, nakryta ośmiobocznym hełmem z latarnią, pobitym blachą.

Ziemielowice - wzmiankowane w 1309 r. jako „Zemilwicz” (nazwa zniekształcona, prawdopodobnie od „Ziemilowice”, nawiązująca przypuszczalnie do umiłowania ziemi). Gotycki kościół p.w. św. Marii Magdaleny z 2 poł. XIV w., odbudowany w latach 1958 - 60. Zespół pałacowo - parkowy, pochodzący z końca XIX w. Pałac zachował się w dość dobrym stanie, natomiast park stracił swój eklektyczny charakter i obecnie sprawia wrażenie „naturalnego. KOŚCIÓŁ FIL. p. w. św. Marii Magdaleny. Wzmiankowany w 1353. Zbudowany zapewne w 2. poł. w. XIV. Zakrycia dobudowana ok. 1500. Nawa drewniana wzmiankowana w 1666. W 1762 kościół popada w ruinę. Zachowana ruina prezbiterium odbudowana w latach 1958 - 60. Gotycki. Orientowany. Murowany z cegły o układzie gotyckim z użyciem zendrówki, na cokole z kamienia polnego. Obecny kościół obejmuje pierwotne prezbiterium dwuprzęsłowe, zamknięte trójbocznie z zakrytą od pn. Wewnątrz nowe stropy, w miejsce niezachowanych sklepień: w prezbiterium krzyżowo - żebrowego i w zakrystii kolebkowego. Ściany rozczłonkowane płytkimi wnękami zamkniętymi odcinkowo, w których okna ostrołukowe. Wejście do zakrystii zamknięte odcinkowo. W zakrystii okienko oraz dwie nisze zamknięte ostrołukowo. Na zewnątrz opięty szkarpami o dwóch uskokach. Okna we wnękach ostrołukowych z uskokiem. Elewacja zach. z zamurowanym obecnie otworem tęczowym zamkniętym łukiem ostrym, posiada w narożnikach sztrabowania, po niezrealizowanej murowanej nawie. Dach siodłowy z Wielopołaciowym zamknięciem od wsch., kryty dachówką. KUŹNIA. Zbudowana w 1726. Częściowo obmurowana w XIX/XX w. drewniana, konstrukcji zrębowej. Wzniesiona na rzucie wydłużonego prostokąta, obejmująca część mieszkalną, obecnie murowaną oraz warsztat. W pomieszczeniach sufity, w warsztacie strop belkowany. Od frontu w ścianie szczytowej podcień utworzony przez wysunięty okap wsparty na trzech słupach. Wejście zamknięte odcinkowo z zastrzałami, w nadprożu data budowy oraz litery M P I W. B. oraz S F. Dach siodłowy, kryty blachą i papą. Ziemielowice - oficyna, folwark, domy.

Ząba - folwark, szkoła, poczta, leśniczówka, domy.

Stan zachowania zabytków na terenie miasta i gminy

Stan zachowania zabytkowych obiektów na terenie historycznego układu staromiejskiego jest ogólnie dobry. Dotyczy to zarówno obiektów sakralnych, użyteczności publicznej, jak i kamienic zabudowy bloków przyrynkowych. Kościół parafialny oraz zespół klasztorny o.o. Franciszkanów użytkowane są zgodnie z pier-

wotnym przeznaczeniem.

Zadbany i w dobrym stanie technicznym jest główny obiekt municypalny miasta - Ratusz. Ostatnio Ratusz został poddany gruntownym zabiegom konserwatorskim.

Stan zachowania kamienic przyrynkowych jest zadowalający. Fasady budynków odremontowano, zachowując walory stylistyczne i estetyczne. Zastrzeżenia budzi jedynie nadmierna dążność do stosowania współczesnych materiałów i form w obiektach zabytkowych, co wpływa negatywnie na autentyczność zabytku i właściwy klimat starodawności, który winien być atrybutem miasta i swoistym magnesem przyciągającym turystów. Całkowita rewaloryzacja walorów kulturowych i historycznych starówki jest podstawą do aktywizacji gospodarczej miejscowości. Kreowanie zabytkowego wizerunku miasta jest przyczynkiem do zwiększenia potencjału turystycznego i kulturalnego Namysłowa.

Zamek - obiekt dogodnie położony względem starego miasta, posiada potencjał kulturowy i architektoniczny - budowlany, mogący generować znaczne ożywienie gospodarcze miasta, głównie w sferze turystyki. Na władzach miasta spoczywa obowiązek egzekwowania warunków zawartych w umowie sprzedaży obiektu.

Dalszych prac konserwatorskich wymagają średniowieczne mury obronne. Zachowanie ich i ekspozycja leży w szeroko pojętym interesie Gminy. To niewątpliwie najcenniejsze dziedzictwo kulturowe miasta posiada bezcenną wartość historyczną i architektoniczną.

Fortyfikacje miasta są jego atrakcją turystyczną. Stan zachowania kamienic i domów mieszkalnych zlokalizowanych poza ścisłym zespołem staromiejskim jest zróżnicowany i w niektórych przypadkach wymaga podjęcia prac remontowych. Renowacji, głównie w zakresie remontu elewacji i dachów, wymagają m.in. budynki zlokalizowane przy ul. Krakowska, 3-go Maja, Obrońców, Piastowska. Podjęcie prac przy tych kamienicach przyczyni się do poprawy wizerunku miasta, a nade wszystko do zachowania i utrwalenia zabytkowej tkanki urbanistycznej.

Krajobrazu kulturowego miasta dopełniają XIX-wieczne obiekty przemysłowe, będące świadectwem przeszłości gospodarczej miasta. Namysłów posiada tradycje przemysłowe świadczące o potencjale gospodarczym i postępie technicznym docierającym tu w końcu XIX wieku. Ostatnimi relikami - zachowanymi świadkami industrializacji miasta, jest kompleks obiektów przemysłowych browaru. Obiekt ten z uwagi na jego unikalność w regionie winien być chroniony jako znak historii przemysłowej miasta.

Na obszarach wiejskich dziedzictwo kulturowe wiąże się z gospodarką rolną; najcenniejszymi zabytkami są tu obiekty sakralne (kościół, zespoły klasztorne, kapliczki) oraz założenia rezydencjonalne złożone z zespołów dworsko - pałacowo - parkowych z folwarkami.

Wszystkie wsie znajdujące się na terenie Gminy posiadają metrykę średniowieczną, lokowano je na prawie niemieckim. Reprezentują typ ulicowy i wielodrożnicowy. Zabudowę poszczególnych wsi tworzą w przeważającej mierze zabudowania gospodarstw rolnych. Parcele ściśle do siebie przylegają, najczęściej mają plan wydłużonego prostokąta, o układzie prostopadłym do osi ulicy. W obrębie działek, od frontu znajduje się budynek mieszkalny, przeważnie o układzie szczytowym, zabudowa kalenicowa jest nielicznie reprezentowana. Budynki mieszkalne łączą się zwykle z zabudowania-

mi gospodarczymi. W głębi parcel znajdują się stodoły, ustawione w poprzek parceli. Budynki mieszkalne posiadają zazwyczaj jedną, rzadziej dwie kondygnacje. Na terenie gminy w zasadzie zachowane są historyczne struktury osadnicze. Współczesne realizacje nie zaburzają historycznych układów wiejskich.

Wiejskim budynkom mieszkalnym towarzyszą obiekty gospodarcze związane z produkcją rolną i przetwórstwem rolno-spożywczym (np. młyny, wiatraki, kuźnie itp.). W Gminie zachowały się dwa tego typu obiekty: w Ziemielowicach znajduje się niewielka kuźnia o architekturze typowej dla obiektów przemysłowych z pocz. XVIII wieku i Jastrzębiu z pocz. XIX w. Interesującym obiektem zlokalizowanym także w Jastrzębiu jest roszarnia z XIX w. położona nieopodal zabudowań folwarcznych. Z budynków gospodarczych w wiejskich zagrodach żaden nie zasługuje na specjalne wyróżnienie. Większość budowli sakralnych na terenie Gminy posiada średniowieczną metrykę, jednak obecnie istniejące wzniesiono w wiekach późniejszych. W przeważającej części są to okazałe kościoły dominujące swoją bryłą nad okoliczną zabudową. Wszystkie mają charakter zabytkowy i znajdują się w centralnej części wsi, zazwyczaj na wyniesieniu terenu, otoczone murem. Każdy posiada wysoką wieżę, która stanowi główny akcent wertykalny układu ruralistycznego. Na terenach przykościelnych znajdują się pozostałości cmentarzy. Na uwagę zasługują kościoły: Baldwinowice, Bukowa Śląska, Głuszyna, Kamienna, Kowalowice, Krasowice, Michalice, Smarchowice Śląskich, Smogorzów, Ziemielowice.

Wszystkie obiekty sakralne Gminy znajdują się w dobrym stanie technicznym, są użytkowane zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem i poddawane systematycznym pracom konserwatorskim. W bezpośrednim sąsiedztwie kościołów znajdują się plebanie. Niestety w budynkach tych przeprowadzono prace modernizacyjne, które doprowadziły do częściowego zatarcia cech stylowych.

Centrum wsi to również miejsce, gdzie zlokalizowano szkoły. Są to zazwyczaj budynki większe od pozostałych, w istotny sposób rzutujące na sylwetę miejscowości.

Bardziej okazały charakter mają również domy ludowe, gospody, karczmy i zajazdy. Wpisane trwale w krajobraz wsi, pełnią niezmiennie swoją pierwotną funkcję, świadcząc o tradycji miejsca i lokalnym kolorycie. Integralnym elementem wiejskiego pejzażu są zespoły pałacowo - parkowo - folwarczne i folwarczne. Z dawnych rezydencji zachowały się: dwór w Brzezinkach, zespół dworsko - parkowy w Jastrzębiu, zespół pałacowo - parkowy w Minkowskie, dwór w Pawłowicach Namysłowskich, zespół pałacowo - parkowy w Rychnowie, Woskowicach Małych i Ziemielowicach. Niestety nie mogą one być chlubą Gminy, ani pełnić funkcji w aktywizacji turystycznej regionu. Zaniedbane i niepravidłowo użytkowane, w niewielkim stopniu przypominają istniejące tu niegdyś okazałe pałace i dwory. Właściciel Gminy wobec tych obiektów, może być już ostatnią szansą na uratowanie ich od zapomnienia. W niektórych wsiach znajdują się jedynie folwarki. Zabudowania folwarczne ustawione są najczęściej wokół prostokątnego majdanu. Budynki folwarczne składają się z obór, stajni, stodoł oraz domów.

Dopelnieniem wiejskiego krajobrazu są kapliczki. Najczęściej mają one charakter małych budynekczków ustawionych w bezpośrednim sąsiedztwie budynku mieszkalnego. Są to zazwyczaj budowle jednokondygnacyjne,

murowane, założone na planie prostokąta, zwieńczone daszkiem dwuspadowym, często ze szczytami w stylu barokowym lub neogotyckim, z prostokątnym lub zamkniętym łukowo otworem drzwiowym. Obiekty te są znaczącymi elementami w krajobrazie wsi.

V. Ochrona zabytków w Gminie Namysłów - stan prawny

A. Rejestr zabytków

Obiekty, zespoły i założenia urbanistyczne wpisane do rejestru zabytków objęte są rygorami ochrony konserwatorskiej wynikającymi z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Sposób i tryb wydawania pozwoleń na prace w zabytku reguluje rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. Nr 150, poz. 1579).

Rejestr zabytków nieruchomości obejmuje załącznik nr 1.

B. Gminna ewidencja zabytków

Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków nieruchomości spoczywa na wójcie (burmistrzu, prezydencie) gminy. Gminna ewidencja zabytków ma formę zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy, objętych równocześnie wojewódzką ewidencją zabytków, prowadzoną przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Gminna ewidencja nie jest dokumentem zamkniętym; winna być uzupełniana, aktualizowana i weryfikowana. Ewidencją zostały objęte zespoły i obiekty o istotnych lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajoobrazowych.

Istniejącą dotychczas gminną ewidencję zabytków zaktualizowano w 2007 r., przyjmując jako kryteria decydujące o wpisaniu obiektu do ewidencji następujące elementy:

- czas powstania – nie później niż lata 30 XX w.,
- stopień zachowania walorów zabytkowych,
- funkcja obiektu i wpływ jego formy na ogólny charakter zabudowy miejscowości,
- wartość historyczna i artystyczna.

Z terenu Gminy Namysłów gminną ewidencją zabytków objęto zabytki wykazane w załączniku nr 2.

Struktura własności:

Spośród zewidencjonowanych obiektów największej stanowi własność prywatną. Obejmuje ona łącznie 143 zabytki, co stanowi 51,8 % zabytkowych zasobów gminy. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że jest to własność rozproszona. W większości są to osoby fizyczne, do których należą głównie domy mieszkalne w Namysławie, zabudowania gospodarczo - mieszkalne na wsi, większość przydomowych kapliczek. W rękach prywatnych znajduje się także najokazalszy zabytek Gminy jakim jest zespół zamkowy w Namysławie.

Własność wyznaniową stanowią 44 obiekty, co stanowi 16% zabytkowych zasobów Gminy. Własność tę reprezentuje Kościół Rzymskokatolicki. Należą do niego wszystkie kościoły, plebanie i część kapliczek położonych

zonych przeważnie w zespołach sakralnych.

Znacznym właścicielem obiektów zabytkowych jest Gmina, należy do niej łącznie 62 zabytki, co stanowi ok. 22%. Są to przede wszystkim budynki użyteczności publicznej: szkoły, przedszkola, sądy, kamienice mieszczące w Namysławie, fortyfikacje w Namysławie, park w zespole zamkowym w Namysławie oraz część kapliczek. 27 obiektów stanowi współwłasność Gminy i osób fizycznych, co stanowi 10 % zasobów zabytkowych Gminy. Wśród obiektów należących do tej formy własności przeważają kamienice miejskie.

VI. Główne cele polityki gminnej związane z ochroną zabytków:

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008 – 2011 stanowi podstawę dla działań związanych z ochroną dóbr kultury w okresie czterech lat od podjęcia uchwały przez Radę Miejską w sprawie przyjęcia niniejszego programu.

Podstawą merytoryczną zadania jest określenie przedmiotu działania, czyli gminna ewidencja zabytków. Pierwszym podjętym i zrealizowanym przez Gminę działaniem w strategii ochrony zabytków było opracowanie aktualnej i zweryfikowanej gminnej ewidencji zabytków, która stanowi bazę dla wszelkich dalszych działań w tym zakresie. Właściwe określenie zasobów zabytkowych, wskazanie obiektów o unikalnych cechach stylistycznych, wysokich wartościach architektonicznych i historycznych, a także świadczących o specyfice regionalnego budownictwa i lokalnej tożsamości kulturowej (których zachowanie leży w interesie społecznym) jest warunkiem koniecznym i niezbędnym w formułowaniu priorytetów w zakresie ochrony dóbr kultury.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008 – 2011 winien kreować tę sferę działań rozwojowych, która ma na celu poprawę funkcjonowania materialnego dziedzictwa kulturowego decydującego w znacznym stopniu o zasobach i walorach Gminy. Wykorzystanie zarówno zasobów środowiska przyrodniczego jak i środowiska kulturowego powinno stanowić jedną z polityk Gminy.

Celem programu opieki nad zabytkami w Gminie Namysłów jest wzmocnienie ochrony i opieki nad zabytkami oraz poprawa ich stanu zachowania poprzez opracowanie systemowych rozwiązań realizowanych przez władze Gminy.

Służą temu:

1. Aktualna inwentaryzacja zasobów zabytkowych Gminy (gminna ewidencja zabytków)
2. Włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania Gminy
3. Wykorzystanie zasobów zabytkowych i walorów Gminy
4. Podejmowanie rozwiązań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i inwestycyjnych
5. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania
6. Wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami
7. Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków
8. Monitoring stanu zachowania i sposobu wykorzystania zabytków
9. Uwzględnienie wydatków na ochronę zabytków

w budżecie Gminy

10. Wypracowanie systemu pomocy finansowej na zabytki, poprzez odpisy podatkowe
11. Dotacje z budżetu Gminy na prace konserwatorskie przy najcenniejszych zabytkach
12. Promocja dziedzictwa kulturowego zwłaszcza zabytków w rozwoju turystyki
13. Prowadzenie edukacji na rzecz ochrony dziedzictwa.

VII. Działania związane z ochroną zabytków, których właścicielem jest Gmina Namysłów:

1. Opracowanie konserwatorskiego programu rekonstrukcji starego miasta Namysłowa.
2. Okresowe przeglądy stanu zachowania i zabezpieczeń obiektów zabytkowych.
3. Podjęcie działań w celu znalezienia użytkowników lub właścicieli dla zdegradowanych obiektów zabytkowych na terenie Gminy.
4. Prowadzenie bieżących prac pielęgnacyjnych, porządkowych i zabezpieczających na terenie parków gminnych.
5. Przygotowanie oferty prac sezonowych dla bezrobotnych mieszkańców Gminy przy pracach pielęgnacyjnych i porządkowych na terenach zielonych, będących własnością Gminy.
6. Podjęcie przez Radę Miejską uchwały w sprawie przekazania procentowej części budżetu Gminy na dotowanie prac konserwatorskich przy zabytkach.
7. Przygotowanie projektów rewitalizacji obszarów i obiektów zabytkowych w celu pozyskania środków z funduszy strukturalnych UE.
8. Prowadzenie działań mających na celu poprawę wizerunku miasta i estetyki przestrzeni publicznej poprzez podjęcie prac związanych z renowacją, odbudową i aktywizacją obiektów zabytkowych.

VIII. Działania związane z ochroną zabytków leżących na terenie Gminy Namysłów:

1. Przygotowanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych do absorpcji programowych funduszy Wspólnoty Europejskiej.
2. Przygotowanie aktualnych informacji o możliwościach pozyskiwania środków finansowych z zakresu ochrony zabytków (Ministerstwo Kultury, Wojewódzki Konserwator Zabytków, Fundusz Kościelny, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zwolnienia z podatku VAT). Pomoc mieszkańcom gminy w wyszukiwaniu i pisaniu programów na pozyskiwanie środków finansowych z funduszy unijnych.
3. Podjęcie stosownej uchwały przez Radę Miejską o udzielaniu dotacji na prace remontowe i konserwatorskie i roboty budowlane przy obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków (dotacje mogą być udzielane osobom posiadającym tytuł prawny do zabytku znajdującego się na terenie gminy i wykażą się wkładem własnym na wykonanie prac).
4. Zwrotanie się do wojewódzkiego konserwatora zabytków o wpisanie do rejestru zabytków obiektów zasługujących na wpis.
5. Zwrotanie się do wojewódzkiego konserwatora zabytków o skreślenie z rejestru zabytków obiektów dworu w Mikowicach.
6. Aktualizacja ewidencji gminnej po dwóch latach obowiązywania programu, polegająca na wykreśleniu

z ewidencji obiektów nieistniejących i gruntowanie przebudowanych (zmiana bryły budynku, układu i wielkości otworów okiennych, skucie wystroju elewacji itp.) oraz wprowadzeniu nowych obiektów, dotąd nie objętych ewidencją, a posiadających wartości zabytkowe, ważne dla kulturowej tożsamości regionu.

IX. Podsumowanie

Poprzez prowadzenie właściwej polityki władze samorządowe mogą i powinny wytyczać oraz kreować właściwe postawy obywateli wobec zachowanego dziedzictwa. Do najważniejszych zadań w tym względzie należy:

1. Edukacja mieszkańców w zakresie konieczności ochrony miejscowego dziedzictwa kulturowego. Propagowanie idei poszanowania lokalnej specyfiki budowlanej i zachowania ciągłości tradycji. Wskazane są takie inicjatywy jak organizowanie spotkań dla ludności z pracownikami służb konserwatorskich, tworzenie ścieżek edukacyjnych dla młodzieży szkolnej, mające na celu uświadomienia roli zabytków w krajobrazie kulturowym. Mogą temu służyć dydaktyczne ścieżki turystyczne, np. szlak ginących zawodów.

2. Wskazywanie i promowanie najlepszych inwestycji związanych z zabytkami.

3. Administracyjne egzekwowanie rygorów określonych między innym w planach zagospodarowania przestrzennego, głównie w zakresie wysokości zabudowy, jej charakteru i funkcji, a także ochrony wyznaczo-

nych obszarów i budynków. Ważną rzeczą jest również skuteczna egzekucja prawa budowlanego, a co za tym idzie walka z samowolami budowlanymi. To właśnie prawdopodobnie samowole budowlane przyczyniły się do utraty cech zabytkowych przez znaczną część budynków. Należą do nich głównie wymiany okien, najczęściej wiążące się z poszerzeniem otworów, zmiany kształtu dachu, dowolny dobór poszycia, zbijanie tynków i ocieplanie kosztem podziałów architektonicznych i wystroju.

4. Ochrona i promocja odrębnych cech lokalnych, pielęgnacja tradycji oraz poszanowanie dla technicznego i przemysłowego dziedzictwa Gminy.

5. Rozwój i promocja walorów turystycznych, z wykorzystaniem w tym celu obiektów zabytkowych, a w szczególności zespołów rezydencjonalno - folwarcznych.

6. Monitoring umów dotyczących sprzedaży zabytków osobom i przedsiębiorstwom prywatnym, pod kątem realizacji zobowiązań tych podmiotów względem zakupionych obiektów.

7. Wykorzystanie zabytkowych zasobów gminy do aktywizacji gospodarczej np. w obszarze turystyki i rekreacji.

8. Współpraca ze służbami konserwatorskimi województwa. Powinno się to wyrażać między innymi obligowaniem inwestorów do opiniowania planowanych prac (nawet tych pozornie drobnych - jak wymiana okien, ocieplanie ścian) przez Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Załącznik nr 1

Zabytki wpisane do rejestru zabytków

A. Miasto Namysłów

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	uwagi
1	Namysłów	Kościół parafialny p.w. ŚŚ Piotra i Pawła		mur. 1405, 1485-95, 1526 (zakrystia)	603/59	
2	Namysłów	Ogrodzenie z bramą kościoła parafialnego		mur. 1713 r.	267/58	
3	Namysłów	Figura św. Jana Nepomucena (kościół paraf.)		1730 r.	271/58	
4	Namysłów	Kościół parafialny p.w. ŚŚ. Franciszka i Piotra z Alkant.		mur. pocz. XIV, 1420, 1784, XIX, 1.80 XX w.	680/63	
5	Namysłów	Klasztor franciszkanów ob. plebania,	ul. Skwer Kard. Wyszyńskiego 4.	mur. XV, XVIII/XIX, XX w.	688/63	
6	Namysłów	Kościół filialny p.w. Niepok. Poczęcia NPM		mur. XIII/XIV, XIV, po 1945r.	905/64	
7	Namysłów	Kaplica cmentarna p.w. Św. Trójcy		mur. 1706-09	965/65	
8	Namysłów	Zamek wł. Zakłady Piwowarskie		mur., ok. 1360, 1530-40, XVII - XX	904/64	
9	Namysłów	Mur obronny w pn. - wsch. części miasta		mur., XIV, XV, XVII w.	258/58	
10	Namysłów	Baszta przy murze obron. we wsch. części miasta		mur., poł. XIV, XIV, 2 poł. XIX.	262/58	
11	Namysłów	Mur obronny w pd. części miasta		mur., XIV, XV, XVII w.	257/58	
12	Namysłów	Mur obronny w pd. części miasta		mur., XIV, XV, XVII w.	256/58	
13	Namysłów	Mury obronne w pn. części miasta		mur., XIV, XV, XVII w.	260/58	
14	Namysłów	Mur obronny w pn. - zach. części miasta		mur., XIV, XV, XVII w.	259/58	
15	Namysłów	Mur gotycki	ul. Forteczna	mur., 1 poł XIV w.	264/58	
16	Namysłów	Baszta przy murze obron.	ul. Podwle	mur., XIV, XVII w.	255/58	

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	uwagi
17	Namysłów	Baszta przy murze obron.	ul. Kościelna 10	mur., poł. XIV w.	263/58	
18	Namysłów	Ratusz		mur., 1374, 1484, 1605, 1783, rozbud. XV w.	939/64	
19	Namysłów	Szpital – bud. główny	ul. Oleśnicka 10	mur., 1911-1912 r.	2279/91	
20	Namysłów	Szpital – Oddz. Dziec.	ul. Oleśnicka 10	mur., 1911-1912 r.	2279/91	
21	Namysłów	Szpital - kostnica	ul. Oleśnicka 10	mur., 1911-1912 r.	2279/91	
22	Namysłów	Szpital – hotel prac.	ul. Oleśnicka 10	mur., 1911- 1912 r.	2279/91	
23	Namysłów	Pawilon przy szpitalu	ul. Oleśnicka 10	mur., ok. 1911	2279/91	
24	Namysłów	Szpital -bud. magazynu	ul. Oleśnicka 10	mur., 1911- 1912 r.	2279/91	
25	Namysłów	Szkoła Ewangelicka, ob. dom	ul. Szkolna 4	szach., 1789	914/64	
26	Namysłów	Hotel „Polonia”	ul. Obrońców Pokoju 28	mur., 1850	2193/89	
27	Namysłów	Dom	ul. Chrobrego 6	mur., 1 poł. XIX w., przebud. XX w.	273/58	
28	Namysłów	Dom, tzw. Burmistrzówka	ul. Krakowska 29 (ob.17)	mur., 1 poł. XIX, XX w.	1987/73 oraz 272/58	
29	Namysłów	Dom	ul. Mickiewicza 5	mur., ok. 1925		
30	Namysłów	Dom	ul. Rynek 3	mur., XVI, XIX w.	265/58 oraz 912/64	
31	Namysłów	Dom	ul. Rynek 4	mur., 2 poł. XVIII, 1945	279/58	
32	Namysłów	Dom	ul. Rynek 5	mur., XVI, XVIII, XIX w.	266/58 oraz 913/64	
33	Namysłów	Dom	ul. Rynek 6	mur., XVIII, XIX w.	276/58	
34	Namysłów	Dom	ul. Rynek 12	mur., k. XIX w., 1991, nadbud.	2018/76	
35	Namysłów	Dom	ul. Rynek 24	mur., XVI, XIX w., przebud.	277/58	
36	Namysłów	Dom	ul. Staszica 4	mur., XVI, 1 poł. XIX w.	275/58	
37	Namysłów	Dom	ul. Staszica 6	mur., 1587, XVIII/XIX w.	274/58	
38	Namysłów	d. szkoła ewangelicka	ul. Szkolna 4		914/64	

B. GMINA NAMYSŁÓW

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestru	uwagi
1	Baldwinowice	Kościół filialny p.w. Św. Trójcy		mur., drewn. 1414, XVI, XVII	136/54	
2	Baldwinowice	Spichlerz dworski wf. Urząd Gminy		mur., pocz. XIX w.	1626 / 66	
3	Baldwinowice	Park krajobrazowy		XVIII w.	35 / 79	
4	Brzezinka	Dwór		mur., 1818r.	1050 / 65	
5	Brzezinka	Dom mieszkalny d. rządcówka	nr 8a	mur., 1820r.	1627 / 66	skreślony
6	Brzezinka	Spichlerz w zespole folwarcznym		mur., 1829r.	1050 / 65	
7	Brzozowiec	Dom wf. Wyszkowska Stanisława	nr 25	mur., ok. 1825r.	385 / 58	
8	Brzozowiec	Dom wf. Stanisław Szuszkiewicz	nr 65	mur., 1840-60r.	387 / 58	
9	Brzozowiec	Dom wf. K. Bołhak, J. Golisz	nr 69	mur., poł. XIX w.	386 / 58	
10	Brzozowiec	Dom wf. Eufrozyna Hnatyszak	nr 73	mur., poł. XIX w.	383 / 58	
11	Brzozowiec	Dom wf. Eufrozyna Hnatyszak	nr 74	mur., 1 poł. XIX w.	384 / 58	

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
12	Bukowa Śląska	Kościół filialny p.w. św. Jakuba Starszego		mur., 1666, 1687, 1786, 1869r.	1102 / 66	
13	Bukowa Śląska	Park w zespole pałacowym		1 poł. XIX w.	93 / 84	
14	Gluszyna	Stodoła	ul. Główna 123 (d. 68)	drew., pocz. XIXw.	1628 / 66	skreślony
15	Jastrzębie	Kościół filialny p.w. św. Wawrzyńca		mur., 1826, 1904	1104/66	
16	Jastrzębie	Oficyna, tzw. „Willa” w zespole dworskim		mur., 1844	1051/65	
17	Jastrzębie	Rządówka w zespole dworskim		mur., 1 poł. XIX w.	1051/65	
18	Jastrzębie	Poczta w zespole dworskim		mur., 1 poł. XIX w.	1051/65	
19	Jastrzębie	Dom w zespole dworskim		mur., 1 poł. XIX w., pocz. XX w.	1051/65	
20	Jastrzębie	Kuźnia w zespole dworskim		mur., 1810	1052/65	
21	Jastrzębie	Oranżeria w zespole dworskim		mur., 1881, przebud. I. 70 XX w.	1053/65	
22	Jastrzębie	Park z zespole dworskim		XVIII w.	43/80	
23	Juskie	Dwór	nr 12	mur., pocz. XX w.	2373/77	
24	Kamienna	Kościół filialny p.w. św. Jadwigi		mur., 1804-1805	1105/66	
25	Kamienna	Grobowiec na cmentarzu parafialnym		mur., ok. 1870	2092/83	
26	Krasowice	kościół filialny p.w. MB Częstochowskiej		szach./drew., 1620	911/64	
27	Ligota Książęca	Kościół parafialny p.w. NMP		mur., 1844	400/58	
28	Ligota Książęca	Dom, ob. lecznica zwierząt	nr 66	mur., ok. 1930	2306/92	
29	Łączany	Pałac		mur., 2 poł. XIX w.	2026/77	
30	Łączany	Park w zespole pałacowym		XVIII w.	34/78	
31	Michalice	Kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła		drew., 1614, 1730	137/54	
	Michalice	Stodoła folwarczna		1 poł. XIX w.	1631/66	
32	Mikowice	Park krajobrazowy		XIX w.	69/81	
33	Minkowskie	Pałac, wł. Z.Guziołek		mur., 1765, 1900, 1917	902/64	
34	Minkowskie	Stajnia przy pałacu		mur., 1765	902/64	
35	Minkowskie	Park w zespole pałacowym		XVIII w.	57/81	
36	Pawłowice Namysłowskie	Park w zespole dworskim		ok. 1850	60/81	
37	Przeźców	Park w zespole pałacowym		XVIII/XIX w.	187/88	
38	Rychnów	Kościół filialny p.w. św. Jana Chrzciciela		mur./drewn., XVI, 1719, 1833	903/64	
39	Rychnów	Pałac		mur., 1781, 1906-7 przebud.	915/64	
40	Rychnów	Tzw. Stary Dwór w zespole pałacowym	nr 73	mur., ok. 1800	377/58	
41	Rychnów	Tzw. Dom Ogrodnika w zespole pałacowym		mur., ok. 1800, I. 70 XX w.	915/64	
42	Rychnów	Spichlerz w zespole pałacowym		mur., 1800	915/64	
43	Rychnów	Stajnie w zespole pałacowym		mur., 1800	915/64	
44	Rychnów	Park w zespole pałacowym		XIX w.	42/80	
45	Smarchowice Śląskie	Kościół filialny p.w. Św. Krzyża		drewn., pocz. XVIII, XX w.	135/54	
46	Smarchowice Śląskie	Park		k. XVIII w.	40/80	

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
47	Smogorzów	Kościół parafialny p.w. Św. Jana Chrzciciela		mur., 1861-63	1108/66	
48	Woskowice Małe	Kościół parafialny p.w. Św. Wawrzyńca		drewn., 1711, XIX w.	612/59 oraz 918/64	
49	Woskowice Małe	Pałac, wł. Zakład Lecz. Odwyk.		mur., XVIII, 1872-74	1054/65	
50	Woskowice Małe	Park			58/81	
51	Woskowice Małe	Stajnia pałacowa, wł. PGR		szach., 2 poł. XVIII w., 1934	1055/65	Skreślony
52	Woskowice Małe	Dom w zespole folwarcznym	ul. Szkolna 8	mur., ok. 1800, ok. 1915	1055/65	
53	Woskowice Małe	Dzwonnica		drewn., XVIII/ XX w.	1638/66	
54	Ziemielowice	Kościół filialny p.w. Św. Marii Magdaleny		mur., 2 poł. XVI, 1500, odbud. 1958-60	660/60	
55	Ziemielowice	Pałac, wł. W.Obcowska		mur., 1898	2071/81	
56	Ziemielowice	Park w zespole pałacowym		XIX w.	39/80	

Załącznik nr 2

Zabytki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

A. MIASTO NAMYSŁÓW

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestr	Uwagi
1	Namysłów	Dom Parafialny	ul. Kościelna 5	mur. ok. 1870 r.		
2	Namysłów	Kaplica cment. p.w. Wszystkich Św., Cmentarz Komunalny	ul. Jana Pawła II	mur. ok. 1900r.		
3	Namysłów	Ogrodzenie Cmentarza Komunalnego	ul. Jana Pawła II	mur., pocz. XX w.		
4	Namysłów	Kapliczka	u zbiegu ulic Olawska - Skłodowskiej	mur., 1730, 1. 70 XX w.		
5	Namysłów	Studnia zamkowa		mur. ok. 1600 r.		
6	Namysłów	Srama wjazdowa do zamku		mur./ szach., 1535 r.		
7	Namysłów	Brama Krakowska		mur., 1390, XIX w. przebud.		
8	Namysłów	Ruina kaponiery osłaniającej Bramę Krakowską	ul. Boh. Warszawy 1	mur., k. XVI w.		
9	Namysłów	Mury obronne	ul. Podwale	mur., ok. 1350, 1 poł. XV w.		
10	Namysłów	Baszta i mur obronny, ob. dom	ul. S. Dubois 31	mur., ok. 1350, ok. 1915r.		
11	Namysłów	Mury obronne	ul. Dworcowa	mur., ok. 1350, 1 poł. XV w.		
12	Namysłów	Mury obronne	ul. Dworcowa	mur., ok. 1350, 1 poł. XV w.		
13	Namysłów	Mur obronny	ul. Jagiellońska	mur., ok. 1350		
14	Namysłów	Przepust rzeki Widawy	ul. Piastowska	mur., ok. 1350		
15	Namysłów	Baszta i mur obronny, ob. oficyna	ul. Pocztowa 11	mur., ok. 1350, ok. 1865 r.		
16	Namysłów	Urząd Miejski	ul. S. Dubois 3	mur., ok. 1900, 1.80 XX w.		
17	Namysłów	Bud. Sądu	Pl. Wolności 1	mur., 1.20 XX w., ok. 1960 r.		
18	Namysłów	Więzienie, ob. dom	ul. Jagiellońska 4a	mur., k. XVIII w. 2 poł. XIX		
19	Namysłów	Dom, ob. Komenda Policji	ul. J. Piłsudskiego 4	mur., 1911 r.		
20	Namysłów	Portiernia przy bramie szpitala, ob. sklep	ul. Oleśnicka 10	mur., ok. 1925		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
21	Namysłów	Ogrodzenie szpitala z bramą wjazdową	ul. Oleśnicka 10	mur., ok. 1912		
22	Namysłów	Budynek Międzyzakładowej Przychodni Lekarskiej	ul. Dubois 7	mur., ok. 1935		
23	Namysłów	Ośrodek Zdrowia	ul. J. Piłsudskiego 13	mur., I. 20 XX w.		
24	Namysłów	Budynek Poradni Odwykowej w Zespole Osrodka Zdrowia	ul. J. Piłsudskiego 13	mur., I. 20 XX w.		
25	Namysłów	Dom, ob. Pogotowie	ul. Wolności 3	mur., ok. 1930		
26	Namysłów	Dom, ob. Dom Dziecka	ul. K. Pułaskiego 1	mur., ok. 1920		
27	Namysłów	Szkoła Podst. nr 5	ul. K. Pułaskiego	mur., ok. 1930		
28	Namysłów	Szkoła Specjalna	ul. Staszica 8	mur., ok. 1900		
29	Namysłów	Dom, ob. Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1	ul. Piastowska	mur., pocz. XIX, I. 20 XX w.		
30	Namysłów	Internat	ul. Reymonta	mur., ok. 1930		
31	Namysłów	Przedszkole	ul. A. Mickiewicza 8	mur., ok. 1935		
32	Namysłów	Dom, ob. w zespole lecznicy zwierząt	ul. 1-go Maja 26a	mur., ok. 1825, ok. 1900		
33	Namysłów	Kino „Zorza“	ul. Wały Jana III	mur., I. 20 XX w.		
34	Namysłów	Bank Spółdzielczy	Plac Wolności	mur., ok. 1925		
35	Namysłów	Bank Zachodni	ul. Dubois	mur. ok. 1900, I. 80 XX w.		
36	Namysłów	Poczta	ul. Pocztowa	mur., ok. 1890		
38	Namysłów	Magazyn przy poczcie	ul. Pocztowa	mur., pocz. XX w.		
39	Namysłów	Dworzec PKP	ul. Dworcowa	mur., pocz. XX w.		
40	Namysłów	Perony dworca PKP	ul. Dworcowa	mur./stal., pocz. XX w.		
41	Namysłów	Wieża ciśnień w zespole dworca PKP	ul. Dworcowa	mur., pocz. XX w.		
42	Namysłów	Bud. warsztatów kolej. w zespole dworca PKP	ul. Dworcowa	mur., pocz. XX w.		
43	Namysłów	Bud. biurowy warsztatów kolej. w zespole dworca PKP	ul. Dworcowa	mur., pocz. XX w.		
44	Namysłów	Magazyn w zespole dworca PKP	ul. Dworcowa	mur., pocz. XX w.		
45	Namysłów	Dom, ob. część hotelu „Polonia“	ul. Obrońców Pokoju 28	mur., ok. 1350, ok. 1825, pocz. XX w.		
46	Namysłów	Lesniczówka, Nadleśnictwo Podmiejskie	ul. Oławska 58	mur., ok. 1915		
47	Namysłów	Dom, ob. nadleśnictwo	ul. Parkowa 13	mur., ok. 1925		
48	Namysłów	Budynek biurowy ZGM	ul. B. Chrobrego 29	mur., ok. 1920		
49	Namysłów	Budynek gospodarczo- biurowy ZGM	ul. B. Chrobrego 29	mur., ok. 1920		
50	Namysłów	Sala sportowa	ul. Powstańców Śl. 1	mur., ok. 1925		
51	Namysłów	Dwór	ul. Staromiejska 10	mur., ok. 1910		
52	Namysłów	Dom	ul. Armii Krajowej 3	mur., ok. 1350, ok. 1900		
53	Namysłów	Dom	ul. Armii Krajowej 4	mur., XVII, 2 poł. XIX, XX		
54	Namysłów	Dom	ul. Armii Krajowej 8	mur., 1 poł. XIX, 1980 przebud.		
55	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 1	mur., k. XIX w.		
56	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 3	mur., ok. 1900		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
57	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 4	mur., ok. 1890		
58	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 7	mur., ok. 1920		
59	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 10	mur., ok. 1920		
60	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 12	mur., ok. 1920		
61	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 17	mur., ok. 1910		
62	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 18	mur., ok. 1870		
63	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 19	mur., ok. 1880		
64	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 20	mur., 4 ćw. XIX w.		
65	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 21	mur., ok. 1915		
66	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 24	mur., ok. 1900		
67	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 26	mur., ok. 1915		
68	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 27	mur., ok. 1910		
69	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 28	mur., ok. 1920		
70	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 29	mur., ok. 1890		
71	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 32	mur., ok. 1905		
72	Namysłów	Dom	ul. Boh. Warszawy 34	mur., ok. 1915		
73	Namysłów	Dom	ul. Chrobrego 2	mur., ok. 1910		
74	Namysłów	Dom	ul. Chrobrego 4	mur., pocz. XX w.		
75	Namysłów	Dom	ul. Chrobrego 9	mur., 2 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
76	Namysłów	Dom	ul. Chrobrego 11	mur., pocz. XX w.		
77	Namysłów	Dom	ul. Chrobrego 18	mur., 4 ćw. XIX w.		
78	Namysłów	Dom	ul. Chrobrego 19	mur., k. XIX w.		
79	Namysłów	Dom	ul. Chrobrego 21	mur., k. XIX w.		
80	Namysłów	Dom	ul. Dubois 2	mur., pocz. XX w.		
81	Namysłów	Dom	ul. Dubois 5	mur., ok. 1900		
82	Namysłów	Dom	ul. Dubois 8	mur., ok. 1860		
83	Namysłów	Dom	ul. Dubois 9	mur., ok. 1880, pocz. XX w.		
84	Namysłów	Dom	ul. Dubois 11	mur., ok. 1890		
85	Namysłów	Dom	ul. Dubois 12	mur., ok. 1850		
86	Namysłów	Dom	ul. Dubois 14	mur., 2 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
87	Namysłów	Dom	ul. Dubois 15	mur., 1 ćw. XIX w., ok. 1925		
88	Namysłów	Dom	ul. Dubois 27	mur., 2 poł. XIX w.		
89	Namysłów	Dom	ul. Dworcowa 1-3	mur., pocz. XX w.		
90	Namysłów	Dom	ul. Dworcowa 9, 7	mur./szach., II poł. XIX w.		
91	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 1	mur., ok. 1920		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
92	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 2	mur., k. XIX w.		
93	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 3	mur., ok. 1900		
94	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 4	mur., ok. 1904		
95	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 9	mur., 2 ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
96	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 10	mur., k. XIX w.		
97	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 11	mur., ok. 1920		
98	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 12	mur., k. XIX w.		
99	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 13	mur., 3 ćw. XIX w.		
100	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 14	mur., 4 ćw. XIX w.		
101	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 15	mur., ok. 1840		
102	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 16	mur., 4 ćw. XIX w., I. 80 XX w.		
103	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 21	mur., k. XIX w.		
104	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 23	mur., 4 ćw. XIX w.		
105	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 25	mur., pocz. XX w.		
106	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 27	mur., 3 ćw. XIX w.		
107	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 34	mur., k. XIX w.		
108	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 35	mur., k. XIX w.		
109	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 36	mur., pocz. XX w.		
110	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 38	mur., k. XX w.		
111	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 40	mur., 2 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
112	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 42	mur., 4 ćw. XIX w., 1993		
113	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 46	mur., k. XIX w.		
114	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 48	mur., k. XIX w.		
115	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 50	mur., pocz. XX w.		
116	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 59	mur., ok. 1825, pocz. XX w.		
117	Namysłów	Dom	ul. Grunwaldzka 62	mur., ok. 1900		
118	Namysłów	Dom	ul. Harcerska 4	mur., ok. 1880		
119	Namysłów	Dom	ul. Harcerska 4a	mur., 2 ćw. XIX w., ok. 1925		
120	Namysłów	Dom	ul. Harcerska 5	mur., ok. 1920		
121	Namysłów	Dom	ul. Harcerska 9	mur., ok. 1850, pocz. XX w.		
122	Namysłów	Dom	ul. Jagiellońska 2	mur., ok. 1350, 4 ćw. XIX w.		
123	Namysłów	Dom	ul. Jagiellońska 8	mur., ok. 1350, ok. 1840		
124	Namysłów	Dom	ul. Kalinowa 14	mur., ok. 1930		
125	Namysłów	Dom	ul. Kalinowa 17	mur., ok. 1885		
126	Namysłów	Dom	ul. Komuny Paryskiej 2	mur., 2 poł. XIX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
127	Namysłów	Dom	ul. Kopernika 2	mur., ok. 1930		
128	Namysłów	Dom	ul. Kopernika 5	mur., ok. 1935		
129	Namysłów	Dom	ul. Kopernika 6	mur., ok. 1925		
130	Namysłów	Dom	ul. Kopernika 8-10	mur., ok. 1925		
131	Namysłów	Dom	ul. Kopernika 12	mur., ok. 1930		
132	Namysłów	Dom	ul. Kopernika 14	mur., ok. 1925		
133	Namysłów	Dom	ul. Kopernika 16	mur., ok. 1925		
134	Namysłów	Dom	ul. Kopernika 20	mur., ok. 1925		
135	Namysłów	Dom	ul. Kościelna 4	mur., ok. 1925		
136	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 1	mur., XIX w.		skreślony
137	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 3	mur., pocz. XIX w.		
138	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 5	mur., 2 ćw. XIX w. pocz. XIX w.		
139	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 6	mur., pocz. XX w.		
140	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 8	mur., 2 ćw. XIX w. pocz. XX w.		
141	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 12	mur., 2 ćw. XIX w., ok. 1900		
142	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 14	mur., ok. 1910		
143	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 18	mur., 2 ćw. XIX w., ok. 1900		
144	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 20	mur., 2 ćw. XIX w.		
145	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 22	mur., k. XIX w.		
146	Namysłów	Dom	ul. Krakowska 24	mur., pocz. XX w.		
147	Namysłów	Dom	ul. Podwale 1	mur., ok. 1900		
148	Namysłów	Dom	ul. Łączańska 18	mur., ok. 1900		
149	Namysłów	Dom	ul. Łączańska 20	mur., ok. 1920		
150	Namysłów	Dom	ul. Łączańska 22	mur., ok. 1925		
151	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 1	mur., ok. 1905		
152	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 5	mur., ok. 1915		
153	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 7	mur.,pocz.XX w., 1993		
154	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 10	mur., ok. 1900, l. 70 XX w.		
156	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 11	mur., ok. 1925		
157	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 27	mur., ok. 1930		
158	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 35	mur., ok. 1930		
159	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 47	mur., ok. 1930		
160	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 51	mur., ok. 1925		
161	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 53	mur., ok. 1930		
162	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 55	mur., ok. 1925		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
163	Namysłów	Dom	ul. 1-go Maja 57	mur., ok. 1925		
164	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 4	mur., 2 ćw. XIX w.		
165	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 6	mur., ok. 1850, ok. 1920		
166	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 7	mur., k. XIX w.		
167	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 8	mur., 2 ćw. XIX w., I. 60 XX w.		
168	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 10	mur., pocz.. XX w.		
169	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 11	mur., pocz.. XX w.		
170	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 12	mur., ok. 1880		
171	Namysłów	Oficyna	ul. 3-go Maja 12a	mur., pocz. XX w.		
172	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 13	mur., 2 poł. XIX w.		
173	Namysłów	Oficyna	ul. 3-Maja 13 a	szach./mur.,ok.1900		
174	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 14	mur., 2 ćw. XIX w., pocz. I. 60 XX w.		
175	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 16	mur., ok. 1880		
176	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 18	mur., XVIII/XIX w.		
177	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 19	mur., 4 ćw. XIX w.		
178	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 20	mur., ok. 1900		
179	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 22	mur., 2 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
180	Namysłów	Dom	ul. 3-go Maja 23	mur., ok. 1880		
181	Namysłów	Dom	ul. Mariańska 1-1a	mur., pocz. XX w.		
182	Namysłów	Dom	ul. Mariańska 3	mur., pocz. XX w.		
183	Namysłów	Dom	ul. Mickiewicza 2	mur., ok. 1920		
184	Namysłów	Budynek gospodarczy	ul. Mickiewicza 2	szach./mur., pocz. XX w.		
185	Namysłów	Dom	ul. Mickiewicza 4	mur., 4 ćw. XIX w.		
186	Namysłów	Dom	ul. Mickiewicza 5	mur., ok. 1925		
187	Namysłów	Dom	ul. Mickiewicza 6	mur., ok. 1920		
188	Namysłów	Dom	ul. Mickiewicza 7	mur., ok. 1925		
189	Namysłów	Dom	ul. Mickiewicza 11-13	mur., ok.1925		
190	Namysłów	Dom	ul. Mickiewicza 15	mur., ok. 1925		
191	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 1	mur., ok. 1925		
192	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 2	mur., ok. 1925		
193	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 3	mur., ok. 1925		
194	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 4-6	mur., ok. 1925		
195	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 5-7	mur., ok. 1925		
196	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 8-10	mur., ok. 1925		
197	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 9	mur., ok. 1915		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
198	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 11-13	mur., ok. 1925		
199	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 12	mur., ok. 1930		
200	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 14	mur., ok. 1930		
201	Namysłów	Dom	ul. S. Moniuszki 15	mur., ok. 1930		
202	Namysłów	Dom	ul. Obrońców Pokoju 8	mur., k. XIX w.		
203	Namysłów	Dom	ul. Obrońców Pokoju 10	mur., k. XIX w.		
204	Namysłów	Dom	ul. Obrońców Pokoju 16	mur., ok. 1880		
205	Namysłów	Dom	ul. Obrońców Pokoju 17	mur., 2 poł. XIX w.		
206	Namysłów	Dom	ul. Obrońców Pokoju 20	mur., 2 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
207	Namysłów	Dom	ul. Obrońców Pokoju 22	mur., 1 poł. XVIII w., k. XIX w., l. 60 XX w.		
208	Namysłów	Dom	ul. S. Okrzei 1	mur., ok. 1925		
209	Namysłów	Dom	ul. S. Okrzei 9	mur., ok. 1925		
210	Namysłów	Dom	ul. S. Okrzei 12	mur., ok. 1925		
211	Namysłów	Dom	ul. S. Okrzei 14	mur., ok. 1925		
212	Namysłów	Dom	ul. Oleśnicka 9	mur., k. XIX w., l. 70 XX w.		
213	Namysłów	Dom	ul. Oleśnicka 13	mur., ok. 1900		
214	Namysłów	Dom	ul. Oławska 1	mur., ok. 1930		
215	Namysłów	Dom	ul. Oławska 2	mur., pocz. XX w.		
216	Namysłów	Dom	ul. Oławska 4	mur., l. 30 XX w.		
217	Namysłów	Dom	ul. Oławska 5	mur., pocz./ XX w., ok. 1970		
218	Namysłów	Dom	ul. Oławska 6	mur., l. 30 XX w.		
219	Namysłów	Dom	ul. Oławska 10	mur., ok. 1925		
220	Namysłów	Dom	ul. Oławska 11	mur., k. XIX w.		
221	Namysłów	Dom, ob. zakł. spawalniczy	ul. Oławska 13	mur., ok. 1900		
222	Namysłów	Dom	ul. Oławska 20	mur., l. 20 XX w.		
223	Namysłów	Dom	ul. Oławska 23	mur., ok. 1930		
224	Namysłów	Dom	ul. Oławska 56 (za miastem)	mur., pocz. XX w.		
225	Namysłów	Dom	ul. Jana Pawła II 1	mur., l. 20 XX w.		
226	Namysłów	Dom	ul. Jana Pawła II 3	mur., ok. 1925		
227	Namysłów	Dom	ul. Jana Pawła II 5-7	mur., ok. 1925		
228	Namysłów	Dom	ul. Jana Pawła II 9-11	mur., ok. 1920		
229	Namysłów	Dom	ul. Jana Pawła II 17	mur., ok. 1915, l. 70 XX w.		
230	Namysłów	Dom	ul. Jana Pawła II 19-21	mur., ok. 1925		
231	Namysłów	Dom	ul. Jana Pawła II 23	mur., ok. 1925		
232	Namysłów	Dom	ul. Jana Pawła II 27	mur., ok. 1925		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
233	Namysłów	Dom	ul. Jana Pawła II 29	mur., ok. 1925		
234	Namysłów	Dom	ul. Jana Pawła 33	mur., ok. 1925		
235	Namysłów	Dom	ul. Partyzantów 1	mur., ok. 1930		
236	Namysłów	Dom	ul. Piastowska 6	mur., 2 poł. XVIII w., k. XIX w., l. 60 XX w.		
237	Namysłów	Dom	ul. Piastowska 10	mur., ok. 1880		
238	Namysłów	Dom	ul. Piastowska 12	mur., 3 ćw. XIX w.		
239	Namysłów	Dom	ul. Piastowska 20	mur., ok. 1350, ok. 1910		
240	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 1	mur., k. XIX w.		
241	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 3	mur., ok. 1900		
242	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 5	mur., ok. 1900		
259	Namysłów	Oficyna	ul. Piłsudskiego 5	mur., pocz. XX w.		
260	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 6	mur., 1911-12		
261	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 7	mur., ok. 1900		
262	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 8	mur., ok. 1905		
263	Namysłów	Stodoła	ul. Piłsudskiego 8	mur., ok. 1905		
264	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 10	mur., pocz. XX w.		
265	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 12	mur., 4 ćw. XIX w.		
266	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 15	mur., ok. 1900		
267	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 19	mur., ok. 1920		
268	Namysłów	Dom	ul. Piłsudskiego 21	szach./mur., 1 ćw. XIX w., ok. 1920		
269	Namysłów	Dom	ul. Pocztowa 1	mur., ok. 1880		
270	Namysłów	Dom	ul. Pocztowa 2	mur., ok. 1935		
271	Namysłów	Dom	ul. Pocztowa 4	mur., ok. 1825, ok. 1910		
272	Namysłów	Dom	ul. Pocztowa 5	mur., 1 poł. XVIII, XIX, l. 60 XX w.		
273	Namysłów	Dom	ul. Pocztowa 11	mur., ok. 1350, 1865		
274	Namysłów	Dom	ul. Pułaskiego 1	mur., pocz. XX w.		
275	Namysłów	Dom	ul. Pułaskiego 8	mur., ok. 1930		
276	Namysłów	Dom	ul. Pułaskiego 12	mur., ok. 1930		
277	Namysłów	Dom	ul. Pułaskiego 20	mur., ok. 1930		
278	Namysłów	Dom	ul. Pułaskiego 28	mur., ok. 1925		
279	Namysłów	Dom	ul. Reymonta 5a	mur., ok. 1925, 1936		
280	Namysłów	Dom	ul. Reymonta 7	mur., l. 20 XX w.		
281	Namysłów	Dom	ul. Reymonta 9	mur., l. 20 XX w.		
282	Namysłów	Dom	ul. Reymonta 11	mur., l. 20 XX w.		
283	Namysłów	Dom	ul. Rynek 1	mur., 2 poł. XIX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
284	Namysłów	Dom	ul. Rynek 2	mur., 2 poł. XIX w.		
289	Namysłów	Dom	ul. Rynek 7	mur., 2 poł. XIX - XX		
290	Namysłów	Dom	ul. Rynek 8	mur., 2 poł. XIX - XX		
291	Namysłów	Dom	ul. Rynek 9	mur., 2 poł. XIX - XX		
292	Namysłów	Dom	ul. Rynek 10	mur., 2 poł. XIX - XX.		
293	Namysłów	Dom	ul. Rynek 11	mur., 2 poł. XIX - XX		
294	Namysłów	Dom	ul. Rynek 18	mur., ok. 1860		
295	Namysłów	Dom	ul. Rynek 22	mur., pocz.. XX w.		
296	Namysłów	Dom	ul. Sejmowa 11-21	mur., ok. 1925		
297	Namysłów	Dom	ul. Sejmowa 16-18	mur., ok. 1935		
298	Namysłów	Dom	ul. Sejmowa 20	mur., ok. 1935		
299	Namysłów	Dom	ul. Sejmowa 23	mur., ok. 1935		
300	Namysłów	Dom	ul. Sejmowa 25-37	mur., ok. 1935		
301	Namysłów	Dom	ul. M.C.Skłodowskiej 2	mur., k. XIX w.		
302	Namysłów	Stodoła	ul. M.C.Skłodowskiej 2	mur., k. XIX w.		
303	Namysłów	Dom	ul.M.C.Skłodowskiej 6-8	mur., k. XIX w.		
304	Namysłów	Wozownia	ul. Staromiejska 2	mur., ok. 1825		
305	Namysłów	Obora	ul. Staromiejska 2	mur., ok. 1890		
306	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 2a	mur., ok. 1825, ok. 1900, l. 70. XX w.		
307	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 8	mur., 1885		
308	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 13	mur., ok. 1925		
309	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 14	mur., 1898		
310	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 15	mur., ok. 1900		
311	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 26	mur., 2 ćw. XIX w., l. 20 XX w.		
312	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 35	mur./szach., 1 ćw. XIX w.		
313	Namysłów	Stodoła	ul Staromiejska 36	drew., 2 ćw. XIX w.		
314	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 37	mur., 1935		
315	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 38	mur., ok. 1920		
316	Namysłów	Kurnik-golebnik	ul Staromiejska 38	mur./szach., pocz. XX w.		
317	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 39	mur., ok. 1840		
318	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 41	mur., ok. 1880		
319	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 43	mur., ok. 1885		
320	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 49	mur., ok. 1900		
321	Namysłów	Dom	ul Staromiejska 51	mur./szach., 1910-11		
322	Namysłów	Dom	ul. Staszica 1	mur., 2 ćw. XIX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
323	Namysłów	Dom	ul. Staszica 2	mur., I poł. XIX w.		
324	Namysłów	Dom	ul. Staszica 3	mur., 2 ćw. XIX w., ok. 1960		
325	Namysłów	Dom	ul. Staszica 5	mur., 1890		
326	Namysłów	Dom	ul. Szkolna 1	mur., 2 ćw. XIX w. ok. 1880		
327	Namysłów	Dom	ul. Szkolna 3	mur., ok.. 1905		
328	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 5	mur., ok. 1925		
329	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 6	mur., I. 20 XX w.		
330	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 7	mur., ok. 1930		
331	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 8	mur., I. 20 XX w.		
332	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 12	mur., ok. 1915		
333	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 14	mur., ok. 1915		
334	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 16	mur., ok. 1930		
335	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 18	mur., ok. 1925		
336	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 20	mur., ok. 1921		
337	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 24 -26	mur., ok. 1925		
338	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 28 -30	mur., ok. 1925		
339	Namysłów	Dom	ul. Parkowa 32-34	mur., ok. 1925		
340	Namysłów	Dom	ul. Wały Jana III 7	mur., ok. 1915		
341	Namysłów	Dom	ul. Waryńskiego 1	mur., k. XIXw.		
342	Namysłów	Dom	ul. Waryńskiego 3	mur., ok. 1925		
343	Namysłów	Dom	ul. Waryńskiego 7	mur., pocz. XX w., 1993		
344	Namysłów	Dom	ul. Wojska Polskiego 1	mur., 2 poł. XIX w.		
345	Namysłów	Dom	ul. Wojska Polskiego 2	mur., ok. poł. XIX		
346	Namysłów	Dom	ul. Wojska Polskiego 3	mur., 2 poł. XIX w.		
347	Namysłów	Dom	ul. Wojska Polskiego 4	mur., ok. poł. XIX		
348	Namysłów	Dom	ul. Wojska Polskiego 5	mur., 2 poł. XIX w.		
349	Namysłów	Dom	ul. Wojska Polskiego 6	mur., 2 poł. XIX w.		
350	Namysłów	Dom	ul. Wojska Polskiego 7	mur., 2 poł. XIX w.		
351	Namysłów	Dom	ul. Wojska Polskiego 9	mur., 2 poł. XIX w.		
352	Namysłów	Oficina	ul. Wojska Polskiego 9a	mur., pocz.. XX w.		
353	Namysłów	Dom	ul. Wojska Polskiego 10	mur., 2 poł. XIX w.		
354	Namysłów	Dom	ul. Wojska Polskiego 11	mur., XIX/XX w.		
355	Namysłów	Dom	Pl. Wolności 5	mur., I. 20 XX w.		
356	Namysłów	Dom	ul. Wróblewskiego 1a	mur., 2 ćw. XIX w.		
357	Namysłów	Dom	ul. Wróblewskiego 3	mur., ok. 1915.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
358	Namysłów	Dom	ul. Wróblewskiego 5	mur., ok. 1905		
359	Namysłów	Dom	ul. Wróblewskiego 7	mur., ok. 1910		
360	Namysłów	Dom	ul. Żwirki i Wigury 2	mur., ok. 1930		
361	Namysłów	Browar – bud. administrac.	ul. B. Chrobrego 26	mur., ok. 1900 r.		
362	Namysłów	Budynek browaru	ul. B. Chrobrego 24	mur., ok. 1900 r.		
363	Namysłów	Browar – bud. słodowni	ul. Chrobrego 22	mur., 1900 r.		
364	Namysłów	Portiernia bazy transportowej browaru	ul. B. Chrobrego	mur., 4 ćw. XIX w.		
365	Namysłów	Bud. magazynowy w zesp. browaru	ul. B. Chrobrego	mur., ok. 1900 r.		
366	Namysłów	Kotłownia browaru, ob. bud. biurowy	ul. B. Chrobrego 26	mur., ok. 1925 r.		
367	Namysłów	Bud. warsztatów w zesp. browaru	ul. B. Chrobrego	mur., ok. 1900 r.		
368	Namysłów	Browar – bud. leżakowni	ul. B. Chrobrego	mur., 1859 r.		
369	Namysłów	Budynek browaru	ul. B. Chrobrego 28	mur., k. XIX w.		
370	Namysłów	Bud. wagi przemysłowej ZPZ .	ul. Buczka	mur., ok. 1920 r.		
371	Namysłów	Budynek PSK	ul. Dworcowa	mur., pocz. XX w.		
372	Namysłów	Magazyn	ul. Jagiellońska 6	mur., ok. 1350, ok. 1825 r.		
373	Namysłów	Bud. produkc. Spółdz. Pracy	ul. Kościelna 2	mur., 1910 r.		
374	Namysłów	Wieża ciśnień	ul. Łączańska	mur., ok. 1925 r.		
375	Namysłów	Budynek przemysłowy Zakł. Energii Ciepłej	ul. Łączańska	mur., ok. 1900 r.		
376	Namysłów	Kuźnia	ul. 1-go Maja 28	mur., ok. 1900 r.		
377	Namysłów	Magazyn	ul. 1-go Maja 3	mur., pocz. XX w.		
378	Namysłów	Trafostacja	ul. 1-go Maja	mur., ok. 1915 r.		
379	Namysłów	Rzeźnia	ul. Oleśnicka	mur., 1906 r.		
380	Namysłów	Bud. gosp. POM	ul. Oleśnicka 15	mur., pocz. XX w.		
381	Namysłów	Stpdoła POM	ul. Oleśnicka 15	mur., pocz. XX w.		
382	Namysłów	Bud. gosp. POM	ul. Oleśnicka 15	mur., szach., pocz. XX w.		
383	Namysłów	Trafostacja	ul. Oławska	mur., ok. 1925r.		
384	Namysłów	Wiadukt	ul. Jana Pawła II pl. Wolności	mur., stal., pocz. XX w.		
385	Namysłów	Spichlerz	ul. Piastowska 1	mur., ok. 1825, pocz. XX w.		
386	Namysłów	Magazyn	ul. Piastowska 3	mur., pocz. XX w.		
387	Namysłów	Magazyn SOP	ul. Piastowska	mur., 1 ćw. XX w.		
388	Namysłów	Młyn	ul. Piastowska	mur., pocz. XX w.		
389	Namysłów	Młyn (opuszczony)	ul. S. Rejmonta	mur., k. XIX w.		
390	Namysłów	Bud. produkcyjny w zesp. młyna (opuszczony)	ul. S. Rejmonta	mur., k. XIX w.		
391	Namysłów	Kotłownia w zesp. młyna	ul. S. Rejmonta	mur., k. XIX w.		
392	Namysłów	Śluza z mostem w zesp. młyna	ul. Staromiejska	mur., drwn., pocz. XX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica	data, wykonanie	numer decyzji o wpisie do rejestru	Uwagi
393	Namysłów	Młyn	ul. Staromiejska	mur., pocz. XX w.		
394	Namysłów	Spichlerz Centr. Nasiennej	ul. Plac Wolności 12	mur., ok. 1910 r.		
395	Namysłów	Trafostacja	ul. Żwirki i Wigury	mur., ok. 1915 r.		

B. GMINA NAMYSŁÓW

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestru	uwagi
1	Baldwinowice	Dom w zespole folwarcznym	nr 5	mur., ok. 1900 r.		
2	Baldwinowice	Dom w zespole folwarcznym	nr 6	mur., 3 ćw. XIX w.		
3	Baldwinowice	Stodoła w zespole folwarcznym		mur., ok. 1825, pocz. XX w.		
4	Baldwinowice	Stodoła w zespole folwarcznym		mur., drewn., 1 ćw. XIX w.		
5	Baldwinowice	Obora w zespole folwarcznym		mur., pocz. XIX w.		
6	Baldwinowice	Budynek gospodarczy w zespole folwarcznym		mur., pocz. XX w.		
7	Baldwinowice	Dom wł. Salwiz Franciszek	nr 7	mur., ok. 1920, ok. 1975 r.		
8	Baldwinowice	Dom wł. Bienik Grażyna	nr 9	mur., drewn., ok. 1850 r.		
9	Baldwinowice	Dom wł. Noniesielski Jan	nr 10	mur., ok. 1930 r.		
10	Baldwinowice	Trafostacja		mur., ok. 1925 r.		
11	Barzyna	Dom wł. Lewkowicz Marianna	nr 7	mur., k. XIX w.		
12	Barzyna	Stodoła wł. Janiczek Marianna		drewn., ok. poł. XIX w.		
13	Brzezinka	Spichlerz w zespole folwarcznym		mur., pocz. XX w.		
14	Brzezinka	Obora w zespole folwarcznym		mur., pocz. XX w.		
15	Brzezinka	Dom wł. Szymański Antoni	nr 10b	mur., pocz. XX w.		
16	Brzezinka	Dom wł. Raczyńska Izabela	nr 12	mur., 4 ćw. XIX w.		
17	Brzezinka	Dom wł. Urząd Miasta i Gm.	nr 13	mur., drewn. ok. 1925 r.		
18	Brzezinka	Trafostacja		mur., ok. 1925 r.		
19	Brzozowiec	Dom wł. Jędrzejska Danuta	nr 45	mur., 3 ćw. XX w. ok. 1910 r.		
20	Brzozowiec	Leśniczówka wł. Nadleśnictwo Namysłów	nr 47	mur., ok. 1825 r.		
21	Brzozowiec	Bud. gosp. przy Leśniczówce wł. Nadleśnictwo Namysłów		mur., ok. 1900 r.		
22	Brzozowiec	Dom wł. Bień Władysław	nr 3	mur., ok. 1920 r.		
23	Brzozowiec	Dom wł. Stasieńko Jakub	nr 11	mur., k. XIX w.		
24	Brzozowiec	Dom wł. Długa Julia	nr 12	mur., 3 ćw. XIX w.		
25	Brzozowiec	Dom wł. Fiałkowski Ryszard	nr 15	mur., 3 ćw. XIX w.		
26	Brzozowiec	Dom wł. Teodorowska Krystyna	nr 20	mur., 4 ćw. XIX w.		
27	Brzozowiec	Dom wł. Rybotycka Emilia	nr 21	mur., k. XIX w.		
28	Brzozowiec	Dom wł. Kuleszka Aniela	nr 23	mur., 4 ćw. XIX w.		
29	Brzozowiec	Bud. gosp. wł. Wyszowska Stanisława	nr 25	mur., pocz. XX w.		
30	Brzozowiec	Dom wł. Jaśnikowska Paulina	nr 28	mur., 4 ćw. XIX w.		
31	Brzozowiec	Dom wł. Szuszkiewicz Teodor	nr 30	mur., ok. 1920 r.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
32	Brzozowiec	Dom wł. Boczar Józef	nr 31	mur., ok. 1920 r.		
33	Brzozowiec	Dom (dom nauczyciela)	nr 34	mur., ok. 1925 r.		
34	Brzozowiec	Dom wł. Rybotycki Ludwik	nr 37	mur., ćw. XIX, pocz. XX w.		
35	Brzozowiec	Dom wł. Stadniczuk Stanisław	nr 43	mur., 4 ćw. XIX w.		
36	Brzozowiec	Dom wł. Pawlak Mieczysław	nr 46	mur., ok. 1900 r.		
37	Brzozowiec	Dom wł. Cacek Antoni	nr 49	mur., pocz. XX w.		
38	Brzozowiec	Dom wł. Kwiatkowski Jerzy	nr 50	mur., ok. 1910 r.		
39	Brzozowiec	Dom wł. Konarska Rozalia	nr 61	mur., I. 20 XX w.		
40	Brzozowiec	Dom wł. Bień Kazimiera	nr 62	mur., I. 20 XX w.		
41	Brzozowiec	Dom wł. Bień Paweł	nr 63	mur., pocz. XX w.		
42	Brzozowiec	Dom wł. Przysucha Maria	nr 66	mur., 3 ćw. XIX, I. 20 XX w.		
43	Brzozowiec	Dom wł. Domańska Maria	nr 70	mur., pocz. XX w.		
44	Brzozowiec	Dom wł. Olejnik Irena	nr 72	mur., pocz. XX w.		
45	Brzozowiec	Dom wł. Bień Zofia	nr 75	mur., 1 ćw. XIX w.		
46	Brzozowiec	Dom wł. Wiśniewski Bronisław	nr 76	mur., ok. 1850, 1.80 XX w.		
47	Brzozowiec	Dom wł. Kwiecień Genowefa	nr 83	mur., pocz. XIX w.		
48	Brzozowiec	Dom wł. Nowak Wojciech	nr 86	mur., pocz. XIX w.		
49	Brzozowiec	Dom wł. Cieśla Bronisław	nr 87	mur., 3 ćw. XIX w.		
50	Brzozowiec	Dom, ob. bud. gosp. wł. Cieśla Bronisław	nr 87	mur., 2 ćw. XIX w.		
51	Brzozowiec	Trafostacja		mur., ok. 1925r.		
52	Bukowa Śląska	Kapliczka św. Floriana	nr 14	mur., ok. poł. XIX w.		
53	Bukowa Śląska	Kapliczka przy drodze do Kępna		mur., ok. poł. XIX w.		
54	Bukowa Śląska	Kapliczka Ukrzyżowania (w polu)		mur., ok. poł. XIX w.		
55	Bukowa Śląska	Kapliczka przydrożna przy folwarku		mur., 1892 r.		
56	Bukowa Śląska	Pozostałości pałacu		mur., 2 poł. XVIII w.		
57	Bukowa Śląska	Rządcaówka w zesp. folwarcz., ob. poczta		mur., ok. 1915 r.		
58	Bukowa Śląska	Bramaka ogrodzenia folwarku		mur., ok. 1880 r.		
59	Bukowa Śląska	Dom w zespole folwarcznym	nr 50	mur., ok. 1850, pocz. XX w.		
60	Bukowa Śląska	Dom w zespole folwarcz. wł. Stasiak Jan		mur., 2 ćw. XIX, 1.20 XX w.		
61	Bukowa Śląska	Dom w zesp. folwarcz. wł. Stasiak Jan	nr 51	mur., 1 ćw. XIX w.		
62	Bukowa Śląska	Lamus w zespole folwarcz. wł. Stasiak Jan	nr 51	mur., 2 ćw. XIX w.		
63	Bukowa Śląska	Dom w zespole folwarcz. wł. Ciepły Jan	nr 54	mur., 1865 r.		
64	Bukowa Śląska	Spichlerz w zespole folwarcznym		mur., 3 ćw. XIX w.		
65	Bukowa Śląska	Stodoła w zesp. folwarcznym		mur., k. XIX w.		
66	Bukowa Śląska	Staw hodowlany w zesp. folwarcznym		k. XIX w.		
67	Bukowa Śląska	Szkola Podstawowa		mur., I.30 XX w.		
68	Bukowa Śląska	Dom Ludowy (świetlica gm.)	nr 12a	mur., ok. 1825 r.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
69	Bukowa Śląska	Stacja kolejowa		mur., ok. 1925 r.		
70	Bukowa Śląska	Budynek gospodarczy w zesp. stacji kolejowej		mur., ok. 1925 r.		
71	Bukowa Śląska	Dom wł. PKP	nr 48a	mur., ok. 1925 r.		
72	Bukowa Śląska	Remiza strażacka		mur., drewn., ok. 1925 r.		
73	Bukowa Śląska	Dom wł. Krupiński Jan	nr 9	mur., 4 ćw. XIX w.		
74	Bukowa Śląska	Dom wł. Puszczyk Adam	nr 20b	mur., k. XIX, l. 70 XX w.		
75	Bukowa Śląska	Budynek gosp. wł. Krakoniak Kazimierz	nr 25	mur., k. XIX w.		
76	Bukowa Śląska	Budynek gosp. wł. Krakoniak Kazimierz	nr 25	mur., k. XIX w.		
77	Bukowa Śląska	Dom wł. Staniszewski M.	nr 30	mur., ok. 1935 r.		
78	Bukowa Śląska	Dom wł. Krukowski Francisz.	nr 34	mur., k. XIX w.		
77	Bukowa Śląska	Dom wł. Mazur Zofia	nr 35	mur., 4 ćw. XIX w.		
78	Bukowa Śląska	Dom wł. Opas Jan	nr 36a	mur., k. XIX, l. 70 XX w.		
79	Bukowa Śląska	Dom wł. Topolnicki Emil	nr 42	mur., ok. 1915, l. 70 XX w.		
80	Bukowa Śląska	Dom wł. Stefaniuk Anna	nr 45	mur., ok. 1925r.		
81	Bukowa Śląska	Dom wł. Hocoj Józef	nr 55	mur., 1898, l. 60 XX w.		
82	Bukowa Śląska	Dom wł. Pietrzyk Jan	nr 57a	mur., k. XIX, l. 70 XX w.		
83	Bukowa Śląska	Stodoła ob. Punkt Skupu Żywca (przy drodze do Kępna).		mur., 2 ćw. XIX w.		
84	Bukowa Śląska	Trafostacja		mur., ok. 1925 r.		
85	Głuszyna	Kościół parafialny p. w. Wszystkich Świętych		mur., 1842-44 r.		
86	Głuszyna	Ogrodzenie kościoła paraf.		mur., 1842 r.		
87	Głuszyna	Cmentarz przy kościele		2 poł. XIX -po 1945 r.		
88	Głuszyna	Plebania	ul. Główna 111	mur., ok. 1910 r.		
89	Głuszyna	Bud. gosp. przy plebani	ul. Główna 111	mur., ok. 1850 r.		
90	Głuszyna	Szkoła Podstawowa	ul. Główna	mur., ok. 1930 r.		
91	Głuszyna	Szkoła Podstawowa	ul. Kościelna	mur., ok. 1880 r.		
92	Głuszyna	Przedszkole	ul. Główna	mur., l. 30 XX w.		
93	Głuszyna	Poczta	ul. Główna	mur., ok. 1925r.		
94	Głuszyna	Dom	ul. Długa 7	mur., k. XIX, l. 70 XX w.		
95	Głuszyna	Dom	ul. Długa 9	mur., 1922 r.		
96	Głuszyna	Dom	ul. Długa 31	mur., 1920 r.		
97	Głuszyna	Dom	ul. Długa 56	mur., 1910 r.		
98	Głuszyna	Dom	ul. Długa 78-80	mur., 1922 r.		
99	Głuszyna	Dom	ul. Główna 2	mur., 4 ćw. XIX, l. 70 XX w.		
100	Głuszyna	Dom	ul. Główna 9-11-13	mur., ok. 1925, ok. 1975 r.		
101	Głuszyna	Dom ob. budynek gosp.	ul. Główna 14	mur., drewn. 2 ćw. XIX w.		
102	Głuszyna	Dom	ul. Główna 21a	mur., pocz. XX w.		
103	Głuszyna	Stodoła	ul. Główna 21a	mur., ok. 1850 r.		
104	Głuszyna	Dom	ul. Główna 27	mur., k. XIX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wypisie do rejestracji	uwagi
105	Głuszyna	Dom	ul. Główna 31	mur., ok. 1920, ok. 1975 r.		
106	Głuszyna	Dom	ul. Główna 35	mur., k. XIX w.		
107	Głuszyna	Dom	ul. Główna 37	mur., 4 éw. XIXw.		
108	Głuszyna	Stodoła	ul. Główna 37	mur., k. XIX w.		
109	Głuszyna	Dom	ul. Główna 45	mur., ok. 1900r.		
110	Głuszyna	Dom	ul. Główna 59	mur., 4 éw. XIX, I. 70 XX w.		
111	Głuszyna	Budynek gospodarczy	ul. Główna 59	mur., ok. 1880r.		
112	Głuszyna	Dom	ul. Główna 65	mur., k. XIX w.		
113	Głuszyna	Dom	ul. Główna 66	mur., ok. 1930 r.		
114	Głuszyna	Dom	ul. Główna 67	mur., 1919 r.		
115	Głuszyna	Dom	ul. Główna 75	mur., ok. 1825, I. 70 XX w.		
116	Głuszyna	Dom	ul. Główna 77	mur., pocz. XX w. ok. 1975 r.		
117	Głuszyna	Dom	ul. Główna 87	mur., ok. 1925 r.		
118	Głuszyna	Dom	ul. Główna 92	mur., pocz. XX w.		
119	Głuszyna	Dom, ob. bar	ul. Główna 93	mur., ok. 1920,ok. 1970 r.		
120	Głuszyna	Dom	ul. Główna 113	mur., k. XIX w.		
121	Głuszyna	Dom ob. budynek gospodarczy	ul. Główna 113	mur., 4 éw. XIX w.		
122	Głuszyna	Dom	ul. Główna 116	mur., ok. 1925 r.		
123	Głuszyna	Dom	ul. Główna 131	mur., k. XIX w.		
124	Głuszyna	Dom	ul. Główna 136	mur., k. XIX w.		
125	Głuszyna	Dom	ul. Główna 175	mur., 4 éw. XIX w.		
126	Głuszyna	Dom	ul. Krótka 6	mur., 4 éw. XIX w.		
127	Głuszyna	Dom	ul. Krótka 20	mur., ok. 1850, pocz. XX w.		
128	Głuszyna	Dom	ul. Krzywa 4	mur., ok. 1915		
129	Głuszyna	Dom	ul. Połna 2	mur., I. 20 XX w.		
130	Głuszyna	Dom	ul. Rychtalska 2	mur./drew., ok. 1925		
131	Głuszyna	Dom	ul. Rychtalska 4	mur./drew., ok. 1925, ok. 1975		
132	Głuszyna	Trafostacja	ul. Główna	mur., ok. 1925		
133	Głuszyna	Trafostacja	ul. Długa	mur., ok. 1925		
134	Igłowice	Dom, wł. Cieplicki Michał	nr 7	mur., ok. 1925, ok. 1985		
135	Igłowice	Dom, wł. Kanraj Leszek	nr 9	mur., ok. 1920		
136	Igłowice	Dom, wł. Golda Bronisława	nr 11	mur., 2 éw. XIX w.		
137	Igłowice	Dom, wł. Wajzert Józef	nr 13	mur., ok. 1920		
138	Igłowice	Dom, wł. Tatrzyk Stanisław	nr 16	mur., ok. 1840		
139	Igłowice	Dom, wł. Golda Bronisław	nr 17	mur., ok. 1850		
140	Igłowice	Dom, wł. Bielecki Józef	nr 19	mur./drew., ok. 1920		
141	Igłowice	Dom, wł. Brycha Janina	nr 22	mur./szach., ok. 1915		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
142	Igłowice	Dom, wł. Adamczyk Jadwiga	nr 23	mur./szacyh., ok. 1915		
143	Igłowice	Dom, wł. Moś Henryk	nr 24	mur./szach., ok. 1915		
143	Igłowice	Dom, wł. Cieplicka Anna	nr 25	mur./szach., ok. 1915		
144	Igłowice	Dom, wł. Mikołajew Antoni	nr 26	mur./szach., ok. 1915		
145	Igłowice	Dom, wł. Mikołajew Józef	nr 27	mur./szach., ok. 1915		
146	Igłowice	Dom, wł. Cieplicki Leszek	nr 28	mur./szach., ok. 1915, l. 80 XX w.		
147	Jastrzębie	Gorzelnia w zespole dworsko- folwarcznym	ul. Dworcowa	mur., ok. 1850, pocz. XX w.		
148	Jastrzębie	Dom (czworak)	ul. Dworcowa 40	mur., ok. 1900		
149	Jastrzębie	Budynek stacji PKP	ul. Dworcowa	mur., ok. 1880		
150	Jastrzębie	Dom	ul. Dworcowa 27	mur., k. XIX w.		
151	Jastrzębie	Dom	ul. Dworcowa 29	mur., ok. 1915		
152	Jastrzębie	Dom	ul. Dworcowa 30-31	mur., ok. 1920		
153	Jastrzębie	Dom	ul. Dworcowa 32-33	mur., ok. 1920		
154	Jastrzębie	Dom	ul. Dworcowa 35	mur., k. XIX w.		
155	Jastrzębie	Dom	ul. Opolska 12	mur., ok. 1925		
156	Jastrzębie	Dom	ul. Opolska 23	mur., ok. 1910		
157	Juskie	Dom w zespole dworsko- folwarcznym, wł. Małko M. Tymecka 1	nr 7	mur./szach., ok. 1920		
158	Juskie	Czworak w zespole dworsko- folwarcznym, wł. Żóltaniecki, Chojna	nr 10a-10b	mur., 2 ćw. XIX w.		
159	Juskie	Czworak w zespole dworsko- folwarcznym, wł. Helmis, Meckiewicz	nr 11a-11b	mur., 1 ćw. XIX w.		
160	Juskie	Budynek gospodarczy w zespole dworsko-folwarcz.		mur., pocz. XX w.		
161	Juskie	Stodoła w zespole dworsko- folwarcznym		mur., 1 poł. XIX w.		
162	Juskie	Bramka ogrodzenia w zespole dworsko-folwarcz.		mur., ok. 1850		
163	Juskie	Dom, wł. Janik Władysław	nr 5	mur., 4 ćw. XIX w.		
164	Kamienna	Kaplica cmentarna		mur., 1839		
165	Kamienna	Pozostałości parku dworskiego		1 ćw. XIX w. -pocz. XX w.		
166	Kamienna	Dom w zespole dworskim	nr 5	mur., 4 ćw. XIX w.		
167	Kamienna	Dom ogrodnika w zespole folwarcznym	nr 7	mur., ok. 1850, l. 80 XX w.		
168	Kamienna	Dom w zespole dworskim	nr 9	mur., 1 ćw. XIX w.		
169	Kamienna	Dom w zespole dworskim	nr 10	mur., ok. 1850		
170	Kamienna	Pozostałości gorzelni w zespole folwarcznym		mur., 1900		
171	Kamienna	Piekarnia, ob. bud. gospodarczy w zespole folwarcznym		szach., 2 ćw. XIX w.		
172	Kamienna	Spichlerz w zespole folwarcznym		mur., ok. 1850, pocz. XX w.		
173	Kamienna	Obora w zespole folwarcznym		mur., 1851		
174	Kamienna	Stodoła w zespole folwarcznym		mur., 1 ćw. XIX w.		
175	Kamienna	Dom, wł. Kazimierz Smagacz	nr 4	mur., 4 ćw. XIX w.		
176	Kamienna	Stodoła przy domu nr 4, wł. Kazimierz Smagacz		mur., ok. 1850		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
177	Kamienna	Dom, wł. Zielińska Stefania	nr 23	mur., 2 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
178	Kamienna	Dom, wł. Gorzeja Marcin	nr 33	mur., 4 ćw. XIX w.		
179	Kamienna	Dom, wł. Staszczyszyn Marian	nr 36	mur., ok. 1915		
180	Kamienna	Dom, wł. Kulczycki Tadeusz	nr 39	mur., ok. 1880		
181	Kamienna	Budynek gospodarczy przy domu nr 39, wł. Kulczycki Tadeusz		mur., ok. 1880		
182	Kamienna	Dom, wł. Marmul P. Szymson T.	nr 40-41	mur., ok. 1825, ok. 1900		
183	Kamienna	Stodoła przy domu nr 49, wł. Marmul Franciszek		mur., pocz. XX w.		
184	Kamienna	Dom, wł. Zubek Artur	nr 51	mur., pocz. XX w.		
185	Kamienna	Dom, wł. Duduń Aniela	nr 55	mur., ok. 1890		
186	Kamienna	Dom, wł. Duduń A., Olczyk T.	nr 56	mur., ok. 1900		
187	Kamienna	Dom, wł. Olczyk Tadeusz	nr 57	mur., 1900		
188	Kamienna	Dom, wł. Borowski Bronisław	nr 61	mur., 1925		
189	Kamienna	Dom, wł. Urbaniak Ignacy	nr 71	mur., ok. 1925		
190	Kamienna	Wiadukt		mur., pocz. XX w.		
191	Kamienna	Wiadukt		mur., pocz. XX w.		
192	Kamienna	Trafostacja	przy domu nr 23	mur., ok. 1920		
193	Kowalowice	Cmentarz przy kościelny		2 poł. XIX w. - po 1945		
194	Kowalowice	Plebania	ul. Główna 23	mur., pocz. XIX w.		
195	Kowalowice	Kapliczka w parku dworskim	ul. Główna	drew., ok. 1900		
196	Kowalowice	Park		41/80		
197	Kowalowice	Dom w zespole folwarcznym	ul. Cicha 4	mur./szach., ok. 1915		
198	Kowalowice	Dom w zespole folwarcznym	ul. Jedności 2	mur., k. XIX w.		
199	Kowalowice	Dom w zespole folwarcznym	ul. Jedności 4	mur., pocz. XX w.		
200	Kowalowice	Dom w zespole folwarcznym	ul. Jedności 6	mur., pocz. XX w.		
201	Kowalowice	Dom w zespole folwarcznym	ul. Jedności 8-10	mur., ok. 1900, l. 20 XX w.		
203	Kowalowice	Obora w zespole folwarcznym	ul. Jedności	mur., 2 ćw. XIX w., ok. 1900		
204	Kowalowice	Spichlerz w zespole folwarcznym	ul. Jedności	mur., pocz. XX w.		
205	Kowalowice	Kuźnia w zespole folwarcznym	ul. Jedności	mur., 1 ćw. XIX w.		
206	Kowalowice	Dom w zespole folwarcznym	ul. Parkowa 4	mur., ok. 1825		
207	Kowalowice	Obora w zespole folwarcznym	ul. Parkowa 4	mur., pocz. XIX w.		
208	Kowalowice	Budynek gospodarczy w zespole folwarcznym	ul. Parkowa	mur., ok. 1850		
209	Kowalowice	Gorzelnia w zespole folwarcznym		mur., pocz. XX w.		
210	Kowalowice	Mostek do zespołu folwarcznego	ul. Główna	mur., ok. 1925		
211	Kowalowice	Szkoła, ob. dom	ul. Główna 25	mur., ok. 1880		
212	Kowalowice	Ośrodek Zdrowia	ul. Szkolna 2	mur./drew., ok. 1920		
213	Kowalowice	Przedszkole	ul. Szkolna	mur., ok. 1925		
214	Kowalowice	Dom	ul. Główna 9	mur., pocz. XX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
215	Kowalowice	Dom	ul. Główna 10	mur., 4 ćw. XIX w.		
216	Kowalowice	Dom	ul. Główna 13	mur., ok. 1900, l. 80 XX w.		
217	Kowalowice	Dom	ul. Główna 15-17	mur., 4 ćw. XIX w., l. 80 XX w.		
218	Kowalowice	Budynek gospodarczy	ul. Główna 17	mur., k. XIX w.		
219	Kowalowice	Dom	ul. Główna 16	mur., ok. 1900		
220	Kowalowice	Budynek gospodarczy	ul. Główna 16	mur., ok. 1900		
221	Kowalowice	Dom	ul. Główna 18	mur., k. XIX w.		
222	Kowalowice	Dom	ul. Główna 20	mur., pocz. XX w.		
223	Kowalowice	Dom	ul. Główna 24	mur., 4 ćw. XIX w., l. 80 XX w.		
224	Kowalowice	Dom	ul. Główna 25	mur., k. XIX w.		
225	Kowalowice	Dom	ul. Główna 28	mur., ok. 1850		
226	Kowalowice	Dom	ul. Główna 31	mur., k. XIX w., l. 60 XX w.		
227	Kowalowice	Dom	ul. Główna 38	mur., k. XIX w.		
228	Kowalowice	Dom	ul. Główna 40	mur., 4 ćw. XIX w.		
229	Kowalowice	Dom	ul. Główna 56	mur., pocz. XX w., ok. 1975		
230	Kowalowice	Dom	ul. Główna 58	mur., ok. 1850., l. 80 XX w.		
231	Kowalowice	Dom	ul. Główna 63	mur., 1910		
232	Kowalowice	Dom	ul. Krótka 6	mur., ok. 1925, ok. 1980		
233	Kowalowice	Dom	ul. Namysłowska 49	mur., l. 20 XX w.		
234	Kowalowice	Dom	ul. Polna 1	mur., pocz. XX w.		
235	Kowalowice	Dom	ul. Słoneczna 3	mur., k. XIX w., l. 60 XX w.		
236	Kowalowice	Dom	ul. Słoneczna 11	mur., ok. 1900		
237	Kowalowice	Dom	ul. Słoneczna 14	mur., 4 ćw. XIX w.		
238	Kowalowice	Stodoła	ul. Słoneczna 14	mur., pocz. XX w.		
239	Kowalowice	Dom	ul. Słoneczna 15	mur., 4 ćw. XIX w.		
240	Kowalowice	Stodoła	ul. Słoneczna 16	mur., 3 ćw. XIX w.		
241	Kowalowice	Dom	ul. Słoneczna 17	mur., ok. 1925		
242	Kowalowice	Dom	ul. Słoneczna 24	mur./drew., pocz. XIX w., l. 60 XX w.		
243	Kowalowice	Dom	ul. Słoneczna 27	mur., 1928.		
244	Kowalowice	Dom, ob. bud. gosp.	ul. Słoneczna 27	mur., 4 ćw. XIX w.		
245	Kowalowice	Dom	ul. Słoneczna 28	mur., 4 ćw. XIX w., l. 60. XX w.		
246	Kowalowice	Stodoła	ul. Słoneczna 38	mur., 4 ćw. XIX w.		
247	Krasowice	Ogrodzenie kościoła		mur., 3 ćw. XIX w. l. 70 XX w.		
248	Krasowice	Dwór, ob. dom	nr 6	mur., poł. XIX w.		
249	Krasowice	Park w zespole dworskim		1 poł. XIX w.		
250	Krasowice	dom (czworak) w zespole dworskim, wf. Kita Jerzy	nr 8b	mur., 2. ćw. XIX w., ok. 1900		
251	Krasowice	dom w zespole dworskim, wf. Kita Jerzy	nr 9	mur., ok. 1900		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
252	Krasowice	dom (czworak) w zespole dworskim, wł. Jaworska, Gorzałkowska	nr 10	mur., 2. ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
253	Krasowice	Spichlerz folwarczny		mur., 1 poł. XIX w.		
254	Krasowice	Stodoła w zespole folwarcznym		mur., 4 ćw. XIX w.		
255	Krasowice	Gorzelnia w zespole folwarcznym		mur., 2 ćw. XIX w. ok. 1880		
256	Krasowice	Szkoła Podstawowa		mur., ok. 1880		
257	Krasowice	Bud. gospodarczy przy Szkole Podstawowej		mur., k. XIX w.		
258	Krasowice	Poczta		mur., ok. 1900		
259	Krasowice	Dom, wł. Baranowski Kazimierz	nr 5	mur., 2 ćw. XIX w.		
260	Krasowice	Dom, wł. Kazimierczak Józef	nr 13	mur., 2 ćw. XIX w.		
261	Krasowice	Dom, wł. Tamala Jan	nr 16	mur., I. 20 XX w.		
262	Krasowice	Dom, wł. Urząd Gminy	nr 17	mur., ok. 1825, I. 80 XX w.		
263	Krasowice	Dom, wł. Stolarz Emilian	nr 20	mur., I. 20 XX w.		
264	Krasowice	Dom, wł. Kazimierczak Władysław	nr 25	mur., 4 ćw. XIX w.		
265	Krasowice	Bud. gospodarczy przy domu nr 29, wł. Lubeżyński Wacław		mur., k. XIX w.		
266	Krasowice	Dom, wł. Chłasta Teresa	nr 30	mur., pocz. XX w.		
267	Krasowice	Dom, wł. Krup Jan	nr 31	mur., 4 ćw. XIX w.		
268	Krasowice	Dom przy domu nr 31, wł. Krup Jan	nr 31	mur., pocz. XX w.		
269	Krasowice	Dom, wł. Kulesza Sabina	nr 38	mur., k. XIX w.		
270	Krasowice	Dom, wł. Boda Stanisław	nr 39	mur., 4 ćw. XIX w.		
271	Krasowice	Dom, wł. Dudek Józef	nr 47	mur., ok. 1915		
272	Krasowice	Dom, wł. Florczak Józef	nr 57	mur., ok. 1920, ok. 1985		
173	Krasowice	Dom, wł. Kałużna Marianna	nr 60	mur., 4 ćw. XIX w.		
174	Krasowice	Dom, wł. Pater Zofia	nr 61	mur., pocz. XX w.		
175	Krasowice	Dom, wł. Wiśniewska Stanisława	nr 63	mur., I. 20 XX w.		
176	Krasowice	Dom, wł. Florczak Józef	nr 64	mur., pocz. XX w.		
177	Krasowice	Trafostacja		mur., ok. 1930		
178	Krasowice	Dom, przys. Żabiak, wł. Uralski Stefan	nr 5	mur., 3 ćw. XIX w.		
179	Krasowice	Dom, przy domu nr 5, przys. Żabiak, wł. Uralski Stefan		mur., k. XIX w.		
180	Krasowice	Dom, przys. Żabiak, wł. Starzyk Leon	nr 6	mur., ok. 1915		
181	Krasowice	Dom, przys. Żabiak, wł. Dudek Józef	nr 7	mur., ok. 1900		
182	Ligota Książęca	Kostnica na d. cmentarzu przykościelnym		mur., ok. 1830		
183	Ligota Książęca	Plebania	nr 67	mur., ok. 1920		
184	Ligota Książęca	Dom, ob. przedszkole	nr 5	mur., ok. 1900		
185	Ligota Książęca	Dom, przys. Wszeradów, wł. Kryściak Jan	nr 3	mur., ok. 1850		
186	Ligota Książęca	Dom, przys. Wszeradów, wł. Kudła Jan	nr 5	szach./mur., pocz. XX w.		
187	Ligota Książęca	Dom, wł. Rogowski Piotr	nr 1	mur., ok. 1915		
188	Ligota Książęca	Dom, wł. Gaczek Z., Słomka J.	nr 6-7	mur., 2 ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
189	Ligota Książęca	Dom, wł. Majdek Paulina	nr 9	mur., k. XIX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
190	Ligota Książęca	Dom, wł. Pawelak Jan	nr 10	mur., 4 ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
191	Ligota Książęca	Dom, wł. Idzi Paweł	nr 14	mur., 3 ćw. XIX w.		
192	Ligota Książęca	Dom, wł. Piotrowski Józef	nr 17	mur., ok. 1925		
193	Ligota Książęca	Dom, wł. Mielnik Michał	nr 26	mur., 2 ćw. XIX w.		
194	Ligota Książęca	Dom, wł. Kubacki Józef	nr 27	mur., k. XIX w.		
195	Ligota Książęca	Dom, wł. Stadnik Bronisław	nr 29	mur., ok. 1850		
196	Ligota Książęca	Dom, wł. Tenerle Jan	nr 31	mur., ok. 1910		
197	Ligota Książęca	Dom, wł. Pańków Michał	nr 32	mur., k. XIX w.		
198	Ligota Książęca	Dom, wł. Zając Józef	nr 34	mur., 1912		
199	Ligota Książęca	Dom, wł. Palińska Staniaława	nr 39	mur., 4 ćw. XIX w.		
200	Ligota Książęca	Dom, wł. Hyra Edmund	nr 40	mur., pocz. XX w.		
201	Ligota Książęca	Dom, wł. Ragiel Józef	nr 41	mur., ok. 1900. I. 70 XX w.		
202	Ligota Książęca	dom, ob. bud. gosp. przy domu nr 42, wł. Paliński Kazimierz		mur., 1 ćw. XIX w.		
203	Ligota Książęca	Dom, wł. Smolarek Helena	nr 46	mur., pocz. XX w.		
204	Ligota Książęca	Dom, wł. Piotrowski Józef	nr 48	mur., 2 ćw. XIX w.		
205	Ligota Książęca	Dom, ob. Ośrodek Zdrowia	nr 51	mur., ok. 1925		
206	Ligota Książęca	Stodoła przy domu nr 58, wł. Pasztetnik Mieczysław		mur./drew., 2 ćw. XIX w.		
207	Ligota Książęca	Dom, wł. Żurakowska Renata	nr 59	drew., ok. 1935		
208	Ligota Książęca	Dom, ob. bud. gosp. przy domu nr 59, wł. Żurakowska Renata		mur., 2 ćw. XIX w.		
209	Ligota Książęca	Dom, wł. Lotycz Władysław	nr 62	mur., ok. 1850		
210	Ligota Książęca	Dom, wł. Szewczyk Henryk	nr 65	mur., k. XIX w.		
211	Ligota Książęca	Dom, wł. Pasztetnik Antonina		mur., 2 ćw. XIX w., I. 80 XX w.		
212	Ligota Książęca	Dom wł. Bień F., Kwiecień Z.	nr 70	mur., 4 ćw. XIX w.		
213	Ligota Książęca	Dom, wł. Kukula Danuta	nr 71	mur., 3 ćw. XIX w.		
214	Ligota Książęca	Sklep przy domu nr 71		mur., pocz. XX w.		
215	Ligota Książęca	Dom, wł. Piotrowski Spirydyn	nr 72	mur., k. XIX w.		
216	Ligota Książęca	Dom, ob. bud. gosp. przy domu nr 73, wł. Karmelita Marcin		mur., 2 ć. XIX w.		
217	Ligota Książęca	Dom, wł. Gluszkiewicz L., Stadniczek T., Pióro G.	nr 74-75-76	mur., 1 ćw. XIX w., I. 60 XX w.		
218	Ligota Książęca	Dom, wł. Jaśnikowski Kazimierz	nr 77	mur., ok. 1825, I. 70 XX w.		
219	Ligota Książęca	Stodoła przy domu nr 78, wł. Gniazda Czesław		mur., ok. 1850		
220	Ligota Książęca	Dom, wł. Gniazda Czesław	nr 78	mur., ok. 1900, I. 80 XX w.		
221	Ligotka	Dom, wł. Wolak Jan	nr 6	mur., 3 ćw. XIX w., I. 80 XX w.		
222	Ligotka	Dom, wł. Jarenko F., Janik T.	nr 9	mur., k. XIX w., I. 70 XX w.		
223	Ligotka	Stodoła przy domu nr 9, wł. Jarenko F., Janik T.		mur., k. XIX w.		
224	Ligotka	Dom, wł. Dziekan Józefa	nr 13	mur., 4 ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
226	Ligotka	Stodoła przy domu nr 16, wł. Wolf Adam		mur., pocz. XX w.		
227	Ligotka	Dom, wł. Andruszków Zygmunt	nr 17	mur., k. XIX w., I. 70 XX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
228	Ligotka	Dom, wł. Mantel Franciszek	nr 18	mur., pocz. XX w., ok. 1975		
229	Ligotka	Dom, wł. Florian Edward	nr 19	mur., k. XIX w.		
230	Ligotka	Dom, wł. Mączka Wiktor	nr 20	mur., 4 ć. XIX w., I. 70 XX w.		
231	Ligotka	Dom, wł. Szyporta Wanda	nr 23	mur., 4 ćw. XIX w.		
232	Ligotka	Stodoła przy domu nr 23, wł. Szyporta Wanda		mur., 4 ćw. XIX w.		
233	Ligotka	Dom, wł. Konefał Józef	nr 29	mur., ok. 1920		
234	Ligotka	Trafostacja (przy domu nr 23)		mur., ok. 1925		
235	Łączany	Obora w zespole folwarcznym		mur., ok. 1880		
236	Łączany	Stodoła w zespole folwarcznym		mur./drew., ok. 1860		
237	Łączany	Stodoła w zespole folwarcznym		mur./drew., ok. 1860		
238	Łączany	Dom, wł. Urząd Gminy	nr 40-41	mur., ok. 1900		
239	Łączany	Dom, wł. Mokrzycki Leon	nr 45	mur., pocz. XX w.		
240	Łączany	Dom, wł. Tyc Józefa	nr 50	mur., k. XIX w.		
241	Łączany	Dom, wł. Jachim Zygmunt	nr 53	mur., ok. 1920		
242	Michalice	Plebania		mur./szach., ok. 1915		
243	Michalice	Kapliczka	na wsch. skraju wsi	mur., pocz. XX w.		
244	Michalice	dom, wł. Konowalski Józef	nr 4	mur., 4 ćw. XIX w.		
245	Michalice	Dom, wł. Maziak B. i K.	nr 5A-5B	mur., 3 ćw. XIX w.		
246	Michalice	Dom, wł. Lukaniewicz Kazimierz	nr 8	mur., ok. 1880		
247	Michalice	Bud. gosp. przy domu nr 8, wł. Lukaniewicz Kazimierz		mur., ok. 1880		
248	Michalice	Dom, wł. Stęplewski Józef	nr 9	mur., 1 ćw. XIX w.		
249	Michalice	dom, wł. Zygmunt Włodzimierz	nr 11	mur., 3 ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
250	Michalice	Dom, wł. Turoń Wiesław	nr 15	mur., pocz. XX w.		
251	Mikowice	Aha parku w zespole dworskim		1 poł. XIX w.		
252	Mikowice	Bud. mieszk.-gosp. w zespole folwarcznym, wł. Rogowski Franciszek	nr 67	mur./szach., pocz. XX w.		
253	Mikowice	Bud. mieszk.-gosp. w zespole folwarcznym, wł. Zalewski Hieronim	nr 79	mur., ok. 1870		
254	Mikowice	Szkoła, ob. dom, wł. Grzeszczyk St.	nr 52	mur., ok. 1910		
255	Mikowice	Dom Ludowy		mur., ok. 1850, ok. 1900		
256	Mikowice	Dom, wł. Brons Szczepan	nr 15	mur., k. XIX w.		
257	Mikowice	Dom, wł. Ziola Władysław	nr 19	mur., ok. 1925		
258	Mikowice	Dom, wł. Krupnicka Rozalia	nr 29	mur./szach., 2 ćw. XIX w.		
259	Mikowice	Dom, wł. Chlasta Helena	nr 30	mur., 2 ćw. XIX w.		
260	Mikowice	Dom, wł. Krup Jan	nr 31	mur., ok. 1910, I. 70 XX w.		
261	Mikowice	Dom, ob. bud. gosp. przy domu nr 32, wł. Stadniczuk Kazimierz		mur., 2 ćw. XIX w.		
262	Mikowice	Dom, wł. Dorociak Bronisław	nr 33	mur., 4 ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
263	Mikowice	Dom, wł. Boczar Władysław	nr 35	mur., 1927, I. 70 XX w.		
264	Mikowice	Dom, wł. Owsiak Stefania	nr 39	mur., pocz. XX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
265	Mikowice	Dom, wł. Poponicz Grzegorz	nr 40	mur., 4 ćw. XIXw., I. 70 XX w.		
266	Mikowice	Dom, wł. Walas Marian	nr 41	mur., ok. 1920		
267	Mikowice	Dom, wł. Grzeszczyk Stanisław	nr 47	mur., ok. 1910		
268	Mikowice	Dom, wł. Andruszko Stanisław	nr 48	mur., ok. 1925		
269	Mikowice	Dom, wł. Boczar Piotr	nr 51	mur., ok. 1850		
270	Mikowice	Dom, wł. Medyńska Marcela	nr 53	mur., 1 ćw. XIX w.		
271	Mikowice	Dom, wł. Tenerle Antoni	nr 63	mur., 2 ćw. XIX w.		
272	Mikowice	Dom, wł. Skrzęta Tadeusz	nr 64	mur., ok. 1850, I. 70 XX w.		
273	Mikowice	Stodoła przy domu nr 64, wł. Skrzęta Tadeusz		mur., 2 ćw. XIX w.		
274	Mikowice	Dom, wł. Stróżyk Władysław	nr 84	mur., ok. 1850		
275	Mikowice	Dom, wł. Mucha Józef	nr 87	mur., 2 ćw. XIX w.		
276	Mikowice	Dom, wł. Szymid Kazimierz	nr 88	mur., 2 ćw. XIX w.		
277	Mikowice	Dom, wł. Daczkowski Józef	nr 93	mur., k. XIX w.		
278	Mikowice	Wozownia przy domu nr 94, wł. Rogowski Władysław		mur., ok. 1825		
279	Mikowice	Trafostacja		mur., ok. 1925		
280	Minkowskie	Kaplica cmentarna		mur., ok. 1850		
281	Minkowskie	Cmentarz		ok. 1850, XX w.		
282	Minkowskie	Kaplica grobowa w parku		mur., 1873		
283	Minkowskie	Hydrofornia w zespole pałacowym		mur., ok. 1930		
284	Minkowskie	Ogrodzenie przy stajni w zespole pałacowym		mur., k. XVIII w.		
285	Minkowskie	Rządca w zespole folwarcznym		mur., ok. 1905		
286	Minkowskie	Dom w zespole folwarcznym	nr 54 A	mur., ok. 1900		
287	Minkowskie	Stajnia, ob. obora w zespole folwarcznym		mur., ok. 1890		
288	Minkowskie	Budynek gospodarczy w zespole folwarcznym		mur./szach., pocz. XX w.		
289	Minkowskie	Stodoła w zespole folwarcznym		mur., k. XIX w.		
290	Minkowskie	Stodoła w zespole folwarcznym		mur., ok. 1850		
291	Minkowskie	Spichlerz w zespole folwarcznym		mur., 1 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
292	Minkowskie	Spichlerz w zespole folwarcznym		mur., pocz. XX w.		
293	Minkowskie	Gorzelnia w zespole folwarcznym		mur., ok. 1910		
294	Minkowskie	Dom, wł. Dobroć Władysław	nr 1	mur., ok. 1825, I. 20 XX w.		
295	Minkowskie	Dom, wł. Dobroć Józef	nr 4	mur., 3 ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
296	Minkowskie	Dom, wł. Lokaj Ryszard	nr 7	mur., 4 ćw. XIX w.		
297	Minkowskie	Dom, wł. Zimowska Alfreda	nr 21	szach./mur., k. XVIII w.		
298	Minkowskie	Dom, wł. Wołkowicz Zdzisław	nr 24	mur., ok. 1915		
299	Minkowskie	Dom, wł. Pater Zbigniew	nr 25	mur., ok. 1920		
300	Minkowskie	Dom, wł. Szafas Kazimierz	nr 30	mur., ok. 1915		
301	Minkowskie	Dom, wł. Elias Jerzy	nr 43	mur., ok. 1915		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
302	Minkowskie	Dom, wł. Wołkowicz Maria	nr 46 A	mur., k. XIX w., l. 70 XX w.		
303	Minkowskie	Dom, wł. Eliasz Jerzy	nr 50	mur., k. XIX w., l. 80 XX w.		
304	Minkowskie	Dom, wł. Zieliński Józef	nr 57	mur., 3 ćw. XIX w.		
305	Minkowskie	Stodoła przy domu nr 57 A, wł. AWRSP		mur./szach., k. XIX w.		
306	Minkowskie	Dom, wł. Nawrot Ryszard	nr 59	mur., 4 ćw. XIX w.		
307	Minkowskie	dom, wł. AWRSP	nr 63	mur., ok. 1925		
308	Minkowskie	Dom, wł. AWRSP	nr 67	mur., ok. 1925		
309	Minkowskie	Trafostacja		mur., ok. 1920		
310	Niwki	Leśniczówka, ob. dom nr 8, wł. Jedyna Maria		mur., pocz. XX w.		
311	Niwki	Bud. gosp. d. leśniczówki (nr 8), wł. Jedyna Maria		mur., pocz. XX w.		
312	Niwki	Dom, wł. Białas Ryszard	nr 13	mur., ok. 1825, l. 70 XX w.		
313	Niwki	Dom, wł. Żądło Marian	nr 14	4 ćw. XIX w.		
314	Nowy Dwór	Obora w zespole folwarcznym, wł. AWRSP		mur., ok. 1910		
315	Nowy Folwark	Dom, wł. Chrust, Szewczyk	nr 8-8a	mur., 1 ćw. XIX w., l. 70 XX w.		
316	Nowy Folwark	Spichlerz przy domu nr 8-8a, wł. Chrust, Szewczyk	nr 8-8a	mur., 1 ćw. XIX w.		
317	Nowy Folwark	Bud. gosp. przy domu nr 8-8a, wł. Chrust, Szewczyk	nr 8-8a	mur., 1 ćw. XIX w.		
318	Nowy Folwark	Dom, wł. Cygan Janina	nr 9	mur./szach., 1 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
319	Nowy Folwark	Dom, wł. Drobinia Tadeusz	nr 11	mur., ok. 1920		
320	Nowy Folwark	Dom, wł. Nawrot Dariusz	nr 13	mur., ok. 1830		
321	Nowy Folwark	Dom, wł. Chrust Danuta	nr 18	mur., ok. 1925		
322	Nowy Folwark	Dom, wł. Rozpiatowska A.	nr 19	mur./drew., ok. 1750, pocz. XX w.		
323	Nowy Folwark	Dom, wł. Tomaszewska Maria	nr 21	mur., 2 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
324	Objazda	Dom, wł. Szopa Józef	nr 1	mur., 4 ćw. XIX w.		
325	Objazda	Dom, wł. Drzazga Stefania	nr 2	mur., ok. 1910		
326	Objazda	Kuźnia przy domu nr 2, wł. Drzazga Stefania		mur., 3 ćw. XIX w.		
327	Objazda	Dom, wł. Kraczeński Michał	nr 3	mur., ok. 1880		
328	Objazda	Dom, wł. Szelińska Maria	nr 3b	mur., 1884		
329	Objazda	Dom, wł. Pokora Aleksander	nr 4	mur., 1888		
330	Objazda	Dom, wł. Chruszczowicz Tadeusz	nr 5	mur., ok. 1850		
331	Objazda	Bud. gosp. przy domu nr 6, wł. Rybitch Janina		mur., ok. 1880		
332	Objazda	Bud. gosp. przy domu nr 7, wł. Krzywicki Czesław		mur., ok. 1880		
333	Objazda	Dom, wł. Duniewicz, Jabłoński	nr 11a-11b	mur., ok. 1870, l. 80 XX w.		
334	Objazda	Dom, wł. Mielnik Antoni	nr 12a	mur., ok. 1850, 1921		
335	Objazda	Dom, wł. Chraścinek Antoni	nr 15b	mur., 1858, l. 80 XX w.		
336	Objazda	Dom, wł. Warnecka Anna	nr 17	mur., ok. 1880		
337	Objazda	Bud. gosp. przy domu nr 17, wł. Warnecka Anna		mur., ok. 1880		
338	Objazda	Dom, wł. Rudzki Zbigniew	nr 19	mur., k. XIX w., l. 20 XX w.		
339	Objazda	Bud. gosp. przy domu nr 19, wł. Rudzki Zbigniew		mur., ok. 1880		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	material, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
340	Objazda	Dom, wł. Cholaś Czesław	nr 20	mur., ok. 1880		
341	Objazda	Bud. gosp. przy domu nr 21, wł. Bejgier Kazimierz		mur., ok. 1880		
342	Objazda	Trafostacja		mur., l. 20 XX w.		
343	Pawłowice	Dwór, wł. AWRSP		mur., 1840, 1850		
344	Pawłowice	Ogrodzenie zespołu folwarcznego		mur., ok. 1900		
345	Pawłowice	Bud. mieszkalno-gospodarczy w zespole folwarcznym, wł. AWRSP		mur., pocz. XX w.		
346	Pawłowice	Obora w zespole folwarcznym, wł. AWRSP		mur., pocz. XX w.		
347	Pawłowice	Spichlerz w zespole folwarcznym, wł. AWRSP		mur., 1899, pocz. XX w.		
348	Pawłowice	Obora w zespole folwarcznym, wł. AWRSP		mur./drewn.,ok. 1930		
349	Pawłowice	Obora w zespole folwarcznym, wł. AWRSP		mur.,ok. 1930		
350	Pawłowice	Obora w zespole folwarcznym, wł. AWRSP		mur./drewn., 2 ćw. XIX w., l. 20 i l. 70 XX w.		
351	Pawłowice	Gorzelnia w zespole folwarcznym, wł. AWRSP		mur., pocz. XX w., ok. 1970		
352	Pawłowice	Trafostacja w zespole folwarcznym		mur., ok. 1925		
353	Pawłowice	Dom, wł. AWRSP	nr 3	mur., pocz. XX w.		
354	Pawłowice	Dom, wł. AWRSP	nr 11	mur., pocz. XX w.		
355	Pawłowice	Dom, wł. AWRSP	nr 12	mur., pocz. XX w.		
356	Przeczów	Kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa		mur., 1863		
357	Przeczów	Ogrodzenie wokół kościoła		mur., ok. 1863		
358	Przeczów	Kaplica – mauzoleum na cmentarzu przykościelnym		mur., 2 poł. XIX w.		
359	Przeczów	Kostnica na cmentarzu przykościelnym		szach., l. 60 XIX w.		
360	Przeczów	Dom, ob. plebania	nr 32	mur., ok. poł. XIX w.		
361	Przeczów	Pałac		mur., 2 poł. XIXw., XX w.		
362	Przeczów	Bud. mieszkalno-dosp. w zespole pałacowym		mur., 2 poł. XIX w.		
363	Przeczów	Dom w zespole folwarcznym		mur., ok. 1900, 1963		
364	Przeczów	Spichlerz w zespole folwarcznym		mur., 1 ćw. XIX w., ok. 1900		
365	Przeczów	Stodoła na folwarku pałacowym		szach./mur., XIX w.		
366	Przeczów	Gorzelnia w zespole folwarcznym		mur., 1911		
367	Przeczów	Bud. prod.-mieszk. gorzelnii w zespole folwarcznym		mur., ok. 1911		
368	Przeczów	Dwór	nr 38	mur., ok. 1910		
369	Przeczów	Park dworski		pocz. XX w.		
370	Przeczów	Dom, wł. Seczyszyn Edward	nr 4	mur., ok. 1925, l. 70 XX w.		
371	Przeczów	Dom, wł. Łumaz Barbara	nr 6	mur., ok. 1900		
372	Przeczów	Dom, wł. Indziński Stanisław	nr 7	mur., 4 ćw. XIX w., l. 80 Xx w.		
373	Przeczów	Dom, wł. Markowska Danuta	nr 8	mur., k. XIX w.		
374	Przeczów	Dom, wł. Falkowski Tadeusz	nr 9	mur., 4 ćw. XIX w.		
375	Przeczów	Dom, ob. sklep, wł. S- ka, „Trader”	nr 14	mur., 4 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
376	Przeczów	Dom, wł. Heidenraih Karol	nr 17	mur., k. XIX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestracji	uwagi
377	Przeczków	Dom, wł. Bar Czesław	nr 21	mur., ok. 1870, I. 70 XX w.		
378	Przeczków	Dom, ob. szkoła podstawowa	nr 23	mur., pocz. XX w.		
379	Przeczków	Dom, wł. Lumaz Stanisława	nr 26	mur., pocz. XIX w.		
380	Przeczków	Dom, wł. Górski Zbigniew	nr 27	mur., ok. 1910		
381	Przeczków	Dom, wł. Wróbel Kazimierz	nr 30	mur./szach., ok. 1860, I. 70 XX w.		
382	Przeczków	Bud. gosp. przy domu nr 34, wł. Tarczyński Stanisław		mur., k. XIX w.		
383	Przeczków	Obora przy domu nr 39, wł. Mazur Franciszek		mur., k. XIX w.		
385	Przeczków	Dom, wł. Mazur Franciszek		mur., 4 ćw. XIX w.		
386	Przeczków	Dom, wł. Drozd Helena	nr 41	mur., 3 ćw. XIX w., ok. 1925		
387	Przeczków	Dom, wł. Krzyżanowski Piotr	nr 42	mur., ok. 1850, I. 70 XX w.		
388	Przeczków	Dom, wł. Krzyżanowski Piotr	nr 43	mur., 4 ćw. XIX w.		
389	Przeczków	Dom, wł. Lewicki Zdzisław	nr 44	mur., 4 ćw. XIX w.		
390	Przeczków	Dom, wł. Lewkiewicz Stanisław	nr 48	mur., 1915		
391	Przeczków	Dom, wł. Rosowiecki Ryszard	nr 50	mur., k. XIX w.		
392	Przeczków	Dom, wł. Studenny Józef	nr 53	mur., ok. 1900		
393	Przeczków	Stodoła, wł. W. Krzyżanowski		szach., XIX w.		skreślony
394	Przeczków	Trafostacja		mur., ok. 1925		
395	Rychnów	Obora w zespole pałacowym		mur., 1800		
396	Rychnów	Ogrodzenie zespołu pałacowego		mur., ok. 1800		
397	Rychnów	Bramka ogrodzenia w zespole pałacowym		mur.k, ok. 1800		
398	Rychnów	Obora w zespole folwarcznym, ob. bud. socjalno-magazynowy		mur., ok. 1910, I. 80 XX w.		
399	Rychnów	Stodoła w zespole folwarcznym		mur., 3 ćw. XIX w.		
400	Rychnów	Szkoła Podstawowa	nr 10a	mur., k. XIX w.		
401	Rychnów	Stodoła w zespole folwarcznym		mur., 3 ćw. XIX w.		
402	Rychnów	Remiza strażacka		mur./drewn./szach., pocz. XX w.		
403	Rychnów	Bud. gospodarczy przy domu nr 7a, wł. Widera Józef		mur., k. XIX w.		
404	Rychnów	Dom, wł. Mikitów Michał	nr 9a	mur., k. XIX w., I. 70 XX w.		
405	Rychnów	Bud. mieszkalno-gospodarczy, wł. Urząd Gminy	nr 10	mur., k. XIX w.		
406	Rychnów	Dom, wł. Wojnarski Zbigniew	nr 13	mur., ok. 1900, I. 70 XX w.		
407	Rychnów	Dom, wł. Szyporta Józef	nr 15	mur., pocz. XX w.		
408	Rychnów	Dom, wł. Brodziak Stanisław	nr 17	mur., 4 ćw. XIX w.		
409	Rychnów	Dom, wł. Bogdańska Aniela	nr 20	mur., k. XIX w., I. 70 XX w.		
410	Rychnów	Dom, wł. Buczek Władysław	nr 28	mur., ok. 1925		
411	Rychnów	Dom, wł. Kwiecińska Apolonia	nr 30	mur., ok. 1925		
412	Rychnów	Dom, wł. PGR	nr 34	mur./drewn.,ok. 1920, I. 70 XX w.		
413	Rychnów	Dom, wł. Baczyński Piotr	nr 36	mur./drewn., ok. 1920, I. 70 XX w.		
414	Rychnów	Dom, wł. Wojnicki Marian	nr 42	mur., ok. 1910		
415	Rychnów	Dom przy domu nr 46, wł. Berezowski Stabniśław		drewn./mur., 1 ćw. XIX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
416	Rychnów	Trafostacja		mur., ok. 1925		
417	Smarchowice Male	Szkola Podstawowa		mur., 2 ćw. XIX w., I. 20 XX w.		
418	Smarchowice Male	Bud. gospodarczy przy szkole Podstawowej		mur., ok. 1900		
419	Smarchowice Male	Dom, wł. Świeboda Mirosław	nr 1-1A	mur., ok. 1880		
420	Smarchowice Male	Dom, wł. Urbaniak Tadeusz	nr 2	mur., ok. 1920, ok. 1980		
421	Smarchowice Male	Dom, wł. ZOZ	nr 3	mur., pocz. XX w., ok. 1975		
422	Smarchowice Male	Bud. gosp. przy domu nr 5, wł. Mazur, Łambucki		mur., k. XIX w.		
423	Smarchowice Male	Dom, wł. Mazur, Łambucki	nr 5	mur., k. XIX w., I. 20 XX w.		
424	Smarchowice Male	Dom, wł. Bodzioch Stanisław	nr 6	mur., k. XIX w., ok. 1920, ok. 1975		
425	Smarchowice Male	Budynek gospodarczy przy domu nr 6, wł. Bodzioch Stanisław		mur., 4 ćw. XIX w.		
426	Smarchowice Male	Stodoła przy domu nr 7, wł. Tomaszewski Roman		mur., k. XIX w.		
427	Smarchowice Male	Dom, wł. Tomaszewski Roman	nr 7	mur., 4 ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
428	Smarchowice Male	Dom, wł. Dobrowolska Helena	nr 8	mur., ok. 1900		
429	Smarchowice Male	Dom, wł. Andrzczyk Stefan	nr 10A	mur., ok. 1880		
430	Smarchowice Male	Bud. mieszkalno-gospod., wł. Andrzejczyk Józef	nr 10B	mur., k. XIX w.		
431	Smarchowice Male	Dom, wł. Konefał. Kaczyńska	nr 12 A-12B	mur., ok. 1860, I. 70 XX w.		
432	Smarchowice Male	Dom, wł. Hubert I., Simlat W.	nr 13	mur., ok. 1880		
433	Smarchowice Male	Dom, wł. Hubert Jan	nr 14	mur., 4 ćw. XIX w.		
434	Smarchowice Male	Dom, wł. Kozłowski Julian	nr 15	mur., 4 ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
435	Smarchowice Male	Dom, wł. Rudawiec Michał	nr 16A	mur., 4 ćw. XIX w.		
436	Smarchowice Male	Obora przy domu nr 16A, wł. Rudawiec Michał		mur., 4 ćw. XIX w.		
437	Smarchowice Male	Bud. gospodarczy przy domu nr 16A, wł. Rudawiec Michał		mur., ok. 1905		
438	Smarchowice Male	Stodoła przy domu nr 16A, wł. Rudawiec Michał		mur., k. XIX w.		
439	Smarchowice Male	Dom, wł. Beldiak Adela	nr 20	mur., ok. 1925		
440	Smarchowice Male	Dom, wł. Robak Z., Chuchra K.	nr 21A-21B	mur., 4 ćw. XIX w., I. 70 XX w.		
441	Smarchowice Male	Bud. gospodarczy przy domu nr 21A-21B, wł. Chmura Kazimierz		mur., k. XIX w.		
442	Smarchowice Male	Dom, wł. Piaszczyński Wł.	nr 23A	mur., pocz. XX w.		
443	Smarchowice Male	Dom, wł. Pierz Maria	nr 23 B	mur., 4 ćw. XIX w.		
444	Smarchowice Male	Dom, wł. Piec Józef	nr 26A-26B	mur., 4 ćw. XIX w.		
445	Smarchowice Male	Bud. gospodarczy przy domu nr 26A-26B, wł. Piec Józef		mur., k. XIX w.		
446	Smarchowice Male	Dom, wł. Świerczyński Wiktor	nr 27	mur., ok. 1920, ok. 1980		
447	Smarchowice Male	Dom, wł. Smolarczyk, Sornat	nr 30A-30B	mur., ok. 1890		
448	Smarchowice Male	Stodoła przy domu nr 30A- 30B, wł. Smolarczyk, Sonart		mur., 4 ćw. XIX w.		
449	Smarchowice Male	Bud. gospodarczy przy domu nr 30A-30B, wł. Smolarczyk Tadeusz		mur., ok. 1905		
450	Smarchowice Male	Dom, wł. Rogowska J., Utyra Z.	nr 34A-34B	mur., 4 ćw. XIX w.		
451	Smarchowice Male	Trafostacja		mur., ok. 1925		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejstru	uwagi
452	Smarchowice Nowe	Dom, wł. Zając Roman	nr 1b	mur., ok. 1900		
453	Smarchowice Nowe	Szkoła przy domu nr 1b, wł. Zając Roman		mur. pocz. Xx w.		
454	Smarchowice Nowe	Stodoła przy domu nr 5, wł. Wagner Emilia		mur./drewn., pocz. XX w.		
455	Smarchowice Nowe	Dom, wł. Bienas Antoni	nr 18	mur., 4 ćw. XIX w.		
456	Smarchowice Nowe	Dom, wł. Janczura Tomasz	nr 19	mur., k. XIX w.		
457	Smarchowice Nowe	Dom, wł. Ziółkowska Rozalia	nr 20	mur., l. 20 XX w.		
458	Smarchowice Nowe	Trafostacja		mur., l. 20 XX w.		
459	Smarchowice Nowe	Dom, przys. Zielony Dąb, wł. Malicka Zofia	nr 18	mur., k. XIX w.		
460	Smarchowice Nowe	Dom, przys. Zielony Dąb, wł. Chrust Aniela	nr 24	mur., ok. 1900		
461	Smarchowice Śląskie	Dwór	ul. M.Roli Żymierskiego 20	mur., ok. 1830		
462	Smarchowice Śląskie	Przedszkole	ul. M.Roli Żymierskiego	mur., ok. 1850, l. 70 XX w.		
463	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. Polna 1	mur., k. XIX w.		
464	Smarchowice Śląskie	Stodoła	ul. Polna 2	szach. ok. 1900		
465	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. Polska 3	mur., k. XIX w.		
466	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. Polska 5	mur., 4 ćw. XIX w., l. 70 XX w.		
467	Smarchowice Śląskie	Dom, ul. Polska 9-10	ul. Polska 9-10	mur., 4 ćw. XIX w.		
468	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. Polska 11	mur., 4 ćw. XIX w.		
469	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. Polska 12	mur., 4 ćw. XIX w.		
470	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. Polska 13	mur., 4 ćw. XIX w.		
471	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. Polska 14	mur., 4 ćw. XIX w.		
472	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. Polska 15	mur., 1888.		
473	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 5	mur., ok. 1925		
474	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 6	mur., ok. 1925		
475	Smarchowice Śląskie	Stodoła	ul. M.Roli Żymierskiego 8	szach./drewn., ok. 1850		
476	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 9	mur., ok. 1920		
477	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 12a	mur., 4 ćw. XIX w.		
478	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 13b	mur., 3 ćw. XIX w., l. 20 XX w.		
479	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 14	mur., pocz. XX w.		
480	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 15	mur., 4 ćw. XIX w.		
481	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 16-18	mur., ok. 1915		
482	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 18 ab	mur., ok. 1920		
483	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 2-23a	mur., 2 ćw. XIX w.		
484	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 23A	mur., ok. 1950, l. 80 XX w.		
485	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 24	mur., 4 ćw. XIX w., l. 80 w.		
486	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 25	mur., k. XIX w.		
487	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 26	mur., 4 ćw. XIX w.		
488	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 29	mur., k. XIX w., 1978		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
489	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 30	mur., ok. 1900		
490	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 31	mur., k. XIX w., l. 70 XX w.		
491	Smarchowice Śląskie	Bud. gospodarczy	ul. M.Roli Żymierskiego 31	mur., k. XIX w.		
492	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 32	mur., ok. 1900		
493	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 33	mur., k. XIX w.		
494	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 34	mur., 4 ćw. XIX w., l. 80 XX w.		
495	Smarchowice Śląskie	Dom	ul. M.Roli Żymierskiego 37	mur., ok. 1900		
496	Smarchowice Śląskie	Komin gorzelni	ul. M.Roli Żymierskiego	mur., ok. 1900		
497	Smarchowice Śląskie	Stodoła, wł. J. Mietlewski		szach., XIX w.		skreślony
498	Smarchowice Wielkie	Park w zespole dworskim		1 poł. XIX w.		
497	Smarchowice Wielkie	Dom Ludowy	ul. Brzegowa 30	mur., ok. 1915		
498	Smarchowice Wielkie	Przedszkole	ul. Koscielna	mur., 1915		
499	Smarchowice Wielkie	Dom, ob. biblioteka	ul. Brzegowa 2	mur., ok. 1915		
500	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 6	mur., k. XIX w.		
501	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 8-10	mur., ok. 1860		
502	Smarchowice Wielkie	bud. gospodarczy	ul. Brzegowa 8	mur., 1903		
503	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 9	mur., ok. 1900, l. 80 XX w.		
504	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 11	mur., 2 ćw. XIX w., l. 70 XX w.		
505	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 12	mur., 3 ćw. XIX w., l. 70 Xx w.		
506	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 12a	mur., 4 ćw. XIX w.		
507	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 13	mur., ok. 1900, l. 80 XX w.		
508	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 19	mur., k. XIX w., l. 70 XX w.		
509	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 19A	mur., k. XIX w.		
510	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 21	mur., 3 ćw. XIX w.		
511	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 22	mur., 3 ćw. XIX w., l. 70 XX w.		
512	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 23	mur., k. XIX w.		
513	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 24	mur., 3 ćw. XIX w., l. 70 XX w.		
514	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 25	mur., k. XIX w.		
515	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 29	mur., k. XIX w., l. 60 XX w.		
516	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 31	mur., k. XIX w.		
517	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 32	mur., 4 ćw. XIX w., l. 70 XX w.		
518	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 33	mur./szach., k. XIX w.		
519	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 34	mur., 3 ćw. XIX w.		
520	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Brzegowa 44	mur., 4 ćw. XIX w., l. 70 XX w.		
521	Smarchowice Wielkie	bud. mieszkalno-gospodarczy	ul. Brzegowa 50	mur., k. XIX w.		
522	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Młynkowa 4	mur., k. XIX w.		
523	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Młynkowa 6	mur., pocz. XX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
524	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Namysłowska 1	mur., ok. 1900		
525	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Namysłowska 2	mur., ok. 1930		
526	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Namysłowska 3	mur., ok. 1930		
527	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Podleśna 2	mur., ok. 1910, l. 70 XX w.		
528	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Podleśna 4	mur., ok. 1910, l. 80 XX w.		
529	Smarchowice Wielkie	Dom	ul. Podleśna 7	mur., ok. 1925		
530	Smogorzów	Ogrodzenie kościoła par. z bramą		mur., 2 poł. XIX w.		
531	Smogorzów	Plebania	ul. Główna 76	mur., 1845		
532	Smogorzów	Kostnica przy kościele		mur., 2 poł. XIX w.		
533	Smogorzów	Dwór, ob. bud. biurowy	ul. Główna	mur., 2 ćw. XIX w., 1969-1971		
534	Smogorzów	Park w zespole dworskim		2 ćw. XIX w.		
535	Smogorzów	Spichlerz folwarczny, wł. AWRSP		mur., pocz. XIX w.		skreślony
536	Smogorzów	Bud. gosp. przy plebanii	ul. Główna 76	mur., 3 ćw. XIX w.		
537	Smogorzów	Dom w zespole folwarcznym		mur., ok. 1925		
538	Smogorzów	Czworak w zespole folwarcznym	ul. Główna 4 a-b	mur., pocz. XX w.		
539	Smogorzów	Czworak w zespole folwarcznym	ul. Główna 5 a-b	mur., pocz. XX w.		
540	Smogorzów	Stajnia kolejowa, ob. dom	ul. Namysłowska 8	mur., ok. 1925		
541	Smogorzów	Dom	ul. Cicha 5	mur., k. XIX w.		
542	Smogorzów	Dom	ul. Główna 2a-2b	mur., ok. 1925		
543	Smogorzów	Dom	ul. Główna 1a-1b	mur., ok. 1925		
544	Smogorzów	Dom	ul. Główna 43-45-47	mur., ok. 1925		
545	Smogorzów	Dom	ul. Główna 48	mur., ok. 1900, l. 70 XX w.		
546	Smogorzów	Stodoła	ul. Główna 48	mur./drewn., 4 ćw. XIX w.		
547	Smogorzów	Bud. gosopodarczy	ul. Główna 48	mur., k. XIX w.		
548	Smogorzów	Szkoła, ob. dom	ul. Główna 52	mur./szach., ok. 1915		
549	Smogorzów	Dom	ul. Główna 55	mur., 4 ćw. XIX w., l. 70 XX w.		
550	Smogorzów	Stodoła	ul. Główna 55	mur., k. XIX w.		
551	Smogorzów	Dom	ul. Główna 57	mur., 2 ćw. XIX w., l. 80 XX w.		
552	Smogorzów	Dom	ul. Namysłowska 4	mur., ok. 1930		
553	Smogorzów	Dom	ul. Namysłowska 5	mur., ok. 1830		
554	Smogorzów	Dom	ul. Wiejska 2	mur., pocz. XX w.		
555	Smogorzów	Dom	ul. Wiejska 12	mur., k. XIX w.		
556	Smogorzów	Stodoła	ul. Wiejska 12	mur./drewn., pocz. XX w.		
557	Smogorzów	Dom	ul. Wiejska 18	mur., pocz. XX w.		
558	Smogorzów	Dom	ul. Wiejska 20	mur., 4 ćw. XIX w.		
559	Smogorzów	Stodoła przy domu nr 72, wł. G Sobczak		drewn. 1 poł. XIX w.		skreślony
560	Smogorzów	Trafostacja	ul. Główna	mur., ok. 1925		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
561	Woskowice Male	Brama wjazdowa do pałacu		mur., 2 poł. XIX w.		
562	Woskowice Male	Park w zespole pałacowym		2 poł. XIX w.		
563	Woskowice Male	Dom w zespole folwarcznym	ul. Szkolna 3-4	mur., I. 20 XX w.		
564	Woskowice Male	Dom w zespole folwarcznym	ul. Szkolna 6	mur., ok. 1900, I. 80 XX w.		
565	Woskowice Male	Dom w zespole folwarcznym	ul. Szkolna 7	mur., k. XIX w.		
566	Woskowice Male	Czworak	ul. Szkolna 13	mur., ok. 1890		
567	Woskowice Male	Spichlerz w zespole folwarcznym		mur., 1894		
568	Woskowice Male	Stajnia w zespole folwarcznym		mur., 1894		
569	Woskowice Male	Stodoła w zespole folwarcznym		mur./drewn., 1894		
570	Woskowice Male	Stodoła w zespole folwarcznym		mur./drewn., 1894, pocz. XX w.		
571	Woskowice Male	Wozownia w zespole folwarcznym		mur., 1894		
572	Woskowice Male	Komin gorzelni	ul. Główna	mur., pocz. XX w.		
573	Woskowice Male	Ogrodzenia zespołu folwarcznego		mur., k. XIX w.		
574	Woskowice Male	Plebania	ul. Kościelna 2	mur./drewn., ok. 1915		
575	Woskowice Male	Cmentarz przykościelny		XIX - XX w.		
576	Woskowice Male	Dom Ludowy	ul. Kościelna	mur., ok. 1910		
577	Woskowice Male	Szkoła Podstawowa	ul. Szkolna	mur., k. XIX w.		
578	Woskowice Male	Dom Nauczyciela	ul. Szkolna	mur., ok. 1925		
579	Woskowice Male	Karczma	ul. Główna 8	mur./drewn., I. 20 XX w.		
580	Woskowice Male	Remiza strażacka	ul. Główna	mur., pocz. XX w.		
581	Woskowice Male	Dom	ul. Główna 1-1a	mur., ok. 1925		
582	Woskowice Male	Dom	ul. Główna 5	mur., ok. 1931		
583	Woskowice Male	Dom	ul. Główna 11	mur., pocz. XX w.		
584	Woskowice Male	Obora	ul. Główna 11	mur./drewn., ok. 1935		
585	Woskowice Male	Dom	ul. Kościelna 1	mur., ok. 1910		
586	Woskowice Male	Dom	ul. Kościelna 4	mur., k. XIX w.		
587	Woskowice Male	Dom	ul. Szkolna 9	mur., 1898		
588	Woskowice Male	Bud. gospodarczy	ul. Szkolna 10	mur., ok. 1900		
589	Woskowice Male	Dom	ul. Szkolna 11	mur., pocz. XX w., ok. 1985		
590	Woskowice Male	Dom	ul. Szkolna 12	mur./drewn.,pocz.XXw		
591	Ziemielowice	Oficyna w zespole pałacowym, ob. dom, wł. Luczyk, Niciejewski	nr 13-13a	mur./szach. pcz. XX w.		
592	Ziemielowice	Dom w zespole folwarcznym	nr 14a-14b	mur., 3 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
593	Ziemielowice	Stodoła w zespole folwarcznym, ob. przy domu nr 18, wł. Słowicki Eugeniusz	nr 18	mur., ok. 1825		
594	Ziemielowice	Stodoła w zespole folwarcznym, ob. przy domu nr 19, wł. Ferencz Marian		mur., pocz. XX w.		
595	Ziemielowice	Dom, wł. Włodarczyk Stanisław	nr 1	mur., ok. 1920		
596	Ziemielowice	Dom, wł. Morowiec Agnieszka	nr 5	mur., k. XIX w.		
597	Ziemielowice	Dom, wł. Dedyk Stanisław	nr 7	mur., k. XIX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestr	uwagi
598	Ziemielowice	Dom, wł. Góral Bronisław	nr 8	mur., ok. 1870		
599	Ziemielowice	Bud. gospodarczy przy domu nr 8, wł. Góral Bronisław		mur., ok. 1880		
601	Ziemielowice	Dom, wł. Rykała Florian	nr 10	mur., 3 ćw. XIX w.		
602	Ziemielowice	Dom, wł. Rubik Stefan	nr 11	mur., 2 ćw. XIX w., pocz. XX w.		
603	Ziemielowice	Dom, wł. Proniewicz Maria	nr 16	mur., 1 ćw. XIX w.		
604	Ziemielowice	Dom, wł. Binczyko Teresa	nr 22	mur., k. XIX w.		
605	Ziemielowice	Stodoła przy domu nr 22, wł. Binczyko Teresa		mur./drewn., pocz. XX w.		
606	Ziemielowice	Dom, wł. Obyrt Stanisław	nr 23	mur., ok. 1850		
607	Ziemielowice	Dom, wł. Kaczmarek Bronisław	nr 24	mur., ok. 1900, l. 20 XX w.		
608	Ziemielowice	Dom, wł. Dydek Hilary	nr 26	mur., 4 ćw. XIX w.		
609	Ziemielowice	Dom, wł. Henryk Edward	nr 27	mur., ok. 1900		
610	Ziemielowice	Dom, wł. Glogowska Bronisława	nr 28	mur., 4 ćw. XIX w.		
611	Ziemielowice	Dom, wł. Panek Józefa	nr 29A	mur., ok. 1930		
612	Ziemielowice	Dom, wł. Rębielak Leszek	nr 30	mur., k. XIX w.		
613	Ziemielowice	Dom, wł. Łężny Zbigniew	nr 31	mur., 4 ćw. XIX w.		
614	Ziemielowice	Stodoła przy domu nr 31, wł. Łężny Zbigniew		mur., 4 ćw. XIX w.		
615	Ziemielowice	Dom, wł. Prokopowicz Marian	nr 38	mur., ok. 1915, l. 70 XX w.		
616	Ziemielowice	Dom, wł. Łężna Zofia	nr 41	mur., ok. 1930		
617	Ziemielowice	Bud. gospodarczy przy domu nr 44, wł. Helwicz Andrzej		mur./szach., ok. poł. XIX w.		
618	Ziemielowice	Stodoła przy domu nr 45A wł. Glogowski Marian		mur., ok. 1880		
619	Ziemielowice	Bud. gospodarczy przy domu nr 45A, wł. Glogowski Marian		mur. ok. 1880		
620	Ziemielowice	Dom, wł. Glogowski Marian	nr 45A	mur., k. XIX w.		
621	Żaba	bud. gospodarczy w zespole folwarcznym, wł. Agencja Rynku Rolnego		mur., ok. 1900		
622	Żaba	Dom w zespole folwarcznym, wł. Agencja Rynku Rolnego	nr 29 A-B	mur., ok. 1900		
623	Żaba	Dom w zespole folwarcznym, wł. Agencja Rynku Rolnego	nr 29 C	mur., 4 ćw. XIX w.		
624	Żaba	Szkoła Podstawowa		mur., ok. 1925		
625	Żaba	Poczta	nr 26	mur., ok. 1900		
626	Żaba	Dom, wł. Dawidowicz Anastazy	nr 5	mur./drewn., ok. 1920		
627	Żaba	Dom, wł. Cozaś Józefa	nr 7	mur., ok. 1920		
628	Żaba	Dom, wł. Skibiński Antoni	nr 8	mur., ok. 1925		
629	Żaba	Dom, wł. Ciechanowska Anna	nr 10	mur., 3 ćw. XIX w.		
630	Żaba	Dom, wł. Agencja Rynku Rolnego	nr 11	mur., pocz. XX w.		
631	Żaba	Dom, wł. Mateja Ireneusz	nr 12	mur., k. XIX w.		
632	Żaba	Dom, wł. Bartczak Józef	nr 13	mur., ok. 1890, l. 80 XX w.		
633	Żaba	Dom, wł. Bis Jan	nr 14	mur., 4 ćw. XIX w.		
634	Żaba	Dom, wł. Słowik Danuta	nr 15	mur., 4 ćw. XIX w.		
635	Żaba	Bud. mieszkalno-gospod., wł. Janik Pelagia	nr 17	mur., 4 ćw. XIX w., l. 70 XX w.		

Lp	Miejscowość	Obiekt	Ulica/Nr domu	materiał, data wykonania	numer decyzji o wpisie do rejestru	uwagi
636	Żaba	Dom, wł. Muchowska Antonina	nr 18	mur., ok. 1880		
637	Żaba	Dom, przys. Krzemieniec, wł. Słowińska Salomea	nr 19	mur., 3 ćw. XIX w., I. 60 XX w.		
638	Żaba	Dom, wł. Mochocki Stanisław	nr 23	mur., ok. 1880		
639	Żaba	Dom, przys. Krzemieniec, wł. Ciura Maria	nr 13	mur., 4 ćw. XIX w.		
640	Żaba	Dom, przys. Krzemieniec, wł. Szczygieł Aniela	nr 15	mur., 3 ćw. XIX w.		
641	Żaba	Dom, przys. Krzemieniec, wł. Śmieszniak Julia	nr 18	mur., pocz. XX w.		
642	Żaba	Dom, przys. Krzemieniec, wł. Grabież Ignacy	nr 20	mur., 2 ćw. XIX w.		
643	Żaba	Dom, przys. Krzemieniec, wł. Kowalski Waclaw	nr 21	mur., pocz. XX w.		
644	Żaba	Dom, wł. Kaczmarek Kazimierz	nr 22	mur., 4 ćw. XIX w., I. 60 XX w.		
645	Żaba	Dom, przys. Żabka, wł. Sieradzka Weronika	nr 2	mur., ok. 1825		
646	Żaba	Leśniczówka, przys. Żabka, wł. Nadleśnictwo Namysłów	nr 13	mur., ok. 1925		

Wykaz zabytków - stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenie Gminy Namysłów

1. Baldwinowice, stan. A - osada datowana na epokę brązu zlokalizowana na działce gruntowej nr 38/3. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-204/69.

2. Brzozowiec, stan. 1 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce leśnej nr 300/ALP.

3. Brzozowiec, stan. 2 - punkt osadniczy datowany na epokę brązu zlokalizowany na działce leśnej nr 304/ALP.

4. Brzozowiec, stan. 3 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 114, 117.

5. Brzozowiec, stan. 4 - punkt osadniczy datowany na schyłek epoki brązu zlokalizowany na działce leśnej nr 302cz/ALP.

6. Brzozowiec, stan. 5 - kurhan datowany na epokę brązu zlokalizowany na działce leśnej nr 301/ALP.

7. Brzozowiec, stan. 6 - kurhan datowany na epokę brązu zlokalizowany na działce leśnej nr 303/ALP.

8. Brzozowiec, stan. 7 - punkt osadniczy ludności kultury łużyckiej zlokalizowany na działce gruntowej nr 70.

9. Brzozowiec, stan. 8 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 57.

10. Brzozowiec, stan. 9 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 89.

11. Brzozowiec, stan. 10 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 120, 123.

12. Brzozowiec, stan. 11 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 76/1, 78/1.

13. Brzozowiec, stan. 12 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 86.

14. Brzozowiec, stan. 13 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 85.

15. Brzozowiec, stan. 14 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 47.

16. Brzozowiec, stan. 15 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 39.

17. Brzozowiec, stan. 16 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 4/1.

18. Brzozowiec, stan. 17 - późnośredniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 37.

19. Brzozowiec, stan. 18 - późnośredniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 148/1.

20. Brzozowiec, stan. 19 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 186.

21. Brzozowiec, stan. 20 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 184, 186.

22. Brzozowiec, stan. 21 - późnośredniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 345/2, 347/2, 349/2, 351, 353, 355, 358, 360.

23. Brzozowiec, stan. 22 - późnośredniowieczny ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 346.

24. Brzozowiec, stan. 23 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 376/2.

25. Brzozowiec, stan. 24 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 674, 384/1, 385/1, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394.

26. Brzozowiec, stan. 25 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 408.

27. Brzozowiec, stan. 26 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 420.

28. Brzozowiec, stan. 27 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 507.

29. Brzozowiec, stan. 28 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 552/4.

30. Brzozowiec, stan. 29 - cmentarzysko (?) zlokalizowane na działkach gruntowych nr 598, 596.

31. Bukowa Śląska, stan. 8 - osada pradziejowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 365.

32. Bukowa Śląska, stan. 9 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 365.

33. Bukowa Śląska, stan. 10 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 365.

34. Głuszyna, stan. A - średniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 838, 839, 840/1. Wpisany do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A - 203/69.

35. Głuszyna, stan. 3 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działkach gruntowych nr 33, 34. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A - 206/69.

36. Głuszyna, stan. 5 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 684, 685.

37. Iglowice, stan. A - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana około 500m na północ od skrzyżowania szosy Namysłów - Kępno z torem kolejowym i około 200 m na wschód od toru kolejowego, przy zachodnich zabudowaniach wsi.

38. Juskie, stan. 1 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 28/1. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-995/94.

39. Juskie, stan. 2 - osada datowana na okres rzymski zlokalizowana na działce gruntowej nr 79.

40. Juskie, stan. 3 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 75.

41. Juskie, stan. 4 - osada datowana na okres rzymski zlokalizowana na działce gruntowej nr 79.

42. Juskie, stan. 5 - osada datowana na późny okres rzymski zlokalizowana na działce gruntowej nr 79.

43. Juskie, stan. 6 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 120/1.

44. Juskie, stan. 7 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 120/1.

45. Kamienna, stan. 2 - cmentarzysko ludności kultury łużyckiej i wielokulturowa osada zlokalizowane w północno - zachodniej części wsi, około 200 m na północ od północnozachodniego krańca wsi.

46. Kamienna, stan. 2 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działkach gruntowych nr 18, 19/1, 242, 243/1, 243/2, 244. Wpisane do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-73/68.

47. Kamienna, stan. 3 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 222, 223. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-986/94.

48. Kamienna, stan. 4 - wielokulturowa osada zlokalizowana w północno-zachodniej części wsi, około 250 m na północ od drogi do Starego Miasta (Namysłów).

49. Kamienna, stan. 5 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 224.

50. Kamienna, stan. 6 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 221, 222.

51. Kamienna, stan. 7 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działce gruntowej nr 221.

52. Kamienna, stan. 8 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 177, 178/2, 178/1, 179, 180/1. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-994/94.

53. Kamienna, stan. 9 - ślad osadnictwa wczesno-średniowiecznego zlokalizowany na działce gruntowej nr 221.

54. Kamienna, stan. 13 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 538. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-74/68.

55. Kamienna, stan. 14 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 295/4.

56. Kamienna, stan. 15 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 31/5.

57. Kamienna, stan. 16 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 531.

58. Kamienna, stan. 17 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 46/8.

59. Kamienna, stan. 18 - pradziejowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 520.

60. Kamienna, stan. 19 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działkach gruntowych nr 70, 71/1, 72, 74.

61. Kamienna, stan. 20 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 76.

62. Kamienna, stan. 21 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 441.

63. Kamienna, stan. 22 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 446/2.

64. Kamienna, stan. 23 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działce gruntowej nr 475/1.

65. Kamienna, stan. 24 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działce gruntowej nr 389 ALP.

66. Kamienna, stan. 25 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działce gruntowej nr 450/2.

67. Kowalowice, stan. 3 - cmentarzysko ludności kultury łużyckiej i wielokulturowa osada zlokalizowane na działkach gruntowych nr 62/3, 63/3, 64/3, 65/3, 66/3, 67/3, 68/3. Wpisane do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-1002/95.

68. Kowalowice, stan. 5 - grodzisko średniowieczne zlokalizowane na działce gruntowej nr 46. Wpisane do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-141/68.

69. Kowalowice, stan. 7 - wczesnośredniowieczny i średniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 275/6, 275/5.

70. Kowalowice, stan. 16 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 46, 58/1, 58/2. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-1009/95.

71. Kowalowice, stan. 17 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 58/5, 58/6.

72. Kowalowice, stan. 18 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 58/9.

73. Kowalowice, stan. 19 - osada pradziejowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 275/5.

74. Kowalowice, stan. 20 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 277, 278, 279, 280.

75. Kowalowice, stan. 21 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 250, 251.

76. Kowalowice, stan. 22 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działkach gruntowych 248/2, 248/3, 248/5, 249, 250, 280, 282/1, 281/2. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-1008/95.

77. Kowalowice, stan. 23 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 243/2, 246, 247. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A - 1007/95.

78. Kowalowice, stan. 24 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działkach gruntowych nr 78/3, 79/3, 80/3, 239. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego numer A - 1004/95.

79. Kowalowice, stan. 25 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 75/3, 76/3.
80. Kowalowice, stan. 26 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 71/3, 72/4, 73/3, 74/3.
81. Kowalowice, stan. B - osada ludności kultury łużyckiej i cmentarzysko ludności kultury pomorskiej zlokalizowane około 250 m na południe od drogi Kowalowice - Baldwinowice i około 250 m na zachód od zabudowań majątku Nowy Dwór. Wpisane do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A - 102/68.
82. Ligota Książęca, stan. 1 - osada datowana na okres rzymski zlokalizowana na działce gruntowej nr 236 (cmentarz).
83. Ligota Książęca, stan. 6 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce grunt. nr 76/2.
84. Ligota Książęca, stan. 7 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce grunt. nr 78.
85. Ligota Książęca, stan. 8 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działkach gruntowych nr 299/1, 300.
86. Ligota Książęca, stan. 9 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce grunt. nr 312.
87. Ligota Książęca, stan. 10 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działkach gruntowych numer 320/2, 321/1.
88. Ligota Książęca, stan. 11 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działkach gruntowych nr 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431.
89. Ligota Książęca, stan. 12 - pradziejowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce grunt. nr 414/4.
90. Łączany, stan. 1 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 256/1. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-921/91.
91. Łączany, stan. 2 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 125.
92. Łączany, stan. 3 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 110.
93. Łączany, stan. 4 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 116.
94. Łączany, stan. 5 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 22.
95. Michalice, stan. 2 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 110, 113. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-987/94.
96. Michalice, stan. 3 - ślad osadnictwa ludności kultury przeworskiej zlokalizowany na dz. gr. nr 90/1.
97. Michalice, stan. 4 - osada pradziejowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 94/1.
98. Michalice, stan. 5 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na dz. gr. nr 95, 99/1.
99. Michalice, stan. 6 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 99/1, 101. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-991/94.
100. Michalice, stan. 7 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 109/2.
101. Michalice, stan. 8 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 118, 121/2, 121/3. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-992/94.
102. Michalice, stan. 9 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 117. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-988/94.
103. Michalice, stan. 10 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 18, 19, 22. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-998/94.
104. Michalice, stan. 11 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 10, 11.
105. Michalice, stan. 12 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 32, 33, 36, 37/1, 37/2, 40, 44, 45, 48. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-997/94.
106. Michalice, stan. 13 - osada pradziejowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 56, 57.
107. Michalice, stan. 14 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 59.
108. Michalice, stan. 15 - osada pradziejowa zlokalizowana około 750 m na południowy wschód od kościoła we wsi, naruszona przez wybierzysko (obecnie śmietnisko).
109. Mikowice, stan. 1 - cmentarzysko kurhanowe zlokalizowane na działce leśnej nr 294/ALP, wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A - 620/84.
110. Mikowice, stan. 2 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działce grunt. numer 192.
111. Mikowice, stan. 3 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działce grunt. numer 188.
112. Mikowice, stan. 4 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 209/3, 210, 211/3.
113. Mikowice, stan. 5 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 49/1, 50/1, 51/1, 52/1.
114. Mikowice, stan. 6 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 307.
115. Mikowice, stan. 7 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 70.
116. Mikowice, stan. 8 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 229/1
117. Mikowice, stan. 9 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 298, 358, 286. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-89/68.
118. Mikowice, stan. 10 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 46/1.
119. Mikowice, stan. 11 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 46/1.
120. Mikowice, stan. 12 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 80, 81.
121. Mikowice, stan. 13 - cmentarzysko pradziejowe zlokalizowane na działce leśnej nr 295/ALP.
122. Mikowice, stan. 14 - cmentarzysko pradziejowe zlokalizowane na działkach leśnych nr 296/1 ALP, 296/2 ALP.
123. Mikowice, stan. 15 - kurhan datowany na II okres epoki brązu zlokalizowany na działkach leśnych nr 296/1, 296/2ALP.
124. Mikowice, stan. 16 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działkach grunt. nr 113, 114, 115, 116. Wpisany do rejestru zabytków woj. opolskiego numer A - 1006/95.
125. Mikowice, stan. 17 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 10/1.
126. Mikowice, stan. 18 - ślad osadnictwa ludności kultury łużyckiej zlokalizowany na działce leśnej nr 296/2 ALP.
127. Mikowice, stan. 19 - kurhan datowany na epokę brązu zlokalizowany na działce leśnej numer 297/ALP.

128. Mikowice, stan. 20 - kurhan datowany na epokę brązu zlokalizowany na działce leśnej numer 297 ALP.
129. Mikowice, stan. 21 - pradziejowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 147.
130. Mikowice, stan. 22 - pradziejowa osada zlokalizowana na działce gruntowej nr 295/ALP.
131. Mikowice, stan. 23 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 10/1.
132. Mikowice, stan. 24 - późnośredniowieczny ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 211/3.
133. Mikowice, stan. 25 - ślad osadnictwa z epoki kamienia i epoki brązu zlokalizowany na działce gruntowej nr 69/3.
134. Mikowice, stan. 26 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 317.
135. Mikowice, stan. 27 - wczesnośredniowieczna osada zlokalizowana na działce gruntowej nr 448/1
136. Mikowice, stan. 28 - ślad osadnictwa z epoki brązu zlokalizowany na działce gruntowej nr 320/1.
137. Mikowice, stan. 29 - ślad osadnictwa ludności kultury lużyckiej zlokalizowany na działce gruntowej nr 159.
138. Mikowice, stan. 30 - cmentarzysko ciałopalne ludności kultury lużyckiej zlokalizowane na działce gruntowej nr 8/1. Wpisane do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-1012/95.
139. Mikowice, stan. 31 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 17/2.
140. Mikowice, stan. 32 - kurhan datowany na epokę brązu zlokalizowany na działce leśnej nr 295ALP.
141. Mikowice, stan. 33 - późnośredniowieczny ślad osadnictwa zlokalizowany na działce grunt. nr 98.
142. Mikowice, stan. 34 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działkach gruntowych nr 53/2, 54/2.
143. Mikowice, stan. 35 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 55/1, 56/2.
144. Mikowice, stan. 36 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 62/2, 63/2.
145. Mikowice, stan. 37 - pradziejowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 67.
146. Mikowice, stan. 38 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 37/3.
147. Mikowice, stan. 39 - późnośredniowieczny ślad osadnictwa zlokalizowany na działce grunt. nr 107/2.
148. Mikowice, stan. 40 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 21/2.
149. Mikowice, stan. 41 - późnośredniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na działce grunt. nr 26/4
150. Mikowice, stan. 42 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działkach gruntowych nr 8/1, 10/1. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A - 1011/95.
151. Mikowice, stan. 43 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 168/1.
152. Mikowice, stan. 44 - pradziejowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 295.
153. Mikowice, stan. 45 - późnośredniowieczny ślad osadnictwa zlokalizowany na działce grunt. nr 353.
154. Mikowice, stan. 46 - ślad osadnictwa ludności kultury przeworskiej zlokalizowany na dz. gr. nr 382.
155. Mikowice, stan. 47 - pradziejowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 381.
156. Mikowice, stan. 48 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na dz. grunt. nr 361, 362.
157. Mikowice, stan. 49 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działkach gruntowych nr 368, 369.
158. Mikowice, stan. 50 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 375/1.
159. Mikowice, stan. 51 - późnośredniowieczny ślad osadnictwa zlokalizowany na dz. grunt. nr 375/1.
160. Mikowice, stan. 52 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działkach grunt. nr 348, 349.
161. Mikowice, stan. 53 - późnośredniowieczny ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej numer 345/3.
162. Mikowice, stan. 54 - wielokulturowa osada zlokalizowana na działkach grunt. nr 313/2, 314/2.
163. Namysłów, stan. 30 - centrum miasta w obrębie murów miejskich - nawarstwienia kulturowe miasta średniowiecznego.
164. Namysłów, stan. 1 - osada ludności kultury lużyckiej zlokalizowana około 350 m na północ od kościoła w Starym Mieście.
165. Namysłów, stan. 2 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 385/3. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A - 63/66.
166. Namysłów, stan. 3 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych numer 438, 439, 441.
167. Namysłów, stan. 5 - osada wielokulturowa zlokalizowana około 700 m na południowy zachód od kościoła w Starym Mieście, około 250 m na południe od szosy przez miejscowość.
168. Namysłów, stan. 6 - około 150m na południe od głównej ulicy Starego Miasta.
169. Namysłów, stan. 7 - osada ludności kultury lużyckiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 249/1. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-62/66.
170. Namysłów, stan. 8 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na wydmy w parku miejskim.
171. Namysłów, stan. 9 - cmentarzysko wielokulturowe zlokalizowane w parku miejskim na zachód od stadionu (dawna strzelnica).
172. Namysłów, stan. 10 - osada wielokulturowa zlokalizowana w południowej, skrajnej części osiedla Stare Miasto.
173. Namysłów, stan. 11 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 273/1. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A - 77/68.
174. Namysłów, stan. 14 - osada wielokulturowa zlokalizowana około 100m na południe od głównej ulicy osiedla Stare Miasto i zabudowań szkoły. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego numer A - 79/68.
175. Namysłów, stan. 15 - osada wielokulturowa zlokalizowana około 250m na południe od głównej ulicy osiedla Stare Miasto. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-78/68.
176. Namysłów, stan. 16 - osada ludności kultury lużyckiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 25/2.
177. Namysłów, stan. 17 - osada pradziejowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 25/2.
178. Namysłów, stan. 18 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 41.

179. Namysłów, stan. 19 - cmentarzysko zlokalizowane na południe od ulicy Grunwaldzkiej.
180. Namysłów, stan. 21 - cmentarzysko datowane na epokę brązu i osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 505, 506, 507, 508.
181. Namysłów, stan. 22 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce nr 503/3.
182. Namysłów, stan. 23 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 68, 69, 70. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A - 955/93.
183. Namysłów, stan. 24 - cmentarzysko ludności kultury łużyckiej zlokalizowane około 400 m
184. Namysłów, stan. 25 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 500/5.
185. Namysłów, stan. 26 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działkach grunt. nr 14, 15. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-928/91.
186. Namysłów, stan. 27 - osada i cmentarzysko ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 17 - 81. Wpisane do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-885/90.
187. Namysłów, stan. 28 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 501/198. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-61/66.
188. Namysłów, stan. 29 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na zachodnim stoku wyniesienia około 350 m na południowy-zachód od toru kolejowego.
189. Namysłów, stan. 31 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 25/1. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-826/89.
190. Namysłów, stan. 47 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 73.
191. Namysłów, stan. 48 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 112.
192. Namysłów, stan. 49 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 114/11.
193. Namysłów, stan. 50 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 119.
194. Namysłów, stan. 51 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach grunt. nr 122, 123/10.
195. Namysłów, stan. 52 - osada średniowieczna zlokalizowana na działkach grunt. nr 125, 124/3.
196. Namysłów, stan. 53 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 74/6.
197. Namysłów, stan. 54 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 52 ALP.
198. Namysłów, stan. 55 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 503/1, 511/1. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-929/91.
199. Namysłów, stan. 56 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działce grunt. nr 503/2.
200. Namysłów, stan. 57 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach grunt. nr 500/2, 500/5.
201. Namysłów, stan. 58 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 1-13, 82/2, 85-96. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-884/90.
202. Namysłów, stan. 59 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 2/2.
203. Namysłów, stan. 60 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 2/2.
204. Namysłów, stan. 61 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 18.
205. Namysłów, stan. 62 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 18.
206. Namysłów, stan. 63 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 18, 20.
207. Namysłów, stan. 64 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 15.
208. Namysłów, stan. 65 - osada średniowieczna zlokalizowana na działkach gruntowych nr 71, 72.
209. Namysłów, stan. 66 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 40. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-996/94.
210. Namysłów, stan. 67 - pradziejowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 50.
211. Namysłów, stan. 68 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 51.
212. Namysłów, stan. 69 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 9/2, 9/4, 9/5, 10. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-953/93.
213. Namysłów, stan. 70 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 261/1.
214. Namysłów, stan. 71 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 262.
215. Namysłów, stan. 72 - osada średniowieczna zlokalizowana na działkach gruntowych nr 243/2, 244, 247.
216. Namysłów, stan. 73 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na działce gruntowej nr 463.
217. Namysłów, stan. 74 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 450/4.
218. Namysłów, stan. 75 - osada średniowieczna zlokalizowana na działkach gruntowych nr 407, 408/1, 419, 420.
219. Namysłów, stan. 76 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 385/4, 385/5, 385/6, 385/9.
220. Namysłów, stan. 77 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej numer 348/1.
221. Namysłów, stan. 78 - osada pradziejowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 348/1.
222. Namysłów, stan. 79 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 335.
223. Niwki, stan. 1 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 100-113, 114/3, 115/1, 115/2, 116-119 w Niwkach oraz 119, 255/1, 251/1 w Przeczowie. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-1010/95.
224. Niwki, stan. 2 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 50-54. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-1005/95.
225. Niwki, stan. 3 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 35, 36.
226. Niwki, stan. 4 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 31/1.
227. Objazda, stan. 1 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 162. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-985/94.
228. Objazda, stan. 2 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 77, 78, 79.
229. Objazda, stan. 3 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 163/1.

230. Objazda, stan. 4 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 174/1.
231. Objazda, stan. 5 - osada pradziejowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 177,
232. Objazda, stan. 6 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 182.
233. Objazda, stan. 7 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działkach grunt. nr 187, 188.
234. Pawłowice, stan.1 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 104. Wpisany do rejestru zabytków woj. opolskiego A-76/68.
235. Pawłowice, stan. 2 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany około 1800 m na północ od wsi, około 250 m na zachód od szosy do Sycowa.
236. Pawłowice, stan. 7 - cmentarzysko ludności kultury pomorskiej zlokalizowane na działkach gruntowych nr 3, 4, 5, 6, 7. Wpisane do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-106/68.
237. Pawłowice, grodzisko lub kurhan zlokalizowane na działce gruntowej nr 104.
238. Przeczów, stan. 1 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 87.
239. Przeczów, stan. 2 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 107.
240. Przeczów, stan. 3 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na dz. gr. nr 99, 100/2, 100/1.
241. Przeczów, stan. 4 - punkt osadniczy ludności kultury łużyckiej zlokalizowany na dz. gr. nr 113/1.
242. Przeczów, stan. 5 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gruntowej nr 112/2.
243. Przeczów, stan. 6 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działkach gr. nr 124, 125.
244. Przeczów, stan. 7 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 57.
245. Przeczów, stan.8 - późnośredniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na dz. gr. nr 46/1, 46/2.
246. Przeczów, stan.9 - późnośredniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na działce grunt. nr 61.
247. Przeczów, stan.10 - późnośredniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na dz. gr. nr 82/3, 83.
248. Przeczów, stan.11 - późnośredniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na dz. gr. nr 77.
249. Przeczów, stan.12 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce gr. nr 65/1.
250. Przeczów, stan.13 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działce grunt. nr 258/1.
251. Przeczów, stan. 14 - osada średniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 1 PGR.
252. Przeczów, stan. 15 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działce gruntowej nr 3/1.
253. Przeczów, stan. 16 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działkach gr. nr 38, 39.
254. Przeczów, stan. 17 - osada wielokulturowa zlokalizowana na dz. gr. nr 26/1, 27, 29.
255. Przeczów, stan. 18 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 1/PGR.
256. Przeczów, stan. 19 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działce grunt. nr 2/PGR.
257. Przeczów, stan.20 - osada późnośredniowieczna zlokalizowana na działce grunt. nr 2/PGR.
258. Przeczów, stan.21 - późnośredniowieczny punkt osadniczy zlokalizowany na dz. gr. nr 2/PGR.
259. Przeczów, stan.22 - wielokulturowy ślad osadnictwa zlokalizowany na dz. gr. nr 4/5 PGR.
260. Przeczów, stan.23 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany dz. gr. nr 151/1.
261. Przeczów, stan. 24 - punkt osadniczy ludności kultury łużyckiej zlokalizowany na dz. gr. nr 4/5.
262. Przeczów, stan. 25 - osada wczesnośredniowieczna zlokalizowana na działce grunt. nr 4/7 PGR.
263. Przeczów, stan. 26 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działce grunt. nr 4/7PGR.
264. Rychnów, stan. 2 - cmentarzysko ludności kultury łużyckiej zlokalizowane na działce grunt. nr 14.
265. Rychnów, stan. 3 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 3 PGR.
266. Rychnów, stan. 4 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 1/2 .
267. Rychnów, stan. 5 - osada ludności kultury łużyckiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 14.
268. Rychnów, stan. 6 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działce gruntowej nr 1/2 PGR. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-917/91.
269. Rychnów, stan. 7 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach gruntowych nr 1/1, 3 PGR. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-989/94.
270. Rychnów, stan. 8 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gruntowej nr 1/1. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-990/94.
271. Smarchowice Małe, stan. 1 - cmentarzysko ludności kultury pomorskiej zlokalizowane około 400 m na wschód od wsi.
272. Smarchowice Śląskie, stan. 1 - cmentarzysko ludności kultury łużyckiej zlokalizowane na działce gruntowej nr 99/1.
273. Woskowice Małe, stan. 1 - wielokulturowy punkt osadniczy zlokalizowany na działkach gruntowych nr 222/1, 224. Wpisane do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-201/69.
274. Woskowice Małe, stan. 4 - osada średniowieczna zlokalizowana na działkach gruntowych nr 159, 160. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-202/69.
275. Woskowice Małe, stan.5 - grodzisko średniowieczne zlokalizowane na działkach gruntowych nr 268, 269. Wpisane do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A- 333/72.
276. Ziemiłowice, stan.1 - cmentarzysko datowane na młodszą epokę kamienia (neolit) zlokalizowane około 400 m na zachód od zakrętu szosy do Namysłowa.
277. Ziemiłowice, stan.2 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na dz. gr. nr 250/2.
278. Ziemiłowice, stan.3 - osada wielokulturowa zlokalizowana na działkach gruntowych nr 111/3, 113. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-923/91.
279. Ziemiłowice, stan.4 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działce gr. nr 172.
280. Ziemiłowice, stan.5 - osada ludności kultury przeworskiej zlokalizowana na działkach grunt nr 88/1, 90. Wpisana do rejestru zabytków woj. opolskiego nr A-913/90

Na podstawie ustawy o ochronie dóbr kultury i opieki nad zabytkami wszystkie stanowiska archeologiczne objęte są ochroną prawną.

1. Na opiniowanym obszarze znane są ponadto stanowiska archeologiczne odkryte w okresie przedwojennym, których lokalizacja w terenie nie jest znana.

2. Prace ziemne w obrębie stanowiska archeologicznego są możliwe tylko po wcześniejszym przebadaniu tegoż na koszt inwestora, po uprzednim uzyskaniu zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu.

3. Prace ziemne wykonywane w pobliżu stanowiska archeologicznego wymagają nadzoru specjalisty.

4. Stanowiska archeologiczne naziemne - grodziska nie mogą być zniszczone ani naruszone.

5. Wszystkie przedsięwzięcia inwestycyjne na terenie gminy związane z pracami ziemnymi (budowy,

roboty instalacyjne: gazociągi, wodociągi, kanalizacje, kable energetyczne i telefoniczne, rowy melioracyjne, tworzenie nowych wybierzysk kruszywa i wysypisk śmieci oraz inne prace) muszą być opiniowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu.

6. Dokładne dane dotyczące chronologii i lokalizacji stanowisk archeologicznych oraz wgląd do materiałów archiwalnych uzyskać można w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Opolu, ul. Piastowska 14.

7. O wszystkich niespodziewanych znaleziskach archeologicznych należy niezwłocznie informować Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu, ul. Piastowska 14 lub w najbliższym muzeum.